

WESTERN ROMAN
LASO

cijena 300d broj 715

VIA

F. M. Parker:

NEUSTRAŠIVI SKINNER

F. M. Parker

NEUSTRAŠIVI SKINNER

VJESNIKOVA PRESS AGENCIJA

Glavni i odgovorni urednik Milivoj Pašiček
Izdavač: NIŠPRO VJESNIK (v. d. predsjednika
Poslovnog odbora Vjekoslav Koprivnjak) –
OOUR Informativno-revijalna izdanja (v. d.
direktora Božidar Radman)

Predsjedavajući Savjeta: dr Ivan Krtalić

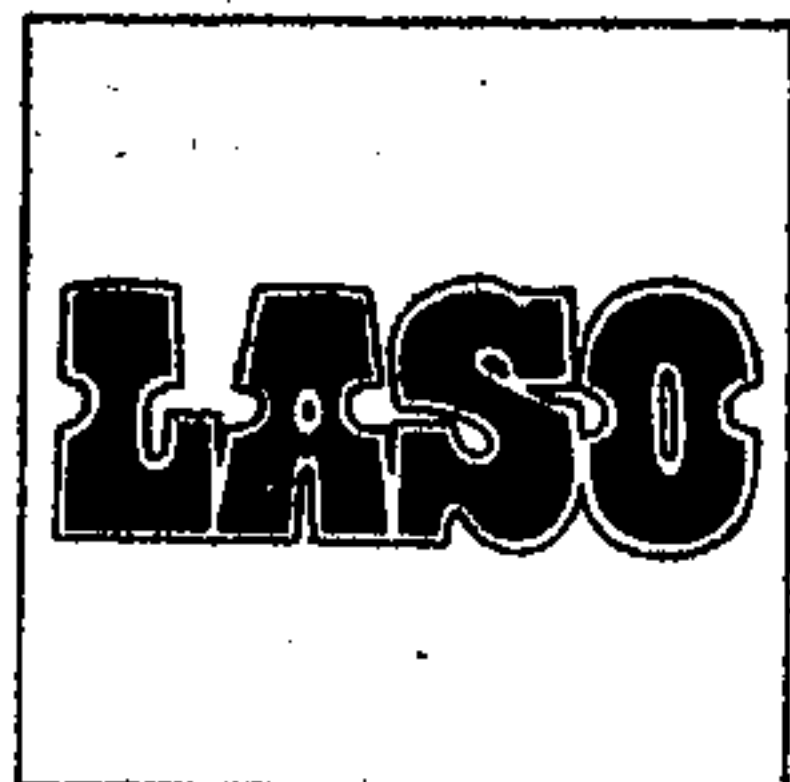
Adresa redakcije, izdavača i tiskare: 41000 Za-
greb, Avenija bratstva i jedinstva 4

Telefoni: 041/526-099, 515-555 i 519-555

Telex: 21 121 YU VSK

Kolegij redakcije: Berislav Grabušnik (graf. ur.),
Marija Jurela (urednik), Pavle Lugarić (zamjenik gl.
i odg. urednika), Milivoj Pašiček, Biserka Pupavac
(pomoćnik gl. i odg. urednika)

Tisak: NIŠPRO »Vjesnik«, OOUR Novinska rotaci-
ja i OOUR TM

LASO 715

Urednik: Ana Hrastović

Grafički urednik: Ivica Bartolić

Tehnički suradnik: Branka Ožegić

F. M. Parker: Neustrašivi Skinner

Naslov originala: Skinner

Copyright: VPA

Recenzija: Dalibor Cvitan

Prijevod: Miljenko Lepšić

Laso broj 715 izlazi 26. 6. 1987.

u nakladi od 64.570 primjeraka

I

Skupina od šest jahača, naoružana puškama i revolverima, vodeći pretovarena konja, preseljavala je logor iz Rock Corral Springsa u Honeycombs, u područje s oskudnom vegetacijom na rubu pustinje Alvord. Konji su bili umorni od dugog putovanja, a pred njima je bilo još nekoliko kilometara. Želeći prikriti tragove, jahači su se kretali po tvrdom tlu ili po stijenama na koje bi naišli, i to im je odužilo putovanje. Ali bila je to posljednja seoba prije nego što obave posao.

Nepredvidivo jak vjetar kasnoga kolovoza šibao je jahače i prisiljavao ih da čvrsto pritegnu šešire. Držali su se kamenitoga dna povremenih vododerina, izdubljenih i stiješnjanih između još tvrdih ispupčenja vulkanskih nanosa što su zasuli taj kraj prije mnogo tisuća godina.

Samo su Shorty i Otley od njih šestorice poznavali visinski pustinski kraj istočnog Oregona. Shorty je najbolje od svih njih znao kako se planine, napukline, guštare i pustoline mogu iskoristiti za zaklon u bijegu. On i kompanjon krali su ovdje krave prije nekoliko godina.

Općenito upute o putovanju davao je Otley, ali voda je bio Charles French, Kanadanin, i on je odlučivao o načinu i stazama kretanja, kako bi se zameli tragovi. Shorty je

jahao treći po redu, slijedio ga je Meksikanac Luz Acosta, zatim Gillespie i na kraju revolveraš Storms. Još dvojica, Perine i McClung, jahali su daleko na sjeverozapad, vraćajući se iz Benda s dvanaest dobrih konja.

Gnjev je i dalje izjedao Shortyja. Pristao je na pljačku: iznenadni žestoki napad na banku, potom brzi, dobro organiziran bijeg u sigurnost s pomoću svježih konja. Nakon toga podjela plijena i on bi bio daleko i slobodan. French je sve to pokvario. Dojahao je neki dan iz grada Westfalla i predložio skupini novi plan:

— Momci, banka nije puna novca kako smo se nadali. U njoj je samo nekoliko tisuća dolara i to zacijelo nije vrijedno tolikog truda, a mogli bismo zaraditi i metke. — Srčuci kavu, French se šćućurio pokraj vatre. Njegove crne, izbuljene oči promatrale su družbu. — Rudnik srebra u Silver Cityju je zatvoren — nastavio je — urušilo se okno i ne otprema se ruda. Proći će dva do tri mjeseca prije nego što počnu visoke isplate i otprema rude. Po niskoj travi u nizini možete vidjeti da su proljeće i ljeto bili sušni i stočari su odlučili svoju stoku zadržati na planinskoj ispaši duže nego obično. Jenska prodaja neće se održati do kraja listopada.

— Otkud sve to znaš? — upito je Shorty, kojemu se nije svidalo to što je čuo.

French nije izgledao osobito zabrinuto. Odgovorio je:

— U gradu se to zna. Reći ću vam još nešto: banka je većinu svoga gotovog novca, oko sto tisuća dolara, prebacila u glavnu banku u Denveru. Zadržala je samo gotovinu dovoljnu za manje poslove u Westfallu. Povrat novca neće zatražiti sve do jesenske prodaje stoke ili dok rudnik ne počne ponovo raditi.

— A kako si doznao za prebacivanje novca? — zapita Otley.

French se lukavo smješкао gledajući u svoju meksičku odjeću, koju je nosio u gradu radi zavaravanja i još je nije zamijenio.

— Jedne noći se neki bankovni činovnik malo napio. A do kuće ga je, pijanog, otpratio prijateljski raspoložen Meksikanac i usput mu postavio nekoliko pitanja, na koja je činovnik odgovorio.

— French, još ti se nešto vrze po glavi. O čemu je riječ? — upita Shorty.

— Pa ondje živi bogati rančer s unukom, koja je njegova jedina rođakinja i za koju bi on dao popriličan svežanj novca. Osim ranča, posjeduje dio rudnika srebra. Po onome što sam doznao zaključio sam: kad bismo djevojku povelili na dugo jahanje kroz pustinju, na povratku bi nas moglo čekati oko sedamdeset pet tisuća dolara otkupnine.

— Otkud mu gotovina, kad ju je banka prebacila u Denver? — zapita Shorty.

— Kako ja to gledam, djed bi mogao odjahati do Brogana, uhvatiti vlak za Denver, uzeti novac da plati ucjenu i vrati se u Westfall, sve za četiri—pet dana.

— Je li zgodna? — upita Shorty.

— Prije bi se moglo reći da je lijepa — odgovori French. — Jedra je i, vjerujem, kadra s nama jahati a

da nam ne stvara teškoće. — Pogledao je Shortyja u oči i jedan drugom su pokušali proniknuti u misli.

Banditi su razgovarali dugo u noć kujući plan. Sljedeći dan pokrenuli su logor.

Stado divljih mustanga od sedamnaest pastuha zaputilo se prema uskoj kamenitoj stazi što je vodila do jame s vodom. Iako su već dva dana bili bez vode, oprezno su se kretali. Zastali bi pretražujući očima ravan prekrivenu kaduljom i podižući osjetljive nozdrve njušeći ne nalazi li se u blizini skriveni neprijatelj.

Skinner je, iza grma kadulje promatrajući usplahireno krdo konja, čvršće stegnuo pušku u rukama. Vrelo sunce grijalo mu je široka leđa. Bio je skriven iza grma već više od jednog sata i strpljivo je čekao. Konji će uskoro poći na vodu, a da bi došli do nje, morat će proći onuda gdje ih je lako pogoditi.

Jedan mladi pastuh, osjetivši u vjetru miris vode, nije više mogao odolijevati žeđi. Drugi su se odmah počeli naguravati za njim, da što prije stignu do vode. Njihov trk uzvitlao je prašinu, topot kopita odjekivao je stijenjem uz strmu stazu, a zatim se začuo pljusak vode na dnu vododerine.

Skinner je pustio konje da se napiju, pa da izađu iz vododerine. Kad se stari pastuh predvodnik dovoljno približio, Skinner podigne pušku, opali i pogodi ga u glavu. Mršava životinja padne, a na prasak puške ostali konji dadu se u bjeso-mučan trk.

Dok su konji jurili pokraj njega, ubio je jednoga šepavog, zatim jednoga šarca i potom sivca.

Konji iz pozadine pokušavali su preskočiti one koji su pali ispred njih. Jedan je posrnuo, ostali su ga odgurnuli u stranu i pao je izvan

staze. Nekako se podigao i pokušao pobjeći hramajući, no Skinner ga je pogodio u prsa i pao je prodorno njišteći.

Oko Skinnera vitlao se oblak prašine a u zraku se osjećao vonj konjske balege i krvi. Ustao je i promatrao kako preostale životinje bježe. Ugrišanu pušku naslonio je na grm kadulje, iz džepa izvukao štapić i na njemu urezao još pet crtica. Pomno ih je označio i izbrojio ukupno četrdeset šest konja, koliko ih je ubio za dva dana.

Podigao je glavu i pogledao prostranu ravnicu i brda iza nje. Sve je govorilo da će 1888. godina biti loša. Iako je bio tek posljednji dan kolovoza, na tlu više nije bilo vegetacije, osim usahlih kadulja. Konji su išćupali svaku vlat trave nadaleko. Zdrebad, nesposobna za duga putovanja, ležala je uginula uz prašne staze.

Ali kad bi nakon sušnog ljeta, u kojemu je trava oskudno nicala, pao snijeg, donio bi spas. Mokri bijeli pokrivač služio bi za napajanje i životinje bi mogle napustiti ono malo jama s vodom što su im ograničavale kretanje.

Skinner se probio kroz šipražje do svoga konja skrivenog u guduri. Zategao mu je kolan, uzjahao i krenuo prema vrhu vulkanske stijene, udaljene oko pet kilometara, koja je na ravnoj plohi doline izgledala kao osamljeni stražar.

Na podnožju stijene Skinner je stao. Znao je da se konj ne bi mogao uspeti uz sipki obronak, pa ga je privezao za jedan veliki kamen. S jabuke sedla uzeo je mješinu a iz jedne bisage dalekozor i počeo se uspinjati na vrh:

Smjestio se na golom vrhu stijene, izložen vrućem suncu. Izvukavši iz džepa dalekozor, počeo je promatrati suncem obasjanu dolinu i okolna brda. Jedino što se micalo bilo je malo krdo kobila s pastuhom. Kretali su se prema vodi. Nije

vidio nijednog ždrebeta, iako je bilo čak devet kobila. Nezadovoljno je zatresao glavom.

Sunce je prešlo zenit i na sjevernoj strani stijene sjene su se počele izduživati.

Učinilo mu se da je spazio mali kovitlac prašine. Podigao je dalekozor da vidi što je posrijedi. Pod povećanjem jasno se vidio samotni jahač s pet konja povezanih povocima. Pogledao je rep zadnje životinje. Bio je nepodrezan, dug, dakle vjerojatno su to bili divlji konji.

— Pasji sin! — uzviknuo je Skinner.

Netko krađe njegove konje. Sklopio je dalekozor i žurno se počeo spuštati niz stijenu prema svom konju. Brzo je uzjahao i natjerao konja u plitku vododerinu, koja je, činilo mu se, vodila u pravom smjeru. Slijedio je krivudavu brazdu nadajući se da će jahaču s konjima presjeći put.

Suho korito odjednom je naglo skretalo ulijevo. Skinner je oklijevao: da li da nastavi tim smjerom ili da ponovo provjeri položaj neznanca? Tada je u blizini začuo topot konjskih kopita. Izvukao je pušku iz navlake i usmjerio konja iz vododerine na ravnicu.

— Ne miči se! — naredio je s uperenom puškom. — Htio bih pogledati ove konje.

Jahač se zaustavio i njegove oštre oči promatrale su svaku Skinnerovu kretnju.

— To su divlji konji, kako vidiš. Osim toga, s kakvim pravom zaustavljaš čovjeka i prijetiš puškom?

— Znaš li gdje se nalaziš i tko je vlasnik svih konja u ovoj dolini? — upitao je Skinner.

— Ne znam. U dolinu sam došao preko Brunsu i danima nisam vidio čovjeka. A što se tiče vlasnika konja, nijedna životinja nije žigosana. Odmah se vidi da su to divlji konji. Vraški su dobri, pa sam ih nekoliko

uhvatio — pokazao je prema konjima iza sebe.

Očito se nije uplašio Skinnera i pošto je rukom pokazao konje, primaknuo ju je revolveru.

— Koliko si ih vidio s oznakom »Lazy S« dok si ih lovio? — upitao je Skinner. Opazio je trzaj na neznancevu licu. Zaključio je da je stranac vidio žigosane konje i od njih odvojio nežigosane. — Jesi li se, loveći ih, služio nekom od postavljanih zamki ograđenih stijenjem?

Čovjek je šutio i odmjeravao Skinnera. Ruka mu je kliznula bliže revolveru.

— Zovem se Skinner i svi konji u ovoj dolini su moji. Dio ih je žigosan. Ako oslobodiš ove koje si uhvatio i odjašeš, oprostit ću ti krađu i prihvatiti objašnjenje da si to učinio zbog neznanja.

— Nitko ne može samo tako dojahati i oduzeti mi konje koje sam uhvatio.

— Predlažem ti da odjašeš u Westfall i raspitaš se tko je vlasnik ove doline prije nego što se osloniš na vlastito mišljenje — kazao je Skinner.

— Ne moram nikamo odjahati niti se raspitivati — odvrati čovjek.

— Ovi konji idu sa mnom u Burns.

— Pokušaš li to, otići ćeš u pakao.

Došljak naglo posegne za revolverom. Skinner opali s visine pojasa, ne podižući pušku do ramena. Ispaljeno iz neposredne blizine, teško zrno zbacilo je čovjeka sa sedla i on je pao na tvrdu suhu zemlju.

Njegov konj i pet divljih životinja, svezanih zajedno odjurili su nekoliko stotina metara daleko prije nego što su se zapleli. Dva su pala i povukla ostale.

Pazeći da ga neki ne udari, Skinner je oslobodio divlje konje i oni su se razbježali u silovitom trku.

Zatim je rasedlao neznanceva konja, pljesnuo ga po sapima i poslao

za drugima. Sedlo je bacio u šikarje.

Vratio se do mrtvog tijela neznanca, kleknuo uz njega, uzeo mu pištolj iz korica i nekoliko zlatnika iz džepa.

— Da si ih oslobodio, pustio bih te — rekao je Skinner ušima koje više nisu slušale. — Sad te još na ovoj vrućini moram pokopati u tu tvrdu zemlju, i to bez lopate.

Ne događa se često da čovjek zna kada će, gdje i kako umrijeti, razmišljao je John Manderfield, polako jašući uz strmu planinu. Kretali su se polako, jer je njegov konj imao za sobom već dvadeset dugih hladnih zima, koje su mu utisnule svoj pečat. I sam John Manderfield bio je star, suhonjav i zguren. Mnoge bore utisnule su se u njegovo lice, a izbljedjele modre oči potonule su u upale očne duplje ispod opuštenih sivih obrva.

Planina je bila masivna, neravna. John je usmjeravao konja kroz prijevoj između gotovo okomitog zapadnog boka višeg od tisuću metara i blagih litica s druge strane, što su se spuštale prema istoku.

Put kojim je išao zaobilazio je goleme nakupine lave razasute po padinama planine i prelazio preko ostataka prošlogodišnjeg raslinja. Duboko unutar skupina šiblja vidjeli su se čuperci niske požutjele trave. Već je tekao osmi mjesec otako nije pao ni snijeg ni kiša.

— Slab sam — šapnuo je John svome konju.

Projahao je cijeli put od svoje kuće na ranču do doline i pluća su mu na promjeni visine radila poput istrošena mijeha što pokušava uvući dovoljno zraka kako bi održao usijano ognjište kovačnice.

Vrući vjetar, noseći miris uvele trave, puhao mu je u lice. Stari konj

je promijenio smjer. John je razgledao padinu pokrivenu suhom travom, tamnozelenu borovicu, visoke nakupine lave i modro nebo na kojem se poput zuba pile isticao uzdignuti planinski vrh.

— Kakve li krasote! — opet je John govorio svome konju.

Okrenuo se da bi promotrio put koji je prešao. Pokušao je pogledom naći svoju kuću u daljini, no proplanak na padini zaklonio mu je vid. Pogledao je prema niskom pustinjskom krajoliku na zapadu, prema sivo-bijeloj, solju zasićenoj ravnici pustinja Alvord što se pružala kilometre daleko. Na sredini isušenog jezerskog dna čučala je samotna planina crne lave. Oduvijek je želio istražiti tu planinu, ali nikada nije dospio.

Sa sjeverozapada je puhao jak vjetar donoseći vrući pustinjski zrak prema plašini. Zagrijan suncem što je pržilo zemlju na dnu nekadašnjeg jezera, vjetar je mjestimično skretao s jugoistočnog smjera stvarajući kovitlace bijele prašine. Sablasni kovitlaci krivudali su prema jugoistoku zajedno s vjetrom.

— Bit će dolje pješčane oluje prije nego što padne noć — proricao je John razgovarajući sa svojim konjem.

Čvornatom rukom obuhvatio je jabuku sedla i podupro se. Ponovo ga je, kao i prethodni dan, oštro probolo u prsima, ondje gdje se srce naprezalo u mahnitom grčenju. Ispravio je mršavo tijelo i pokušao podići ramena, kao da srcu želi dati više mjesta.

Više nema svrhe odgađati, pomislio je. Sve što je trebalo u njegovu životu uraditi, to je urađeno. Onih nekoliko ljudi koje voli, zbrinuti su u njegovoj oporuci novcem, zemljom i stokom, svime što je prikupio mnogogodišnjim teškim radom. Sada je bilo vrijeme i bio je spreman da umre.

— Hajde, ti, staro kljuse, hajde — šaptao je John.

Naginjao se naprijed sve dok rubom šešira nije dotakao sivu konjsku grivu. Zagrebao je ostrugama po koščatim konjskim rebrima.

Preplašen i ozlijeđen, konj je porjurio udarajući potkovama po uskoj krivudavoj stazi strme padine. Trčao je sredinom staze, pažljivo izbjegavajući kamenje na koje bi se mogao spotaći i pasti.

Zadovoljan, John je stisnuo svoje bezube desni i tanke usne te jahao s lakoćom stečenom još u davnoj mladosti. To je bio pravi način za umiranje. Jednostavno dojahati do ruba i pasti u ponor dubok nekoliko desetaka metara. Strmina je zacijelo dovoljno duboka i on će umrijeti a da nitko ne dozna da je to bilo namjerno.

Staza je naglo skretala udesno duž ruba litice. Konj i jahač ubrzo su stigli do oštrog zavoja. Jahač je čvrsto nabio šešir na sijedu glavu i ponovo stao podbadati konja. S mukom je stari konj naprezao slabe noge kako bi imale što bolji oslonac na tlu. Odjednom je osjetio namjeru jahača. Trgnuo je dugu glavu udesno, pa ulijevo, boreći se sa žvalama, skraćujući i usporavajući korak, ali oštre ostruge tjerale su ga naprijed. Trudio se da trči unutrašnjim dijelom staze, dalje od stijene i smrtonosnog bezdana.

Borili su se na uskom prolazu. Jahač je uzdom vukao glavu neposlušnog konja ulijevo, kako se to čini s konjem za oranje, pokušavajući ga usmjeriti tako da ne svlada okuku kad do nje stigne. Konj se tome opirao i trudio da ostane na desnoj strani, usporavajući korak.

I pobijedio je. Čovjek i životinja naglo su stali. Zbog klizanja kopita prašina i kamenje padali su preko ruba stijene. Konj je uzmaknuo nekoliko koraka a zatim raširio umorne noge kako ne bi pao. Njušku je spustio tako da mu je gotovo

doticala tlo. Teško je hripao, pluća su mu se nadimala.

— Ti, staro kljuse, tvrdoglavi pasji sine! Bio sam spreman na to. Zar ne znaš da je starom i umornom tijelu potreban odmor? — slabim je glasom dahtao John, stiskajući jabuku sedla. — I ti bi morao biti pripravan na smrt. Ti si stariji od mene — dodao je, obrazi su mu se zažarili a srce snažno lupalo.

Nakon nekoliko minuta uhvatio se za jabuku sedla i umorno sjahao. Nasloni se na oznojenog konja.

— Proklet bio! — šaptom ga je psovao.

Nekoliko minuta su se odmarali naslonjeni jedan na drugog. Snaga im se polako vraćala. Nakon nekog vremena John se uspravio koliko je mogao i stao pred konja.

— Zar ne znaš kada je dosta života? — pitao je. Konj ga je oprezno gledao. Još je osjećao bolove od žvala i ostruga. — Dobro, više neću pokušavati da te prevarim.

Blago je pljesnuo životinju po vratu. Okrenuo se i ukočeno pošao stazom natrag. Konj je klipsao za njim.

II

Shorty je bio naviknut na promjene planova i shvaćao ih je. No mučila ga je otmica žene. Kad god je u neki teški pothvat uključena žena, postaje opasnije i veći su izgledi da će propasti. Ali bio je bez novca, u džepu je imao manje od dolara. Znao je da mora ići dalje.

Preko leđa je prebacio više od pola stoljeća, a trideset godina je proveo jašući putem bezakonja. Za razliku od mnogo bržih revolveraša, još je bio živ i potucao se naokolo.

Shoryja nisu zadovoljavali ni najbolji konji. Godinama je krao, prodavao ili kupovao, ako je morao, samo prvoklasne konje. Budući da je bio lakši od pedeset pet kilograma,

uvijek je bio sposoban da izbjegne nevolje, jednostavno je jahao tako brzo da ga opasnosti nisu stizale.

Otley, težak oko sto deset kilograma, neprekidno se nalazio u sedlu i rijetko kad bi sjahao i prošetao, bez obzira na strmine. Shorty je znao da je Otleyjev konj na kraju snaga.

Na skrutnutom vulkanskom pepelu ostali su tragovi i French je poveo jahače uz strmu stazu utrtu bezbrojnim papcima dugorogih ovaca i kopitima divljih konja. Odjednom se začulo rušenje kamena i Otley je opsovao. Shorty je brzo pogledao uvis, a izmoreni konj ispred njega zateturao je, pao na desno koljeno i ne mogavši više ustati, prevadio se na uski prolaz.

Otley je bio zbačen. Prevrnuo se i uhvatio za neravni rub staze. Konj se, kotrljajući se i klizeći, zaustavio na osušenoj borovici. Oštri batrljak probio mu je trbuh.

— Otley, jesi li ozlijeđen? — viknuo je French.

— Povrijeđeni su mi samo osjećaji. Ako konj nije mrtav, uskoro će biti — Otley je ustao, izvukao revolver, otpuhnuo s njega prašinu, zatvorio bubanj, pružio ruku i pogodio konja u glavu. — Razbio mi se kundak na puški! — ljutito je uzviknuo, izvlačeći slomljeno oružje iz navlake. — I cijev se savila!

Zavitlao je neupotrebljivom vinčesterkom nizbrdo i na kamenju je zazveketao metal. Odriješio je sedlo i izvukao ga jakim zamahom širokih leđa. Zatim je istrgnuo uzde.

Shorty je odvezao crvenu maramu i obrisao čelo. Umjesto da je ponovo sveže oko vrata, neupadljivim kretnjama raširio ju je preko jabuke sedla. Svi su gledali Otleyja i nitko nije vidio kada je Shorty izvukao revolver iz korica. Mali kauboj gurnuo je revolver pod svilenu maramu a cijev postavio na prednji dio sedla i usmjerio je ulijevo.

Otley se popeo uz strminu, pa spustio sedlo i uzde na stazu. Polako i pažljivo je istresao prašinu.

— French, jahat ću tovarnoga konja — predložio je Otley. — Rastovarit ću ga i spremi stvari. Pretpostavljam da se netko, kad dospijemo do logorišta, može vratiti i pokupiti te stvari.

— Mislim da to nije moguće — odgovori French, pažljivo motreći golemog Otleyja. — Putovati u središte pustoline, zatim se vratiti po stvari i onda u logorište iznosilo bi pedesetak kilometara. To ne bi podnio nijedan naš konj. Trajalo bi do sutra navečer. Neću dopustiti da stvari ostanu ovdje do sutra. Bilo kad mogu nam zatrebati dodatno oružje i municija, a ostalo nam treba večeras za logorovanje. Pred nama je još oko šesnaest kilometara, pa bi mogao pješaćiti ili jahati zajedno s nekim. Osim toga, trebalo je da sjašeš i da konja vodiš uz ovu strminu.

— Do vraga, neću ni pješaćiti ni s nekim jahati! — suprostavio se Otley. — Prokleta sam siguran da ću nabaviti konja.

Povukao se nekoliko koraka i radoznalo počeo motriti članove bande.

Nitko se nije micao. Otley je pogledao Shortyja, Acostu i Gillespieja i nehotice se susreo sa Stormsovim pogledom. Na Stormsovim velikim usnama pojavio se smiješak a oči su mu postale podrugljive i drske. Otley je znao da je Storms brži od njega, pa je odvratio pogled. Odmjeravao je konje ostalih. Gillespiejev konj, uzak u prsima, nikada ga nije privlačio. Acosta je loše postupao sa životinjom, pa je ona stajala klonule glave. Shortyjevi konji bio je najbolji.

Otley je učinio nekoliko opreznih koraka i stao pred Shortyja. Revolverska cijev ispod marame malko se pomakla. Shortyjevo usko lice postalo je čvrsto.

— Shorty, uzet ću tvoga konja. Ti poznaješ put do skrovišta, pa možeš dopješaćiti donde.

— Neću — izusti Shorty tihim ali ledenim glasom.

Otley se raskoračio.

— Znaš da sam brži od tebe, pa sidi i neću pucati.

— Mislim da mi se ne pješaći! — procijedi Shorty.

— Slušaj ti, malo kopile, uzet ću ti konja!

Shorty se nasmijao pomislivši na svoj revolver, na veliki otvor na kraju cijevi što je uperen ravno u čovjeka koji mu prijeti.

— Prije toga otići ćeš u pakao!

Otley je povukao neočekivano brzo. Shorty je pritisnuo obarač. Ubijeno zrno pogodilo je krupnog Otleyja visoko u lijevo rame i napola ga okrenulo. Eksplozija baruta raznijela je maramu.

Otley je ipak i dalje izvlačio revolver, pa je Shorty podigao svoj i pogodio Otleyja ravno u glavu.

Kad se tijelo stropoštalalo, Shorty okrene konja udesno i brzo pogleda Frencha, uperivši revolver u zemlju. Budući da je bio novi u bandi, nije znao kako će French prihvatiti novu situaciju.

— Prokletstvo! — viknuo je French. Da je znao da će Otley biti ubijen, dopustio bi mu da uzme tovarnog konja. Smatrao je Otleyja svojim zamjenikom i odredio mu je težak zadatak. Ali Shorty ga je iznenadio. Frenchovi obrazi su se naborali dok se prisiljavao na osmijeh.

— Dobro, Shorty, neću zapodijevati svađu. Ne mogu dopustiti da te sada izgubim. Jedino ti poznaješ ovaj kraj dovoljno dobro da izbjegnemo potjeru. — Dugo su se promatrali.

— Zakopajmo ga i nastavimo prema logoru — doda French.

Sišao je s konja, ispraznio pokojnikove džepove, otkopčao mu opasač, iz prašine podigao revolver i vratio ga u korice. Raskoračio se i zabio vrhove čizama duboko pod

mlitavo tijelo te ga zamahom prevrnuo izvan staze. Tijelo se skotrljao niz padinu i zaustavilo u oblaku prašine na dnu vododerine. Pričekao je nekoliko sekunda, a onda zgrabio sedlo i uzde i bacio ih niz padinu.

— Želi li netko pomoći da ga pokopamo?

— Svi su šutjeli.

— Do vraga, ionako mu je svejedno, nema potrebe da se zamaramo kopanjem groba — reče French, uzjaše i krene uz brdo, preko sljemenâ.

* * *

Manderfield se malo vratio i zaustavio. Kad je konj došao do njega, uhvatio je uzde i prihvativši se objema rukama za jabuku, podigao se u sedlo. Krenuo je niz planinu. Vjetar pun prašine udarao mu je u široki obod šešira i mlatarao grancicama grmlja.

Oluja se približavala, kao da su se otvorila velika vrata što su je oslobodila. Vjetar je fijukao nad suhim tlom, podižući vrtloge, slamajući ih i valjajući u velike oblake prašine i pijeska što su se razbijali poput oceanskih valova.

— Krave — progundao je John kad je spazio sitne tamne obrise. — Što rade u ovoj pustoši i čije su? — Čudio se, jer nijedna krava ne bi sama otišla dalje od nekoliko desetaka metara po tom tlu. — Mogao bih pogledati što se događa — mrmljao je, usmjerivši konja niz planinu kroz vjetar i prašinu.

Ni tri metra daleko od njega iz bijele magle izronio je jahač. Njuška neznanceva konja samo što nije doticala njušku Johnova konja. Donji dio jahačeva lica bo je zakrbuljen crvenom maramom, a veliki crni šešir ležao mu je na ušima i pokrivao glavu do obrva. Zakrvavljene oči neznanca zaustavile su se na Johnu, šireći se od iznenađenja i strepnje.

John nije vidio kada je mladić pokušao, ali odjednom je revolver bio uperen ravno u njegovo srce. Ruke je digao uvis, a usne su mu se napucale. Šešir mu je odletio s vjetrom. Prije nego što je uspio strancu reći da ne misli ništa zlo, revolvera je nestalo a konj je pošao dalje i s jahačem nestao iza oblaka prašine.

— Prokletstvo! — uzviknuo je John dok mu je srce lupalo.

Onda se nasmiješio. Toga dana pokušao se ubiti, a sada, kad je na njega netko potegao revolver, preplašio se.

Usmjerio je konja na jugozapad, izvan oluje, prema svom ranču u dolini podno Westfalla. Ubrzo je izbjegao oluju i oprezno jahao širokom dolinom punom gromada lave što ju je onamo otplavila voda koja je utjecala u nakadašnje jezero.

John je ocijenio da će onaj jahač vrlo teško okupiti krave. Najbolje bi bilo da ih nekako pokuša držati na okupu, kako bi ih, kad izađe iz tog područja, mogao pronaći. Po nekim mršavim životinjama John je zaključio da su već neko vrijeme bez vode i da će im ona uskoro biti prijeko potrebna. Neke krave, nošene divljim vjetrom, oprezno su se kretale rubom obronka prema njemu. Odlučio je zaputiti se prema stoci. Mogao bi je okupiti i zadržati dok ne stigne kauboj.

Uskoro su se slabe, ožednjele životinje počele okupljati. Stajale su na mjestu, klonule. John je čekao i promatrao.

* * *

Oko Petera Pipea kovitlala se prašina štipajući ga za nos i grlo. Silovite zračne struje treskale su i prevrtale grumenje slanog tla. Sada, na kraju drugoga dana otkako je u pustinji, zatutnjala je oluja. Pritisnut vjetrom i zaslijepljen prašinom, više nije mogao nadzirati stoku. Očeva konja već je iscrpio i iznemoglu životinju vjetar je tjerâo

zajedno s kravama i bikovima. Njegov vlastiti konj, iako mladi, pokazivao je također očite znakove premorenosti i žeđi. Prevelik šešir, duboko nabijen na glavu, bio je pričvršćen uzicom od sirove kože.

Voda se mora pronaći još danas, i to što prije, prije nego što padne noć, inače će biti bespomoćan u nepoznatom kraju. Znao je da su neke krave već uginule ili se izgubile.

Otac mu je rekao neka prijede pustinju istočnom stranom, neka uđe u široku dolinu između dvije planine i pronađe grad Westfall. Ali vjetar ga je otjerao previše na sjever, uz strmi obronak planine. Kad su se oblaci prašine raspršili, spazio je planinu što se utisnula u rub pustinje.

Ponovo je želio izvući kartu što ju je za njega nacrtao otac i odrediti koliko je skrenuo s pravog smjera, no u tome ga je sprečavao snažan vjetar i prašina, pa je nastavio put po sjećanju.

Karta je bila dragocjena, dragocjenija od revolvera i konja. Bila je kvadratična, sa stranicama od oko šezdeset centimetara, i prekrivena precizno ucrtanim znakovima udaljenosti i smjerova. Obuhvaćala je prostor veći od šezdeset kilometara u polumjeru od Lost Mountaina.

Nate Pipe, svjestan da umire i uplašen za svoga sina koji je malo znao o tome kraju što ne oprašta greške, proveo je mnoge dane crtajući, premjeravajući i nanoseći na jelenju kožu znakove i brojke. Po potrebi bi brisao i preinačavao. Ponekad bi se dan-dva odmarao, pa bi se nečega prisjetio i ucrtao neobičnu ali važnu pojedinost, na primjer povremeni izvor, prirodni usjek u stijeni što omogućuje prolazak na neočekivanu mjestu, pa spilju, tajno skriveno logorište s vodom i travom, pogodno za obranu, ili samo stazu na nekom strmom terenu po kojem se kreće divljač a može i konj.

Poklonio je Peteru znanje nago-milano dugogodišnjim iskustvom, da bi ga upotrijebio za sigurnost svog života. Prekopao je svaki kutak sjećanja i stvorio skladište podataka, kako bi sinu pomogao da opstane dok sam ne upozna svaki kanjon, izvor i skrivenu stazu.

Sve obavijesti je sažeo i upisao na komad štavljene kože. Udaljenosti su bile precizne, s planinom Lost Mountain u središtu. Nije postojala nikakva legenda koja bi objašnjavala znakove. On i Peter stvorili su vlastite znakove, pa je karta bila gotovo neupotrebljiva za nekoga drugog.

Peter je proveo mnoge sate proučavajući i diveći se ne samo karti već i njenoj simetričnosti, stilu i obliku. I ne znajući što je to umjetnost, znao je da je njegov otac stvorio nešto vrlo lijepo, samo za njega.

Odbacio je sad misli o karti, ali nije se mogao otresti strepnje o nepoznatom što ga očekuje. Kad god bi odstupio od očeve upute, postao bi nesiguran. Ima li kradljivaca ili odmetnutih Indijanaca u planini, kao što je čuo, koji čekaju da dode bliže, kako bi mu ukrali stoku?

Vjetar je raspršio prašinu i ispred njega je iskrsnuo konjanik držeći desnom rukom šešir na glavi. Peter je naglo izvukao revolver iz korica. U djeliću sekunde spazio je iznenađeno lice vrlo starog čovjeka. Vidio je kako je čovjek digao ruke i kako mu šešir leti s glave.

Peter je zaustavio kretnju prsta na obaraču. Izbliza je promatrao izborano lice, sijedu glavu i zabrinute oči. Osjetio je da mu ne prijeti nikakva opasnost.

Kako je brzo povukao, tako je i spremio revolver u korice i skrenuo konja. Starac nikada neće doznati kako je malo nedostajalo pa da bude ubijen. Peter se stresao od blizine smrti. Otac ga je podučio gotovo predobro.

Oluja je i dalje bjesnjela. Zrnca prašine probijala su se kroz maramu, što ju je Peter čvrsto svezao preko nosa i usta, i ulazila mu u pluća. Osjetio je da je konj stao. Otvorio je bolne i umorne oči i pogled mu je zakrila strma planina, tako blizu da ju je gotovo mogao dotaknuti. Škiljio je, još čvršće zategao maramu i podbo konja usmjerivši ga udesno.

Pustio je životinju da ide po volji, nije je trebalo požurivati. Čim je konj obišao stijenu i došao do čvrstog tla, stao se penjati. Kad se našao izvan slanog tla, prašine je bilo manje, a i vjetar je popustio. No jahač i njegov konj sasvim su se oslobodili vjetra i prašine tek kad su se našli iza okupljene stoke i starca. Peter je oprezno jahao prema jahaču koji ga je očekivao. Čovjek se držao za jabuku sedla. Peter nije vidio oružja.

— Pomislio sam da ti pomognem okupiti stoku. Čini se da je žedna, a možda ne znaš gdje je najbliža voda. Za manje od jednog sata sunce će zaći.

Da bi to naglasio, John je kimnuo prema suncu, crvenoj lopti iznad obzora. Nije znao kako će mladić protumačiti njegovu brigu za stoku. Još se prisjećao revolvera uperenog u svoja prsa.

Peter nije dopustio da mu se uspava oprez, motrio je čovjekove oči pokušavajući naslutiti bilo kakvu naglu kretnju. Od vjetra i prašine pred očima mu se mutilo i on se uhvatio za jabuku sedla.

John je promatrao mladića. Bio je prekriven bijelom prašinom i izgledao je poput olujne sablasti. Prevelika odjeća visila mu je na mršavu tijelu. Rukavi košulje bili su zavrnuti a nogavice hlača svezane oko gležnjeva trakom od jelenje kože. Preveliki prsluk bio je pritegnut širokim opasačem, otrcani šešir nabijen nisko na čelo. Na mršavom

bedru revolver se činio prevelikim, ali bio je pričvršćen i, kako se činilo, često upotrebljavan. S prednje strane stremena vidjele su se mokasine od jelenje kože.

— Zašto nisi pucao kad si uperio revolver u mene? Spremao si se da to učiniš — rekao je John.

— Otac me učio da mogu vjerovati djeci i starcima — odgovorio je Peter.

— Drago mi je što te otac tako učio. Izgledaš iscrpljeno. Povedimo krave do vode. Jedan od mojih pašnjaka s vodom i s malo stare trave nalazi se oko kilometar i pol daleko odavde. — John je pokazao preko široke, planinske padine.

— Koliko će me to stajati? — upitao je Peter, sjećajući se očeva upozorenja da uvijek pita za cijenu.

John je pažljivo promislio o odgovoru. Odredi li previsoku cijenu, mladić bi mogao pomisliti da ga pokušava prevariti, a odredi li prenisku, mislit će da je to neki mamac.

— Deset dolara za pet dana. Nakon toga vremena krave će se odmoriti, pa možeš dalje — odgovorio je.

— Cijena je, čini mi se, poštena — reče Peter. — Jeste li vidjeli da je neki sivi konj izašao iz ove oluje?

— Nisam. Samo ove krave.

— Što je ondje dalje na sjeveru?

— Ondje nema vode — odmahnuo je John glavom. — Ako ti je konj otišao onamo, bit će u nevolji. Oluja će se noćas smiriti i sutra ga možemo potražiti.

— Bio je to konj moga oca — reče Peter.

John je jedva čuo tihe i sjetne mladićeve riječi.

— Jeste li prebrojili stoku? Koliko je ima? — upita Peter.

— Četrdeset tri grla.

— Onda sam pet izgubio.

— Loše. Idemo li? — upita John.

Mladić je kimnuo. Odjahali su do stoke i iscrpljene životinje potjerali

kroz grmlje, pa zatim kroz žičana vrata na pašnjak što se pružao uz potok. Čim su se uvjerali da je sva stoka došla do vode, krenuli su prema velikoj kamenoj prizemnici na ranču, podignutoj na proplanku.

Kad su se približili dugoj kući, kroz drvena vrata na obijeljenoj ogradi što je okruživala kuću progurao se debeli Meksikanac i pošao prema njima. Peter se ljuljao u sedlu. Pred očima mu se maglilo. John je vidio da mladić samo što nije klonuo, pa je brzo mahnio Meksikancu da požuri. Miguel je požurio. Poduhvatio je mladića i polako ga skinuo sa sedla.

— Nije teži od vreće graha — promrmljao je.

— Čini mi se da je u posljednje vrijeme slabo jeo. Ali oporavit će se i ojačati. Odnesi ga u spavaonicu na kraju kuće — naredio je John.

Miguel je ponio mladića i polegao ga u postelju. John je krenuo za njima.

— Moramo u njega uliti malo vode — rekao je.

Limenom šalicom zagrabio je vode iz vedra na stolu blizu postelje i dok je Miguel podupirao poluonesvijestjenog Petera, prislonio mu je šalicu na ispucane usne.

— Pij! — naredio je John. Pažljivo, da ne uguše mladića, polako su mu u suho grlo ulili cijelu šalicu vode, a zatim još jednu. — Svucimo ga i pokrijmo da može spavati — rekao je John. — Prokletstvo, pogledaj ove ožiljke! — Pokazao je na tek zarasle ozljede na mladićevu lijevom bedru.

— Pogledajte, i ovdje! — kazao je Miguel otkopčavši Peteru košulju i otkrivajući četiri duga ožiljka što su se pružala od lijevog ramena do dna prsnog koša.

— Čini se da se zakvačio s plavim lavom — zaključio je John. — Pokrijmo ga, neka se odmori.

III

Peter su budio polako izranjajući iz okrepljujućeg sna. Bilo je to ugodno probijanje kroz dubine drijemeža. Bio je gotovo pri punoj svijesti, ali osjećao se tako ugodno da se opustio i ponovo počeo tonuti u san. No svijest, jednom već gotovo budna, lebdjela je na pola puta između sna i jave.

Negdje u blizini zujala je pčela. Zujanje je bilo uporno i Peter je lijenom razmišljao zašto pčela ne odleti. Odjednom ga je trgnula sumnja. Gdje je i nalazi li se na sigurnom? Osjećao je da je nag. Kako je dospio u krevet? Sumnja se rasplamsala. Otvorio je oči i napeto osluškivao. Nije čuo ništa osim zujanja pčele. Vidio je samo krov iznad glave i duž sljemenske grede kameni zid napravljen od plosnatih komada crne lave.

Usta su mu bila suha i osjećao je jaku žed. Oči su ga boljele. Brzo se uspravio i ispitivački razgledao sobu.

Prozor je bio zakriven gunjem, jedina vrata zatvorena a soba polumračna. Sjeo je na drveni krevet. Desno od njega bio je niski stol pun oprana i složena rublja, na njemu njegov šešir, revolver, opasač i drveno vedro iz kojeg je virila zaimača s dugim drškom.

Peter je stao bosim nogama na hladni zemljani pod i pošao do stola. Razmotao je hlače, obukao ih i gotovo se izgubio u njima. Opasao je remen i dok ga je zakopčavao, zapazio je da je oko pasa za još jednu rupicu uži nego što je bio kad je krenuo sa stokom. Prvo što treba da učini, pomislio je, to je da nađe odgovarajuću odjeću.

Prebrojio je kovanice od po dvadeset dolara, vidio da je svih sedam na broju i osjetio zahvalnost prema poštenoj osobi koja mu je uredila odjeću. Iz zaimače s dugim drškom popio je gotovo litru hladne vode.

Netko je očerkao prašinu s njegova šešira i očistio mu revolver premazavši ga tankim slojem zaštitnog ulja. Otvorio je bubanj i u svaku od šest rupa ugurao metak.

Kao što je to učinio već nekoliko puta u protekla dvadeset četiri sata. John je tiho otvorio vrata. Mladić, niži od prosječne visine, stajao je kraj stola brišući korice revolvera. Njegovi dobro razvijeni mišići napinjali su se na golim rukama i ramenima mršavog tijela, tijela koje je unatoč tome odavalo zdravlje i snagu.

Čim su se vrata otvorila, Peter se okrenuo. Ruka mu je već stegla revolver kad je prepoznao glas.

— A, probudio si se — reče John. Ne čekajući odgovor pretvarajući se da nije zapazio posezanje za oružjem, nastavio je: — Želiš li se okupati? Vani, na suncu, cijeli dan se zagrijava bačva vode. Čeka te. Izadi i kreni lijevo, iza kuće.

— Veliko vam hvala, gospodine, za sve što ste mi pružili — reče Peter, sjećajući se kako ga je otac upućivao da uvijek zahvali onima koji su ljubazni. Sjetio se i savjeta da pokuša doznati ima li osoba koja mu pomaže nekih skrivenih namjera što bi mu mogle nauditi. Dosad nije otkrio nijednu. Potom mu padne na pamet: sve je ispravno ako je stoka na sigurnom. — Kupanje mi je potrebno. — Uzvratio je osmijeh modrookom starcu koji mu se prijateljski osmjehivao i pokazivao bijele zube stojeći na vratima.

Mladić je uzeo košulju, mokasine i pojas s revolverom te krenuo za starcem iza kuće, do velike bačve gotovo pune vode, što je bila postavljena pokraj ravnoga, glatkog kamena promjera oko metar i pol.

— Kad se okupaš, dođi u kuhinju, na drugom kraju kuće, pa ćemo nešto pojesti i malo popričati — rekao je John odlazeći.

— Odmah ću doći, gospodine — odgovorio je Peter.

Pri spominjanju hrane glad mu se naglo povećala. Svukao je hlače, ušao u bačvu i sjeo u vodu. Mlada voda podigla mu se do prsa. Uzdahnuo je od osjećaja ugodnosti.

Oprezno je oprao bolne oči, a onda ustao, zgrabio punu šaku sapuna i počeo se sapunati. Koža na vratu počela je bridjeti.

Odjednom je osjetio da nije sam. Netko se nalazio iza njega. Naglo se okrenuo.

Divno žensko biće stajalo je blizu ugla kuće gledajući u njega. Djevojka, otprilike njegovih godina ili malo starija, bila je stotinu puta ljepša od bilo koje životinje što ju je ikad vidio.

Promotrio ju je od glave do pete, upijajući pogledom bakrenožutu kosu, preplanulu svilenu kožu i velike modre oči koje su silno podsjećale na starčeve, samo što su djevojčine bile mnogo ljepše.

Njezine pune usne prasnule su u smijeh, otkrivajući bijele zube. Dašak vjetra podigao joj je žutu haljinu i ona ju je pritisnula uz bedra. A kad se vjetar stišao, podbočila se.

— Krasno, krasno! — nesvjesno su mu pobjegle riječi.

Otac mu nije rekao koliko su žene privlačne.

— Znači, ti si stranac o kojem je pričao moj djed.

Stajao je pred njom nesvjestan da je nag, pa ju je njegova prirodnost navela da ostane tu, da ne pobjegne kao što bi inače sigurno učinila.

— Da — odgovorio je Peter. — Bio je vrlo ljubazan prema meni. Pomogao mi je kad mi je to bilo najpotrebnije i veliki sam njegov dužnik.

— Vidjet ćemo se na večeri. — Mahnula mu je i nestala iza ugla.

Peter je ponovo utnuo u bačvu i sjedeći, gledao u mjesto s kojeg je nastala. Volio bi da nije otišla tako brzo. Za nekoliko minuta završio je kupanje i obukao se u očevu preveliku odjeću, zavrnuvši rukave košu-

lje i nogavice hlaća. Zategao je dugu, još mokru tamnu kosu i povezao je trakom od sirove kože. Kad je opasao revolver i zavezao korice uz nogu, prošao je, tražeći kuhinju, ispred velike kamene kuće čiji su drveni dijelovi bili izrezbareni i svježe obojeni. Kuća bogataša, pomislio je.

Po visini sunca na zapadnom dijelu neba ocijenio je da je blizu pet sati. Usta doline bila su okrenuta na sjeverozapad i on je pogledao duž nje. Ugodno se iznenadivši, opazio je svoju planinu, crnu točku daleko u pustinji. Planina ga je podsjetila na oca.

Oče, sad živim novim životom, sa samo nekoliko zapamćenih tvojih uputa da me vode i pomognu mi da preživim među drugim ljudima, pomislio je.

— Udi — pozove ga muški glas kroz otvorena vrata, prekidajući mu sjećanja na rodni dom.

Peter uđe u prostranu kuhinju. Niska Meksikanka radila je nešto oko fave na velikoj peći. Starac i djevojka zaobišli su dugački stol pun hrane, kako bi ga pozdravili.

— Zbilja nisam imao prilike da se predstavim. Zovem se John Manderfield. — Starac je pružio ruku i prihvatio Peterovu. — Ovo je moja unuka Beth Manderfield. Ona ovdje živi sa mnom.

Peter je prihvatio malu, nježnu, brzo ispruženu ruku. Stajao je držeći je i gledao, u djevojčine oči, velike i modre, osjećajući da ponire u njih. Nekoliko trenutaka nije mogao izustiti ni riječi, a tijelo kao da mu se skamenilo. Od nje se širio blag miris ruža. Mirišu li sve žene na ruže, pitao se.

— Kako se zoveš? — prene ga John Manderfield, ne mogavši sakriti smiješak kad je vidio kako Peter gleda Beth.

— Peter... — Mladić zbunjeno skrene pogled s Beth na starca. — Peter Pipe.

Manderfieldove oči su brzo zatreptale kad je čuo to ime. Onda se opet nasmiješio.

— Pa, Peteru Pipe, sjedni i Yolanda će te poslužiti najboljom hranom u ovom kraju.

Na Manderfieldov prijateljski osmijeh i ljubaznost Peter se mogao samo nasmiješiti. Osjetio je, međutim, kako se stranač iznenadio čuvši njegovo ime.

* * *

Peter je s velikim tekom pojeo ukusnu hranu. Na kraju, odloživši žlicu, pogledao je Johna i Beth, koji su ga radoznalo promatrali.

— Bilo je izvrsno, baš kao što ste rekli, gospodine Manderfelde. Moram vam se na neki način odužiti. Možda nije pristojno pitati, ali zašto ste tako ljubazni prema meni?

John nije odgovorio. Kako je mogao kazati Beth i Peteru da je staru čovjeku potrebna neka promjena, neka pustolovina, kako ne bi mislio na smrt?

— Izledao si mi kao čovjek koji zna iskoristiti prijatelja — reče skrećući razgovor na Petera. — Odakle si došao s tom stokom?

— Koliko dugo sam spavao? — Peter ne odgovori odmah.

— Cijeli dan, dvadest četiri sata neprekidno.

— To znači da sam prije tri dana sa četrdeset osam krava i bikova krenuo s Lost Mountain, mislim da i vi tako zovete planinu usred velike pustinje. Namjeravao sam ih dognati u Westfall i ondje prodati. Vjerujem da je taj grad tu negdje, blizu. Je li to točno?

— Točno je. Grad je nekoliko kilometara dalje u dolini, na mjestu gdje se ona proširuje. Planina se zove Lost Mountain, a pustinja Alvord. Zapazio sam da nijedna krava nije žigosana. Zar nemaš žiga?

— Otac mi je namjeravao pomoći u žigosanju, ali nikada se nije osjećao dovoljno dobro da bi mogao sa

mnom vezati i povaljivati stoku. Zbog toga su naša goveda ostala nežigosana. Bili smo samo dvojica, a otac je rekao da stoku možemo prodati i bez žiga. Ono malo krava što smo ih povelili kad smo krenuli u planinu nosilo je oznake. Otac mi je kazao da ih ostavim u planini zajedno s telcima kad odem i da ću tako imati više stoke kad se vratim, ako se vratim.

— Gdje ti je otac? — upitah Beth.

— Mrtav je — odgovori Peter. — Umro je prije dvije godine i pokopao sam ga na planini. Nije bilo lijesa, pa sam ga umotao u pokrivač.

— Žao mi je — rekla je Beth polako, zamišljajući dječaka kako kopao grob, podiže umotano očeovo tijelo, spušta ga u raku, a zatim raku zatrpava. — Znači da si posljednje dvije godine živio sam? — upitala je.

— Da, sam. A prije toga smo otac i ja uzgajali stoku. Kad smo došli tamo, bilo mi je dvanaest godina. Došli smo s deset krava i dva bika. No oca su ranili i opljačkali i nikada se nije oporavio od te rane.

Pomaknuo je svoje mršave ruke na stolu i pogledao u zavrtnute rukave prevelike očeve košulje.

— Znam da u očevoj odjeći izgledam čudno, ali prerastao sam svoju i počeo nositi ovu.

Osjetio je tišinu. U protekle dvije godine ni s kim nije imao prilike razgovarati i sad se bojao da ne priča previše.

— O čemu si razmišljao i što si radio tako dugo sam?

— upitala je Beth vlažnih očiju?

— Brinuo sam se o stoci, kosio travu za zimu koliko sam mogao i lovio. Ne biste vjerovali, ali u planini ima jelena i planinskih lavova.

— Ondje si i zaradio ožiljke? — upitao je John.

— Da vam ispričam! — počeo je Petar osjećajući kako se opušta s tako ljubaznim i zanimljivim ljudima. — Otac je više volio revolvere

nego puške, pa sam ubrzo nakon njegove smrti ostao bez municije za pušku. Tada su započele nevolje. Lavovi obično radi hrane ubijaju jelene, ali jedan je stao klati telad. Zaklao je i pojeo troje teladi prije nego što sam naišao na njegov trag u snijegu i slijedio ga. Imao sam samo metke za ovaj revolver i znao sam da mu se moram približiti ako hoću da ga ubijem. Slijedio sam ga cijeli dan. Napokon je ušao među kamene gromade. Pošao sam za njim. Iza jedne gromade skočio je na mene, srušio me i zario mi jednu pandžu u nogu a drugu u rame. Htio me ščepati za glavu, ali sam se sagnuo, pa je dohvatio zubima očev stari šešir. To mi je dalo vremena da u njega ispraznim revolver. Pao je mrtav preko mene. Morao sam ga sa sebe svaliti.

Beth ga je gledala širom otvorenih očiju. John je zamišljao mladića kako se bori s lavom.

— Čini se da dobro rukuješ revolverom — kazao je John, prisjećajući se mladićeve brzine i vještine prethodnog dana u pješčanoj oluji.

— Otac mi je bio dobar u tome. Podučavao me tri godine, dok nije umro, a potom sam vježbao sam. Uvjeravao me da za to imam prirodne sposobnosti.

— Je li te lav jako ozlijedio? — zapita Beth. — Ožiljci su veliki.

Petar se sjeti da ga je ona vidjela bez odjeće.

— Onesvijestio sam se. Kad sam se osvijestio, bio je mrak i trebalo mi je vremena da se vratim do konja. Uzjahao sam ga i on me odnio do kolibe. Zacijelo sam ondje u nesvijesti bio nekoliko dana. Kad sam se ponovo osvijestio, bio sam gotovo na smrti od žeđi i gladi. Rane su se zagnojile. Danima sam stavljao obloge od trava i tako su napokon zacijelile.

— A što ćeš sada, Peteru, kad prodaš stoku? — zapita John.

— Kupit ću ranč — odgovori Pe-

ter ponosno. — Koliko mi je za to potrebno.

— Stoka što je može uzgajati jedan čovjek, koji za vrijeme teljenja i košnje nekoga unajmi, stajala bi osam do deset tisuća dolara. Ima još javne zemlje na kojoj stoka može besplatno pasti odeš li petnaestak kilometara izvan grada.

— Koliko ću dobiti za krave?

— Dvadeset osam do trideset dolara za jednu. U gradu živi kupac, zove se Morcom. Obično se može naći kod koralu ili u hotelu.

— Biste li mi učinili uslugu? Hoćete li poći sa mnom kad budem prodavao? — upita Peter.

— Bit će mi drago. Dotad možeš ostati ovdje — odgovori John.

Beth se nasmiješila i kimnula u znak odobravanja. Peter joj je uzvratio smiješak.

— Zahvalan sam vam. A sada idem da pregledam stoku. Zna li što o mome drugom konju?

— Još ništa, ali poslao sam Miguela da ga pokuša pronaći.

Peter je kimnuo, ustao od stola i izašao. Beth ga je promatrala kako odlazi, a zatim upitala:

— Djede, izgledao si kao da ti je ime Pipe poznato. Znaš li tko je Peter?

— Mislim da znam. Ovdje je prije nekoliko godina živio revolveraš, pljačkaš banki, kradljivac stoke, ukratko loš čovjek. Nestao je pošto je ranjen prilikom krađe stoke.

— Čija je bila stoka? — upitao je Beth.

— Moja.

— I ti si pogodio... Peterova oca?

— Da. Tada sam imao više stoke nego sada. Kradljivci su naveliko krali, pa smo šerif i ja pošli u izviđanje. Blizu Freezout Ridgea slučajno smo naišli na tog čovjeka. Gonio je malo stado svojih goveda. Kad nas je spazio, počeo je bježati, a mi smo zapucali. Naglo se zgurio, kao da je pogoden, ili kao da želi biti manja meta. Spuštao se mrak, pa

ga nišmo mogli slijediti. Vratili smo se idućeg dana da još jednom pokušamo, ali bio je vrlo lukav, pa smo ga mogli slijediti samo dio puta. Nikada nismo doznali je li bio pogođen. Po načinu na koji je uvježbao sina u rukovanju revolverom, sretan sam što mu nisam bio tako blizu da ga može upotrijebiti, iako se činilo da mu je više stalo do bijega nego do borbe. Nije se čulo da je ikada ikog ubio.

— Oh, djede, što bi Peter učinio kad bi to saznao?

— Ne znam i ne okrivljujem ga za ono što je učinio njegov otac.

— Djede hoćeš li mu pomoći? Bio je tako dugo osamljen da ga svatko može izigrati.

— Svakako, pomoći ću mu koliko mogu, ali po onome što sam vidio kod mladog gospodina Pipea, on je dorastao teškoćama i malo tko će uspjeti da ga prevari.

IV

Sunce je već dobrano prešlo zenit i plovilo prema obzoru kad je Peter izašao iz kuće i pošao prema koralima. Zrak je bio usijan, pa je i vjetar što je puhao na planini bio vruć. Peter je zabacio sedlo na široka leđa svoga ridana i zategao kolan. Bio je odmoren i čio nakon jela, spavanja i dvodnevnog besposličarenja. Njegovi razgovori s Beth i Johnom bili su ugodni i poučni, posebno navečer, kad mu je John pričao o dalekim krajevima i ratovima i podučavao ga u mnogo čemu. Ali toga dana osjetio je neku promjenu i bilo je pravo vrijeme da odjaše u grad, kupi prikladnu odjeću i skрати kosu.

Miguel nije pronašao njegova drugog konja. Vratio se s dvodnevnog traganja izmoren i gladan. Uvjeravao je Petera da je pregledao svaku rupu s vodom na koju je konj mogao naići.

Peter se uzdigao na sedlu i pogledao preko suncem opržene pustinje

prema Lost Mountainu. Zar je prošlo samo pet dana otkako je otišao, pitao se. Jasno se sjećao trenutka kad je odlučio da izađe iz planinske samotnosti i potraži novi život.

* * *

Blag vjetar s Lost Mountaina puhao mu je u lice dok je lovio na padini brijega gdje su rasle borovice i kadulje. Zaobilazeći veliku borovicu, iznenadio je srnu s dvoje mladunčadi dok su pasli.

Peter je okinuo u djeliću sekunde. Pogodio ju je i ponovo opalio, pogodio lane koje mu je bilo bliže. Još jednom je opalio i drugo lane također se srušilo u grm.

Brzo je otvorio bubanj revolvera i ubacio tri nova metka. Žurno, kao što ga je učio otac: treba uvijek biti spreman. Nijedna životinja nije se micala. Pogledao ih je i uvidio da je svaki njegov pogodak bio točan. Odjednom se rastužio. Zašto ih je ubio? Grunule su mu suze na oči. Jecao je, svladala ga tuga za životinjama, za mrtvim ocem i njegova strahovita osamljenost.

* * *

Peter je izveo konja iz pustinje i natjerao ga u kas po dolini, putem što su ga izbrazdala kola. Veliki konj, dobro odmoren i nahranjen, brzo je prešao tri kilometra do Westfalla.

Grad se raširio iznad prometne ceste što je vodila dalje u dolinu, duž niskog sedla istočno od naselja, i nestajala. Sa svojim drvenim zgradama Westfall je bio mnogo veći nego što je Peter očekivao.

Blizu središta, gdje je bio poslovni dio grada, prašnu cestu je s obje strane prekrivao nogostup od debelih dasaka, dug stotinjak metara.

Peter je privezao konja za prvu ogradu na koju je naišao. Budući da u gradu nije bio već pet godina, odlučio je da ga prođe cijelom dužinom.

Zastao je u sjeni visoke topole i promatrao ulicu, suhu i prašnu od dugotrajne suše. Nekoliko konja, privezanih za ogradu duž nogostupa, strpljivo je čekao svoje gospodare. Pet-šest ljudi odmaralo se u sjeni zgrade i promatralo ga.

Jedan je čovjek, malo niže u ulici, sjedio na nogostupu naslonivši se na zgradu. Dugačke noge raširio je na daskama i jeo iz limenke.

Peterova sjećanja na grad bila su ugodna, ali sad je bio napet što se nalazi blizu tolikih stranih ljudi. Polako je krenuo ulicom. Očeve hlače i košulja mlatarali su na njemu pri svakom koraku. Široki šešir padao mu je sve do očiju, a obod mu je zasjenjivao lice. Gledao je ljude u odjeći koja im je dobro pristajala, pa je odlučio da nakon razgledavanja kupi sve što mu treba.

— Vidi, vidi! Tko nam je to došao?! — viknuo je muški glas iza Petera. — Što se nalazi ispod te odjeće? Oponaša li to netko odraslog čovjeka ili se pokušava sakriti u tim dronjcima?

Peter nije bio siguran govori li to čovjek njemu. Ali spominjanje odjeće navelo ga je da stane i da se okrene. Visok čovjek s glupavim osmijehom na dugoljastom licu sišao je s nogostupa i zakoračio na cestu. Od besposličara koji su se nalazili u sjeni odvojila su se još dvojica i pridružila prvom. Obojica su se smijuljila otkrivajući zube žute od duhana.

— Pogledajte taj veliki revolver! — podrugivao se prvi. — Zar se ne bojiš da će te prevrnuti u prašinu i zaprljati te lijepe krpice.

Peteru nije bilo jasno što namjerava taj čovjek, ali lice mu se zažarilo. Odmjerio je svu trojicu. Ona druga dvojica bila su slične građe i lica kao i prvi, pa se upitao jesu li rodaci. Otac mu je kazao da se krynji rodaci često udružuju u borbi. Pogledao je druge ljude na nogo-

stupu. Bili su mirni i tihi. Ovi su se cerekali čekajući.

— Čujte, ja vjerujem da ispod te odjeće nikoga i nema. To je samo par hlača, košulja i šešir. Skinimo to, pa da vidimo! — rugao se prvi, pogledavajući u stranu namigujući drugoj dvojici.

Nemoj gubiti kontrolu, nemoj gubiti kontrolu, Proletjela je Peterovom glavom uputa. Ali hlače mu nitko neće skinuti. Kralješnicom su mu prošli hladni trnci a lice mu je problijedjelo. Okrenuo se prema njima. Svi su nosili revolvere. Onda je onaj najbrbljaviji primaknuo ruku revolveru.

Peter je dobro shvatio tu kretnju. Malo se pomaknuo ulijevo, kako bi bio okrenut ravno prema tom čovjeku. Ako se njegova ruka pomakne još samo za centimetar prema revolveru, Peter će ga ustrijeliti. Ne skidajući oka sa čovjeka, proračunavao je udaljenost njegove ruke do revolvera. Hoće li se dogoditi isto što i u planini? Hoće li isto tako plakati za mrtvim ljudima kao što je plakao za srnom i lanadi?

Čovjek koji je sjedio na nogostupu prestao je jesti i promatrao je prizor na ulici. Zapazio je da mladić pri prvoj uvredi nije shvaćao o čemu je riječ i nije znao kako da postupi. Ali nakon toga na njemu se jasno vidjela pripravnost za akciju. Na mladićevu licu nije bilo straha, samo ozbiljnost i odlučnost. Ubit će svu trojicu ili će to barem pokušati, pomisli čovjek na nogostupu.

— Ne povlači! — progovorio je glas iza Petera. — Oni s tobom samo zbijaju šalu.

Peter se nije opustio. Mogla je to biti zamka. Gledao je ravno u oči protivniku, pazeći na bilo kakav znak koji bi mogao dati drugima da započnu borbu.

— Samo se šale, ne pucaj — opet se javio onaj glas.

— Ne miješaj se, Skinneru! — na-

redio je Peterov izazivač. — Ako ovaj žutokljunac želi povući na nas, to je samo njegova zla sreća.

Peter je znao da s takve blizine, ako želi, može čovjeku izbiti oko iz glave. Brzom, za pogled gotovo neuhvatljivom kretnjom povukao je i opalio. Pucanj je odjeknuo između okolnih zgrada. Ljudi su se preplašeno trgnuli. Metak je pogodio ukoričeni revolver izazivača i preokrećući se, revolver je odletio na prašnu cestu. Peter je revolver odmah uperio u drugog izazivača, koji još nije ni počeo povlačiti, pa ga je brzo skrenuo u trećeg, kojem je ruka bila još petnaestak centimetara daleko od drška revolvera i ondje stala od iznenađenja. Peter je i sam bio iznenađen kako je svu trojicu mogao tako lako svladati. Ponovo se brzo okrenuo prema prvom protivniku, držeći ih sve na oku. S preplašenog lica toga čovjeka nestalo je boje. Ruke i donja vilica tresle su mu se. Peter je malo pomaknuo revolver i opet opalio. Sa čovjekove glave odletio je šešir i podigao oblačić prašine na cesti.

— Mogao sam vas pobiti svu trojicu — reče Peter hrapavo i grčevito. — Gotovo ste me natjerali da vas ubijem. Nestanite što dalje od mene! — naredio je.

Ne vjerujući onom što se dogodilo i brzini kojom se dogodilo, oni su časak oklijevali, a onda žurno krenuli niz ulicu.

— Ostavi to! — viknuo je Peter kad je prvi izazivač htio pokupiti svoj revolver i šešir.

Brzo je ponovo napunio revolver i stavio ga u korice. Kad im je uputio oštar pogled, ljudi na nogostupu smeteno su se pokrenuli.

Okrenuo se prema mjestu s kojeg je čuo glas čovjeka po imenu Skinner. Visok, mršav čovjek crvene kose sjedio je na nogostupu držeći u rukama limenku bresaka. Bio je prašan i neobrijan, crvena brada skrivala mu je lice. Lovački nož du-

gog sječiva zabio je u breskvu i cijelu je ugurao u usta. Prestao je žvakati kad je zapazio da ga Peter gleda.

— Nema ničega boljeg nego što je džem od bresaka nakon dugog puta po pustinji. Želiš li malo? — Crvenokosi je Peteru ponudio limenku s voćem.

Peter je oklijevao nekoliko sekundi, a zatim je zakoračio preko nogostupa i čučnuo pokraj njega. Rastvorio je svoj veliki džepni nož, iz ponuđene limenke izvadio breskvu i slasno je pojeo.

— Dobro je i slatko — reče Peter. Jeli su šutke, pružajući jedan drugom limenku dok je nisu ispraznili.

— Drago mi je što si ono rekao — Peter prekine šutnju. — Bio bih ih ozlijedio. Kako se zovu?

— Fettus — odgovorio je Skinner. — Podli su, ne previše bistri, spori na revolverima, ali pripazi na njih, jer će pokušati da izravnaju račune.

— Jesu li braća? Vrlo su slični. — Jesu i uvijek su udruženi u prljavim trikovima.

— Drago mi je što nisu pokušali protiv mene povući. Ali zašto su samo stajali i nisu ni pokušali?

Skinner se nasmijao. — Možda nisu imali vremena. — Pogledao je Petera namignuvši mu. — Bio je škakljiv pogodak, to što si mu skinuo šešir. Pretpostavljam da si pogrešno procijenio gdje mu je glava.

— Ah, bilo je još pet centimetara šešira iznad njegove glupe lubanje, mjesta koliko hoćeš da uputiš metak a da ne pogodiš ništa drugo.

Peter je osjetio zanimanje i prijateljstvo visokog crvenokosog čovjeka.

— Evo, evo, dolazi šerif Gumert — reče Skinner. — Izgleda zabrinuto.

Nizak, zbijen čovjek sa šeširom široka oboda odlučno je zakoračio preko ulice na nogostup, čvrsto

stao i zagledao se u tu dvojicu što su sjedili.

— Skinneru, jesi li ti pucao? — upitao je.

Skinner ga je pogledao pa odgovorio:

— Ne, šerife. Ovoga mladog čovjeka razljutila su braća Fettus, pa im je morao malo uzvratiti. Odmah su shvatili da bi mogli stradati. Šerife, možete li zamisliti, prijetili su mu da će mu nasred ulice skinuti hlače! — Nasmijao se.

Šerif nije shvatio što je u tome smiješno i svu je pažnju usmjerio na Petera. Poznavao je svako dijete i odraslog čovjeka u gradu i okolici. Ovog momka nije poznavao.

— Tko si ti i što radiš u Westfalu? — upitao je.

Peter se je sjećao očevih uputa da sa šerifima valja biti ljubazan, ali uvijek oprezan.

— Gospodine, zovem se Peter Pipe i u gradu sam da bih kupio novu odjeću. Sutra ću opet doći da prodam stoku.

Kao i kad je Manderfieldu spomenuo svoje prezime, zapazio je kako je šerifovim licem preletjela sjenka.

— Kako ti se zove otac?

— Nade.

— Gdje je on sada?

— Umro je. Oboje roditelja su mi umrli.

— Kako znaš da je mrtav?

Petera je iznenadilo to pitanje.

— Sam sam ga pokopao, eto, tako znam.

Šerif je dugo promatrao Peterovo gnjevno mlado lice.

— Opasno je za ljude ako se u gradu puca — kazao je. — A koliko ti je godina?

— Gospodine, bila su trojica i svaki viši od mene — odgovorio je Peter pokušavajući objasniti zašto je povukao revolver. — A sedamnaest mi je godina.

— Nisam u okolici vidio nikakvih

stranih krava. Gdje su te krave što ih želiš prodati?

— Na Manderfieldovu pašnjaku.

— Poznaješ Johna Manderfielda?

— Peter je u šerifovu glasu osjetio manje neprijateljstva.

— Da, gospodine, kod njega sam zasad.

Šerif Gumert nije znao kako da protumači mladićevu prisutnost na Manderfieldovu ranču, jer je znao kako je prije nekoliko godina pogođen Nate Pipe. Želio je to razjasniti.

— Dobro, zadrži taj revolver u koricama, ali ja ću ti ga oduzeti upotrijebiš li ga ponovo u gradu.

I Gumert i Skinner opazili su naglo stezanje mladićevih mišića kad mu je šerif zaprijetio. Nikome, pa ni predstavniku zakona, neće dopustiti da mu uzme revolver. Peter je ustao i čeličnim očima se zagledao u predstavnika zakona.

Skinner je uočio divlju nepredvidivost čudnog mladića i mirno progovorio:

— Pa, šerife, Peter je učinio samo ono što bi učinio svaki karakteran čovjek. Bilo bi bolje da te Fettuse protjeraš iz grada ili da ih zatvoriš na nekoliko dana. Ako mi još jednom uznemire prijatelja, mogao bih biti prisiljen da se i sam umiješam i upozorim ih na pogreške.

Hladno se nasmijao i ustao, nadvisiivši Petera i šerifa gotovo za glavu.

— Skinneru, oduvijek si stvarao teškoće. Dovodiš u grad na prodaju te dvije mustange, a zatim zapodijevaš kavage. Osim toga, postoji još ponešto za što vjerujem da si ti odgovoran — mrko je kazao šerif.

— Pa to su najbolji konji u okolici i uvijek postižu najbolju cijenu — usprotivio se Skinner, okrenuo i pogledao Petera. — Ako se ne protiviš, poći ću s tobom. I sam moram kupiti košulju.

Zadovoljan što će mu se Skinner pridružiti, Peter se nasmiješio.

— Bit će mi drago ako podeš — rekao je.

Otišli su ostavivši mrzovoljnog šerifa.

V

Različiti mirisi u prodavaonici zapljusnuli su Petera kad je ušao i počeo razgledati privlačne stvari. Uz Skinnerovu pomoć kupio je svu potrebnu odjeću, zalihu municije za pušku i revolver, tovarno sedlo, ogrtač i dva gunja.

— Uskoro će zima — napomenuo je Skinner.

U prostoriji iza prodavaonice Peter se presvukao u novu odjeću. Izlazeći, složio je svoje staro odijelo na tezgi zajedno sa stvarima što ih je pokupovao i trgovac je sve to zamotao u debeli papir. Peter se dogovorio da to ostane kod njega dok ne bude odlazio iz grada.

— Spomenuo si da ćeš sutra prodati goveda, pa ćemo za svaki slučaj provjeriti hoće li koral biti prazan — predložio je Skinner kad su izašli.

— Dobro — složio se Peter. — Ali prije se želim ošišati. — Krenuli su ulicom do kraja grada, gdje je veliki koral potpuno okruživao nisku kamenu uzvisinu. — Pa to je Old Gray! — viknuo je Peter, popeo se na ogradu korala i skočio unutra. — Stari momče, mislio sam da sam te zauvijek izgubio — veselo se smješкао, gladeći mu duge uši.

Konj je zarezao i protrljao veliku glavu o Peterova prsa.

— Hej, momče, makni se od moga konja! — naredio je hrapav glas iza Petera.

— Vašega konja? Pa to je moj konj! Izgubio sam ga prije tri dana.

— Sada se već neko vrijeme hrani kod mene. Oštetio me koliko je i vrijedan, pa mogu reći da je moj. Uostalom, da vidim kupoprodajni ugovor!

— Što je to kupoprodajni ugovor?
— upitao je Peter. — Konj je pripadao mom ocu, a sada, nakon njegove smrti, pripada meni.

Skinner je čuo razgovor u koralu, pa je otvorio vrata i ušao. Čovjek hrapava glasa pogledao je Skinnera, prepoznao ga ponovo se okrenuo Peteru.

Divota, pomislio je Skinner promatrajući snažnog, dugonogog sivca. Možda već ima dvanaest godina, ali ipak je izvanredan. Upravo onakav kakvog bi čovjek poželio kad mora dugo i naporno jahati da bi spasio glavu.

— Kakav žig imaš? — upitao je čovjek Petera.

— Žig? Na ovom konju nema žiga — odgovorio je Peter, a u njemu je rasla srdžba.

— Onda ne možeš dokazati da je to tvoj konj.

— Ali on jest moj i nitko mi ga neće uduzeti! — Peter je hitno posegnuo u džep i izvadio novac što ga je dobio natrag prilikom kupovine. — Ti si ga hranio najviše tri dana. — Stao je brojiti novac. — Evo ti šest dolara, to je i previše za ono što je konj pojeo i za brigu o njemu.

Čovjek je podrugljivo mahnulo rukom i nasmijao se, namignuvši Skinneru.

— Mali pokušava kupiti vrijednog konja za šest dolara. Zar to nije smiješno, Skinneru? — reče.

— Nije tako smiješno kao što si ti glup, Mac, pokušas li zadržati toga konja. Svatko može vidjeti da konj momka poznaje. Predlažem ti da uzmeš tih šest dolara i da budeš sretan što si napravio dobar posao.

— A ako ih ne uzmem?

— Mac, vidio sam kako rukuješ revolverom i može se kazati da nisi loš. Ovaj moj prijatelj je bolji od tebe i ne samo što te može uplašiti kao Fettuse već ti može oderati i kožu. Neki ljudi se razljute kad im pokušaju ukrasti konja!

Mac je čuo priču o svadi braće Fettus sa strancem, malo ukrašenu prepričavanjem. Pažljivo je gledao Petera i njegov prilično izlizani revolver.

— Skinneru, ako ti misliš da je to njegov konj, onda se više zbog toga neću svaditi.

— Lijepo, Mac. Osim toga, sutra rano ujutro potreban nam je koral na nekoliko sati.

— Imaš li još nekih konja za prodaju?

— Ne. Peter, ovaj momak ovdje, želi prodati stoku, četrdeset pet— pedeset grla. Koliko tražiš za to?

— Dva dolara.

— Peteru, odgovara li ti to? — upita Skinner.

— Čini mi se povoljno — odgovori Peter. — Bit ću ovdje sa stokom sutra nakon svanuća.

— Podimo sada do kupca stoke — predloži Skinner.

Peter je kimnuo i zadovoljno se smiješio vodeći konja iz koralu

* * *

Tamne sjene u dolini tjerale su posljednje sunčane zrake. Peter se, naslonjen stolcem na dugi vanjski zid Skinnerove kolibe, osjećao ugodno. Planinski kraj, sličan onom u Lost Mountainu, pružao mu je osjećaj sigurnosti. Iz kolibe na rubu guste šume iznad grada mogao je gledati daleko niz dolinu.

Razmišljao je kako je u protekla tri dana sklopio nekoliko prijateljstava i, bez sumnje, naprijateljstava. Ali prije svega bio je zadovoljan napretkom otkako je napustio Lost Mountain. Skinner mu se činio osobito prijazan.

Pošto je od Maca uzeo konja, Skinner ga je odveo k Morcomu, kupcu, i dogovorili su se o kupoprodaji stoke. Zatim se kod brijača ošišao i obrijao, a za večeru ih je ukusnim odreskom poslužila prsata žena, s kojom se Skinner neprestano šalio. Potom mu je Skinner pokazao

svoju kolibu i sad su zajedno sjedili, svaki zadubljen u svoje misli, šutke gledajući preko sjenovitih udolina.

— Da te i dalje zovem Skinner ili imaš i prezime? — upita Peter.

— Jednostavno me zovi Skinner. Tako me zovu svi osim jednog čovjeka — odgovorio je Skinner tužna, zamišljena pogleda.

— Dobro. Prodaješ li doista najbolje konje u ovom kraju? — upita Peter sjećajući se šerifove napomene o Skinneru i divljim konjima.

— Da. Ondje je — Skinner je rukom pokazao prema dalekim niskim brežuljcima — dolina koju ja nazivam Round Valley. S tri strane okružena je stijenjem. U njoj je veliko krdo divljih konja. Svakog ljeta, kad uzmanjka vode i kad se napajaju s dvije — tri lokve, odlazim onamo i u zamku ulovim pedeset — šezdeset grla. To činim već dvadesetak godina. U tri do četiri mjeseca zaradim toliko koliko većina ljudi zaradi u cijeloj godini.

— Ali ako su to divlji konji, nisu li oni patuljasti i zakržljali? Otac mi je rekao da bez ljudskog truda obično ne postizu dobru ocjenu.

— Otac ti je rekao istinu. Dok čekam da dovoljno ožedne kako bi ušli u zamku, ubijem sve one koji ne zadovoljavaju. Ubijem mnogo pastuha ostavljajući samo one najbolje.

— Konje ubijaš svake godine?

— Da. Ove godine morao sam ih zbog suše ubiti pedesetak. Shvatio sam da svake godine mogu dobro zaraditi uspijem li postići onu kvalitetu konja za koju ljudi dobro plaćaju. Odlučio sam da ih proglasim svojim vlasništvom i dopuštam parenje samo probranim konjima. U vrijeme kad nisam bio stariji od tebe vidio sam da je zbog prevelikog broja konja trava u okolici popasana do same zemlje i pola godine konji su gladovali. Tada sam se dosjetio što da učinim. Odjahao sam u grad i vratio se s bisagama punim

metaka. Te, prve godine morao sam ubiti oko sto pedeset konja, a kad bih ubio konja i odjahao, oko strvine bi se okupilo dvadesetak kojota. Ubijao sam kržljave konje. Prorijedio sam krdo na broj razmjernan s količinom ispaše. Odstranio sam mnogo ridana, želio sam krdo s više bijelih, crnih i sivih konja, jer oni se bolje prodaju.

— Nije li ti žao konja kad ih ubijaš?

— Ponekad. Ali moraš znati da ih je na pašnjaku bilo previše, a ovako imaju više trave za pašu. Sada svake godine ubijem dvadeset do trideset lošijih grla i s onima što ih prodam održava se ravnoteža.

— Ako su tako dobri, mogao bi ih uloviti i netko drugi, pa bi ti sav trud bio uzaludan.

Skinner se nasmijao.

— Nekoliko momaka je to i pokušalo. Uхватili su nekoliko konja. Prvi put nisam ništa poduzeo. A onda sam proširio glas da svatko lovi konje u Round Valleyju na vlastiti rizik. Na nekoliko kobila udario sam svoj žig i pustio ih među ostale. Tako je krdo bilo označeno kao moje. Čak i sada, kad ulovim konja kojeg namjeravam ponovo osloboditi, na njemu udarim svoj žig. Smatram da su ti konji moji. Postoji zakon koji kaže da čovjek može proglasiti svojim do sto šezdeset jutara zemlje ako na njoj živi i uzgaja neke kulture.

— Djeluje li to?

Skinner se nasmješi. Oči su mu bile tvrde i hladne.

— Nakon dvije godine većina ljudi počela je vjerovati u ono što sam kazao.

— Što se dogodilo da su u to počeli vjerovati?

— U Round Valleyju nestalo je sedam ljudi. Posebno se sjećam dvojice, koji su došli tamo misleći da su čvrsti momci i hvaleći se kako će se vratiti s najboljim konjima iz krda. Imali su oružja dovoljno da započ-

nu rat. Nikada ih više nitko nije vidio. Ili su se spotakli na svoje oružje, ili ih je usmrtio neki pastuh. — Smiješak zatitra na Skinnerovim usnama.

VI

French je ponovo postao Sanchez, veliki, snažni Meksikanac, koji je i prije nekoliko dana ušao u Westfall i danubio u poslijepodnevnoj sjeni. Iako je bio iz Kanade, mogao se prerušiti u Meksikanca. Imao je tamnu kožu, crnu kosu i velike crne oči. Zavalio se u sjenu visokoga nakrivljenog pročelja mrtvačnice nasuprot salunu.

Nosio je uske hlače od crne tkanine, zakrpane na jednom koljenu. Nekada lijep srebrni vez bio je drojav. Veliki sombrero naherio je preko lica, tako da je ispod njega jedva vidio. Revolver je nosio skriven za pojasom hlača, ispod izbljednog prsluka. Meksikanac koji bi nosio oružje zacijelo bi imao nepriлика s gringosima, a French nije želio da ga itko omete u planu.

Pročelje mrtvačnice bilo je pravo mjesto za promatranje i procjenjivanje zbivanja u gradu. Ispod Frenchove nehajnosti i dokonosti skrivali su se napetost i oprez. Sve više se približavalo vrijeme otmice.

Luz Acosta ujahao je u grad noću i izvijestio da je sve spremno. Sada se nalazio u meksičkom dijelu grada. Perrine i McClung vratili su se s tucetom konja, a uz pomoć Shortyjeva izvanrednog poznavanja terena French se pobrinuo da ljudi i konji budu na svojim mjestima, postavljeni duž puta za bijeg. Svi će se članovi družine i njihova zarobljenica kretati pustinjom na brzim konjima.

Pažljivi i oprezni Shorty zadavao je Frenchu briga. Predosjećao je da Shorty zna kako bi on, French, promijenio plan čak i da je posao u rudniku i sa stokom bio u punom

jeku a novac naslagan duž zidova banke. Je li Shorty naslućivao i ostali dio njegova plana?

Beth Manderfield, ni kriva ni dužna, utjecala je na taj plan onoga dana kad je prošla pokraj njega i nasmijala mu se s mladenačkom radošću. Njezine velike modre oči su blistale a crvenkasta kosa sjala na suncu poput zlata. Frencha je osvojila i obuzela njezina ljepota. Uskrsnuo je njegov stari san o tome da se u Kanadu vrati bogat i s lijepom ženom.

Da bi se kući vratio u punom sjaju, bio mu je potreban sav novac od ucjene. No ostali neće dopustiti da im se oduzme njihov dio. Mogao bi ih sve pobiti, a zatim se oprezno i brzo vratiti kući, u planine Saskatchewan, prije zimskih oluja. Do proljeća bi djevojka zatrudnjela i shvatila da mora ostati s njim.

French je gotovo zadrijemao na toplom suncu. Trgnuo ga je iz drijemeža iznenadni oštri zvuk kad su se zalupila teška vrata banke na drugoj strani ulice. Noseći natrpane bisage prebačene preko ramena, sa spremnim revolverom u ruci, mladić je uspravno stajao ispred banke. French se podupro o lakat da bolje vidi. Uhvativši krajičkom oka kretnju, čovjek s revolverom se okrenuo prema Frenchu, koji se sledio. Napeto su se promatrali nekoliko trenutaka.

Ne videći ništa što bi mu prijetilo, čovjek brzo spremi revolver u korice i preko nogostupa pojuri do svojga konja. Prebacio je bisage konju preko vrata, uhvatio se za jabuku sedla, uzjahao, podbo konja i odjurio niz ulicu podižući prašinu.

Neki čovjek je vičući istrčao na vrata banke.

— U pomoć, opljačkani smo! Banka je opljačkana! Gdje je šerif?

Ne čekajući, dao se u trk i začas stigao do šerifova ureda. Gotovo istog časa šerif je izašao. Kad je čuo

što se dogodilo, krenuo je s bankarom do saluna.

— Hej, vi unutra! — povikao je. — Sin Natea Pipea opljačkao je banku! Za pet minuta kreće potjera. Uzmite oružje i konje! Povedite i one koje sretnete putem!

Šerif je požurio do javne staje po svoga konja, kratko se zaustavivši ispred prodavaonice i brijačnice da bi ponovo izdao upute o potjeri.

Šestorica ljudi izašla su iz saluna i pošla do svojih konja. Dvojica su trkom prošla pokraj Frencha. Šerif je dojahao do svoga ureda na dugonogom ridanu i pogledao Meksikanca, ali nije ga pozvao da se pridruži potjeri. Jahači su se stali okupljati iz nekoliko smjerova.

— Ima nas dovoljno — viknuo je šerif iz svega glasa. — Pokušat ćemo ga uhvatiti prije mraka. Ako ga ne uhvatimo danas, dugo ćemo ga goniti, pa ćemo povesti tovarne konje s namirnicama. Jamisone, taj mamac za vrane što ga jašeš nije sposoban da s nama drži korak, pa ostani u gradu. Jallapie, što je s tom ragom koju jašeš?!

— Do vraga, šerife, stići ću vas kad ga uhvatite.

— Podimo odmah! Bjegunac već ima prednost od pet kilometara! — Šerif je dohvatio šešir i mahnio njime u smjeru kojim je pobjegao pljačkaš banke, a onda je potjerao konja u kas.

Ostali progonitelji jurnuli su za predstavnikom zakona. Kad je i posljednji čovjek iz potjere nestao iza brda, French je brzo ustao. Grad je utihnuo i ostao bez obrane. Bila je to savršena prilika. Šerif je s gotovo tucet naoružanih ljudi otišao iz grada.

— Sad si moja, Beth Manderfield! — prošaptao je.

Požurio je ulicom prema meksičkom dijelu grada da pronade Acostu i konje.

* * *

Tjerajući podnevnu pospanost s otežalih vjeda, John Manderfield je zakoračio kroz nadsvodena kamena vrata svoje kuće u dvorište. Opazio je Peterova sivca privezana za ogradu. Znajući da Peter više voli šarca, čudio se što je sivac tu, ali tada na njegovim plećima ugleda tovar. Zaviri u bisage i ugleda potreštine za noćenje, kišni ogrtač, hranu, mješine s vodom i municiju. Zbunjen što Peter nije spominjao odlazak, John je krenuo prema kući da ga upita što je namjerio.

Kad je prešao dvorište, zapazio je oblak prašine na putu iz grada i čuo mukli topot kopita. Oblak prašine se približavao i tamni obris jahača i konja postajao je sve jasniji. Prepoznao je Petera, sagnutog nad konjskim vratom. Jahao je u galopu.

Rano ujutro toga dana on i Peter su otjerali stoku u grad i prodali je. Peter je bankovnu mjenicu na tisuću petsto dolara spremio u džep, razočarano se namrgodivši.

— Mnogo mi još treba do devet, odnosno deset tisuća dolara — rekao je.

— Da, ali to je dobar početak — kazao je John.

— Slab je to početak. Proći će godine dok ne zaradim ostatak novca.

— Mlad si i nagao — nasmiješi se John.

Peter se brzo vratio iz banke.

— Odlučio sam da im ne dam svoj novac. Zamijenio sam mjenicu za gotovinu, koju ću držati kod sebe.

John je bio iznenađen Peterovom odlukom. Kad su dojahali na ranč, pošli su svaki za svojim poslom. No John je sada shvatio da je Peter cijelo odmah potom natovarao konja, ponovo otišao u grad i vratio se na njegov ranč.

Peter se brzo približavao, zaleteivši se gotovo u dvorišnu ogradu. Dok je prilazio sivcu i odvezivao ga,

lijepe crte lica bile su mu napete a oči nemirne.

– Što je Peteru? – upitao je John zabrinuto.

– Upravo sam opljačkao banku kako bih se domogao preostalih osam tisuća dolara, koliko mi je potrebno za ranč – odgovorio je.

– Što kažeš? – John nije mogao vjerovati onome što je čuo.

– Opljačkao sam banku.

– Zašto si to učinio, zaboga?

– Otac mi je rekao neka opljačkam banku bude li mi ikada potreban novac.

– Ali on to zacijelo nije ozbiljno mislio – odvrati John, nastojeći da se pribere.

– Čuo sam dobro te njegove riječi, kao i sve druge. Kazao je: ako možeš pobjeći od šerifa, pobjegni. Bio je pri tome ozbiljan – reče Peter prisjećajući se ironičnog i tužnog lica svoga oca koji je umirao ležeći u kolibi.

– Ipak smatram da nije tako mislio.

– Mislio je tako. A sad moram krenuti. Šerif me već sigurno progoni.

John je naglo uhvatio konja za uzde, kako bi zadržao Petera.

– Jesi li koga ozlijedio? – upita.

– Nisam.

– Onda vrati novac. Objasnit ću im zašto si ga uzeo.

– Ne. Moram zadržati novac za svoj ranč. – Peter naglo istragne uzde iz starčevih slabih ruku.

Podbovši ridana, pojuri stazom što je vodila rubom doline. Sivac privezan za ridana pokušavao je uhvatiti korak, kako bi se oslobodio pritiska povoca oko vrata. John je bespomoćno gledao kako Peter nestaje. Pogledao je zatim prema cesti što vodi u grad i zapazio skupinu jahača. Već su se toliko približili da su se mogli raspoznati. Skrenuli su s glavnog puta, uspeli se strminom Johnovoj kući i okružili starca.

– Johne, je li ovuda prošao Pipeov sin? – upita šerif.

Johnova sijeda glava potvrdno je kimnula.

– Kamo je krenuo?

– Ne znam.

– Slušaj, Johne, ti i ja se poznamo godinama i oduvijek smo bili iskreni jedan prema drugom. Reci mi brzo kuda je pobjegao.

– Gumerte, on je još dijete i nije naviknut na naša pravila. – John se silno bojao za Petera.

Šerif je bio uporan i dobar traagač.

– Slušaj – rekao je – svi znamo da ti ne pljačkaš banke.

– Reci mi, šerife, kako je taj mladić, zapravo još dječak, mogao tako lako danju opljačkati banku usred grada? – John je namjeravao dobiti na vremenu zbog Petera.

– Jednostavno je imao sreću – odgovorio je šerif. – Iskoristio je trenutak kad je jedan činovnik otišao na ručak, a bankar pošao ovlažiti lice da zaustavi jedno od svojih prokletih krvarenja iz nosa. Unutra je bio samo onaj novi činovnik, Gardner, i on je napunio Pipeove bisage kad mu je to ovaj naredio izvukavši revolver.

– Gumerte, i ti i ja znamo tko su mu roditelji. On misli da mu je otac rekao neka opljačka banku kad treba novac.

– Pa naučit ćemo ga pameti, tako da to neće lako zaboraviti. Je li poveo još jednog konja osim onoga što ga jaše i je li ponio potreštine?

– Jest.

– Onda nam daj još malo hrane i vode. Ova potjera mogla bi potrajati duže nego što sam isprva mislio.

Jahači su požurili da napune mješine vodom. Yolanda i Miguel predali su im hranu i gunjeve. Dobro naoružana i opskrbljena potjera je otutnjala iz Johnova dvorišta.

Dok je John stajao i promatrao kako se sliježe prašina što ju je podigla potjera, dva golema Meksikanca, jašući na dugonogim konjima širokih prsa, pojavila su se na padini pokraj kuće. Dojahali su do Johna i onaj s lijeve strane prijateljski se nasmijao.

— Buenos dias, senor — rekao je dotaknuvši šešir u znak pozdrava. Nastavio je na engleskom sa španjolskim naglaskom: — Ono je prašina koju je podigla potjera?

— John je kimnuo.

— Znači da smo stigli u pravo vrijeme — kazao je Meksikanac i sjahao.

— Nisam vam dopustio da sjašete — reče John razljućen tom drskošću.

Došljak je to prečuo.

— Luze, pripazi na njega dok ja ne odvedem djevojku — naredio je i krenuo prema kući.

Drugi jahač, Luz, brzo je sjahao, izvukao revolver iz korica i uperio ga u Johna.

— Ne miči se ili ću te ubiti! — zaprijetio je.

— Što se to događa? Što ćete učiniti s Beth? — tražio je John objašnjenje.

— Je li lijepa kao što kažu? — upitao je Luz na obazirući se na starčevo pitanje.

— Proklet bio! Kaži mi što se to događa?

— Odvest ćemo ti unuku na lijepo dugo putovanje dok nam ne pribaviš dovoljno novca da ti je vratimo — nasmijao se bandit pokazujući ružne žute zube. — Možda bih morao kazati »da ti je vratimo nedirnutu«.

U kući se začuo prasak revolve-
ra, a Bethin krik straha natjerao je Johna da se okrene i pojuri prema kući kako bi pomogao unuci. Njegov čuvar je skočio, presjekao mu put, zgrabio ga za košulju i divljački ga prodrmao.

— Ne stvaraj nikakve neprilike, ne želim te vidjeti mrtvog! — povikao je.

John je stegao šaku, udario njome u prijeteeće lice i banditu je iz nosa potekla krv. Velika šaka što je držala Johna za košulju počela ga je drmati i udarati u prsa. John je osjetio bol u prsima a pred očima mu se zamaglilo. Obuhvatio je veliku šaku što ga je drkala i ovjesio se o nju da je zaustavi. Nije dobro da sada umre, zbog Beth, znao je.

— Ubit ću te! — zaprijetio je banditu.

Razbojnik je prislonio cijev revolve-
vera starcu u sljepoočnicu i počeo okretati i gurati čvrsti čelik u to osjetljivo mjesto. Bol se povećavala.

— Da nam nisi potreban, prosuo bih ti mozak po dvorištu! — prosik-
tao je Luz.

— Polako, glupane! Želiš li ga ubiti? — viknuo je French s vrata Luzu. Požurio je putem do ograde, vukući za sobom Beth koja se spoticala. Luz je nevoljko popustio pritisak revolverске cijevi. French doda: — Trebalo mi je vremena da je obučem u jahače odijelo.

Beth je bila ošamućena i uplašena. Nije shvaćala što se to zbiva. Velika modrica od Frenchova udarca vidjela joj se na jednoj strani lica.

French je opazio krv na Luzovu licu, pa se nasmijuljio.

— Stara hulja je čvrsta, ha, Luze?

— Zašto si pucao? — upita Luz.

— Morao sam ubiti debeljka. Mislio je da će me spriječiti da otmem djevojku. Osedlaj joj dobroga konja, a ja ću objasniti starom što mora učiniti.

Luz je pustio Johna, obrisao rukavom nos i otišao do korala.

— Pažljivo me slušaj! — reče French starcu. — Djevojku odvodim, a hoće li se nedirnuta vratiti, ovisi o tome hoćeš li učiniti ono što ti kažem. — Okrutne oči netremice su gledale u Johna, — Za pet do sedam dana od mene ćeš dobiti poru-

ku gdje treba da predaš sedamdeset pet tisuća dolara u gotovini.

– Ja nemam toliki novac! – lju-tito vikne starac.

– Ne brbljaj, već slušaj! Znam kolika ti je vrijednost, pa ne ostavljaj manje od sedamdeset pet tisuća u zlatu, i to ne u manjim kovanicama od stotinu dolara. Odmah sada odjahat ćeš k Broganu i ukrcati se u vlak za Denver. Kad stigneš tamo, podi u banku Merchant i Cattleman. Ne zaboravi ponijeti papire, da se vidi tko si, i mjenicu banke iz Westfalla, da možeš podići novac. Odmah se vrati ovamo i čekaj. I za dobrobit svoje unuke ne otvaraj usta!

– Želio bih da imam revolver – reče John.

– Starče, čak i da imaš revolver, on ti ne bi donio nikakvo dobro. Shvati da moraš učiniti onako kako sam ti rekao. Tvoja unuka je vrlo lijepa djevojka. – Čvrsto je privukao Beth k sebi. – Lijepa je i zaci-jelo ne želiš da je predam šestorici – sedmorici da se s njom zabavljaju.

– U... učinit ću sve što želiš. Molim vas da je ne ozlijedite. Gdje želite da vam predam novac?

– Rekao sam ti da ćeš biti obaviješten kad se vratiš iz Denvera. Ne propusti današnji vlak, jer bi mogao prekasno stići.

Luz je dojahao vodeći konja za Beth.

– Imaju dobre konje – rekao je. – Da izvedem još nekog iz koral-a?

– Nemamo za to vremena. Držat ćemo se plana, kako smo se dogovorili.

Franch je podigao Beth na konja, pa uzjahao svoga.

– Podi svojim poslom, starče, i to odmah! – naredio je.

Odjahao je zatim vodeći konja na kojemu je sjedila Beth. Luz je krenuo za njima. Osvrnuo se i vidio Johna kako žuri u kuću.

* * *

John je zalupao na čvrsta drvena vrata Skinnerove kolibe.

– Skinneru, ja sam... John Manderfield! Moram odmah razgovarati s tobom!

Pričekao je trenutak, ali iznutra nije bilo odgovora.

– Proklet bio, Skinneru, znam da si unutra! Javi se!

Zamahnuo je teškom čizmom i svom snagom udario u vrata. Vrata su se s praskom napola otvorila, jer zasun je popustio.

– Manderfelde, stara mrcino, ne želim s tobom razgovarati. Odlazi s moje zemlje! Ako izadem, isibat ću ti tu staru kožu. Odlazi!

– Već sam pretučen. Pomoć je potrebna Beth, a ne meni. Izadi, molim te!

Gotovo istog časa vrata su se otvorila i na njima je stajao Skinner, žmirkajući na popodnevnom suncu očima crvenim od viskija.

– Što se dogodilo s Beth?

– Otprilike prije jedan sat otela su je dvojica – odgovorio je John. Zastao je opazivši u Skinnerovim očima tup pogled. – Jesi li dovoljno trijezan da shvatiš što ti govorim?

– Shvaćam – Skinnerove modre oči žestoko su pogledale Johna. – Reci mi sve.

– Šerif je odjahao nekoliko minuta prije nego što su se pojavila ta dva Meksikanca. Mislím da je jedan od njih bio samo prerušen u Meksikanca...

Skinner je nervoznom kretnjom mišićave ruke prekinuo Johna:

– Čovječe, ispričaj sve!

– Dobro, dobro.

John je ispričao sve, od Peterove pljačke i potjere za njim do otmice djevojke.

Skinnerove oči bile su hladne, dok je slušao a pjege su se isticale na licu koje je postalo blijedo i napeto. Prišao je Johnu.

– I što želiš?

John je znao da ga Skinner namjerno tjera da to kaže.

— Želim da podeš za njima i dovedeš Beth natrag. Ti si najbolji traagač i strijelac u cijelom kraju. Želim njih mrtve, a Beth neozlijedenu kod kuće.

Skinner se ironično nasmiješio.

— Želiš da podem za njima, da ubijem nekoliko ljudi i dovedem djevojku kojom mi nisi dopustio da se oženim? Sjećaš se, rekao si da sam prestar za nju, da sam pijanac i ništarija.

— Sjećam se — priznao je John.

— Ako je dovedem natrag, pokušat ću je pridobiti da se uda za mene — kazao je Skinner zagledavši se u starčeve oči.

VII

Orao zlataš letio je visoko, njegova duga i snažna krila nosila su ga preko pustinje. Uočio je osamljenog jahača i njegova dva konja. I Peter Pipe je vidio pticu što leti ispod opalnog neba i nestaje na jugu. Peter je presjekao ravno prema sjevernom dijelu planine. Nije slijedio svoj prethodni smjer, jer se namjeravao držati što dalje od svoje kolibe.

Dok je jahao, misli su mu se vraćale na riječi Johna Manderfielda da je pogrešno shvatio očev savjet i da je pogriješio opljačkavši banku. Opipao je bisage da se uvjeri kako su pune. U njemu je rastao strah da je počinio veliku grešku.

Priviknuvši se na jednoličnost putovanja kroz krajolik koji se nije mijenjao, konji, osim što su se s vremena na vrijeme morali usmjeriti prema Lost Mountainu, nisu jahaču zadavali briga. Tišinu je remetio samo topot kopita.

Peter se povremeno ogledavao, ali još nije uspio otkriti progonitelje. Gotovo savršeno ravno tlo promicalo je ispod konjskih kopita, a Peter je dremuckao.

Do planine je došao navečer i izabravši najbližu padinu, iako je i ona bila prilično strma, počeo se penjati. Izvukao je očevu kartu i provjerio simbole što su označavali planinu, vododerine i izvor koji je tražio. Bio je skriven u dubokoj napuklini, tri stotine metara iznad razine pustinje. Zahvaljujući vješto izrađenoj karti, pronašao je izvor prilično lako.

Nitko ne bi očekivao da se tu nalazi izvor, ali unutar vulkanske stijene voda je, uvijek tražeći niske razine, pronašla put skrivenim kanalima. Peter je odlazio na izvor nekoliko puta i s dna vododerine, preko stijena, donosio šešir pun vode. Naizmjenično je donosio vodu jednom pa drugom konju. Pili su srčuci, ponekad prskajući po Peteru, a on se smješкао jer mu je to godilo. Kad je napojio konje, Peter je napunio dvije mješine.

Ne uspije li potjera pronaći vodu, razmišljao je, bit će usporena. Poveo je konje stotinjak metara natrag, niz planinu, putem kojim se i popeo do izvora. Zatim je otrgnuo grančicu grma i pomeo sve tragove što su ih u prašini ostavili on i životinje između izvora i mjesta na kojem su sada konji bili privezani.

Uzjahao je ridana, sagnuo se i pomeo i zadnje tragove svojih čizama. Zapitao se hoće li tim postupkom moći zavarati progonitelje. Trag u pustinji, odakle je došao, i tragovi uz planinu mogli su se lako pratiti. Jašući dalje, ostavljao je jednako dobro vidljive tragove. Zadovoljan što potjera po njegovim tragovima neće stići do izvora, nastavio je put.

Na najsjevernijem dijelu planine zastao je i pogledao na dugi put koji je prešao. U kasno poslijepodne vrućina je popustila, sumaglica dnevne jare je nestala, pa je mogao vidjeti nekoliko kilometara u daljinu. Pustinjom se nije kretalo nijedno biće.

Sjahao je, otpustio konjima kolane, zavezao uzde i povodac da se životinje o njih ne sopleću i pustio ih da pasu suhe čuperke trave. Pronašao je mjesto s kojeg se pružao dobar vidik. Tu se odmarao i drijemao.

Probudio se kad se suton tiho spuštao nad pustinju. Naglo je ustao. Bez sumnje, to je bila potjera: ni pet kilometara dalje skupina jahača prolazila je njegovim tragom. Nalikovala je na velikoga crnog pauka.

Na njegov prvi tihi zvižduk ridan je podigao glavu i pogledao ga. Na drugi zvižduk poslušno je dokasao do njega. Sivac je došao odmah za njim. Peter je zamijenio konje. Tovar je naprtio na ridana, a uzjahao je sivca. Spustio se niz planinu i krenuo na zapad, prelazeći drugu polovicu dana nekadašnjeg jezera.

Na istoku se počeo dizati na nebu tanki srp srebrnastog mjeseca. Kad je pala noć, Peter je potražio i pronašao Velikog Medvjeda pa onda Sjevernjaču. Bio je sretan što nije bilo pune mjesecine. Šerif i njegovi lovci bit će prisiljeni da do jutra prespavaju. Peter se nasmiješio mraku koji mu je pomogao i na trenutak je ljepota noći nadvladala njegov strah da je pogriješio što je opljačkao banku.

Probudio se u potpunu mrku. Privezani konji nepokretno su stajali odmarajući se. Sivac je naćulio uši kao da je nešto čuo, a zatim se opet umirio. No čarolije je nestalo. Peter je ustao, uzjahao i potjerao konje na zapad.

* * *

— Prokletstvo, siguran sam da je taj klip an gore pronašao vodu — ljutio se šerif. — Zašto bi se inače penjao tako visoko?

Potjera se po mraku oprezno spuštala niz strmu planinsku padinu.

— Hoćemo li gore pješice, da po-

kušamo pronaći vodu još večers, ili ćemo čekati do jutra? — upitao je netko.

— Ni jedno, ni drugo — odgovorio je šerif. — znam za vodu prijeko, na drugoj strani u brdima.

— I ja znam gdje je taj izvor — začuo se nečiji glas.

— Ako u tim brdima i ima vode, najprije moramo prijeći ravnicu, a to znači da ćemo se bez vode kretati još pedesetak kilometara — upozorio je drugi glas iz tame.

— Vidi li itko po ovom mraku dovoljno dobro da možemo slijediti trag? — upitao je šerif.

— Ja vidim — javio se jedan mladić iz skupine.

— Onda krenimo! Odmarat ćemo se poslije, jer u brdima želim da budemo prije izlaska sunca. Namjeravam uhvatiti tog momka — odlučno reče šerif. — Tko je ono izjavio da također zna gdje je izvor?

— Ja, šerife, Jake Jallapi.

— Dobro. Pomogni mi da ne skrenemo s puta, a ako tragovi previše odstupaju u stranu, napustit ćemo ih i vratiti se na njih kad nademo vodu.

Slijedeći mladog jahača koji se najbolje snalazio u tami, ostali su išli jedan za drugim kroz mrkli mrak.

Ollie Fettus jahao je posljednji, iza svoja dva brata.

— Hej, Buck, Oscare — zovnuo ih je — pričekajte trenutak!

Oba brata zaustavila su konje i Ollie se ugurao između njih. Pružio je duge ruke, obuhvatio njima glave mlade braće i privukao ih k sebi.

— Dobro me slušajte! Čim uhvatim priliku, pucat ćemo na Pipea — kazao je tiho, pun mržnje.

— Ollie, šerifu se to neće svidjeti — odgovorio je Buck.

— Baš me briga što se Gumertu svida. Mi smo sada njegovi zamjenici i predstavljamo zakon. Čim ugledate Pipea, izvucite puške i pucajte.

Neko vrijeme jahali su šutke. Šerif je bio odrješit čovjek i opasan za one koji mu otkazu posluš.

— Ni šerif ne voli Pipea. Mislim da mu ne bi bilo krivo da ga vidi mrtvog — nastavio je Ollie. — Što kažete? Slažete li se?

— Ja sam uz tebe — odgovorio je Oscar — ali mislim da se uvaljujemo u grdne neprilike.

— Sve će biti dobro — uvjeravao ih je Ollie. — Recite mi, vidite li u ovom mraku dovoljno dobro trag da biste ga mogli slijediti.

Obojica su mu odgovorila potvrdno.

— Znači da šerif u starim danima gubi vid — nasmije se Ollie. — To moramo imati na umu. Pridružimo se skupini, zaostali smo.

* * *

Kad je zaustavio konja u središtu Brogana, John Manderfield je bio iscrpljen a pred očima mu je titralo. Dugotrajno jahanje iz Westfalla do kraja ga je iscrpilo.

U zidu jednokatne kamene zgrade ispred njega nalazila su se otvorena teška vrata a iznad sjenovitog ulaza visila je stara drvena ploča s natpisom: SERIF, OKRUG BROGAN, OREGON. Iako je mnogo puta vidio taj natpis, sada ga je jedva razabirao od umora. Ostao je sjediti na sedlu obasjan kasnim suncem i čekao da se pribere. Opipao je u džepu bankovnu mjenicu. Morao je založiti cijeli ranč i udio što ga je imao u rudniku u Silver Cityju, kako bi smogao novac potreban da plati ucjenu.

Sjahao je i odmjerio udaljenost do vrata. Sporim, teturavim koracima prešao je tih nekoliko metara i ušao u zgradu.

— Johne Manderfelde, što te, do vraga, dovelo u Brogan ovog vrelog dana? — zapitao je šerif Tim Matlock, brzo ustajući od starog stola kako bi Johnu pružio ruku.

Starac je zateturao, a šerif ga je

uhvatio za slaba ramena i polako posjeo na stolac. Privukao je drugi stolac pa i sam sjeo, pripravan da pomogne svom dugogodišnjem prijatelju ako zatreba.

— Reci mi što je posrijedi, Johne.

Šerif je pogledao sijedu glavu spuštenu nad uska prsa i prisjetio se kako je prije dvadeset pet godina prvi put vidio Johna kad je kao mladić dojahao na njegov ranč tražeći svoj prvi posao. Čekajući priliku da Manderfielda zamoli za posao, Tim Matlock je stajao pokraj korala i promatrao rančera, snažnog i nasmiješenog, kako žigoše te lad sa dva radnika. Manderfield bi, jašući na crnom konju, izabrao tele iz gomile na najudaljenijem kraju korala i pojurio za njim vitlajući lasom.

Tim Matlock je dobio posao i radio kod Johna šest godina. Lijepa su to bila vremena.

Starac je podigao modre oči i pogledao šerifa.

— Ne mogu ti reći u čemu je nevolja, Time, još ne mogu. Ali moram dospjeti na večerašnji vlak za Denver.

— Johne, učinit ću sve da ti pomognem — odvratio je Tim — i pobrinuti se da otputuješ tim vlakom.

John je kimnuo.

— Kad se budem vraćao — rekao je — imat ću kod sebe mnogo novca, sedamdeset pet tisuća dolara. Imaš li nekoga tko bi mogao ići sa mnom? Možda svog pomoćnika. Potreban mi je čuvar.

— Ja ću poći s tobom, Johne.

— Nadao sam se da ćeš to predložiti. Sada, kad je to sređeno, mogu li posuditi malo papira i olovku?

— Dakako. Samo trenutak.

Tim je otišao do stola i iz ladice izvadio nekoliko listova papira i olovku.

John je pisao polako, nekoliko minuta. Nakon toga savio je dva li-

sta papira i stavio ih u džep košulje.

— Da ti dovedem liječnika? — upitao je Tim, zabrinut Johnovim izgledom.

— Nemam vremena za liječnika. Ono što moram obaviti važnije je od mene. Ali malo bih privilegao dok ne bude vrijeme za vlak.

— Posluži se ovim mojim ležajem. Dok se ti budeš odmarao, odvest ću tvoga konja da ga istimare i kupiti putne karte.

John je sjeo na ležaj.

— Time, zapamti da taj novac moramo donijeti. Pobrini se da dođem do banke u Denveru makar me morao donde nositi.

Tim se zagledao u Johna.

— Beth je u neprilici, je li tako? — upitao je. — Siguran si da ne želiš da nešto poduzmem? Za pet minuta mogu okupiti potjeru od dvadesetak ljudi.

— Ne sada. Ja moram stići u Denver. Ako mi se što dogodi, molim te postupi onako kako sam napisao na papiru što mi je u džepu.

— Dobro, neka bude po tvome. — Tim se okrenuo da ode.

— Time, molim te kao prijatelja i kao šerifa da postupiš točno onako kako sam napisao. Hoćeš li?

— Postupit ću onako kako kažeš. Ali ako se Beth išta dogodi, teško onima koji to učine, obećavam ti — odgovori šerif i izade.

VIII

— Sunce samo što nije izašlo — reče French. — Idemo!

Uzjahao je, okrenuo se i pogledao logor i svoju družinu. Oči su mu se zaustavile na Beth. Dok je podizala nogu do stremena i uzjahivala, jahaće hlače su joj se zatezale i pokazivale obline bokova i bedara.

Napustili su logor. Beth je dobro jahala. I prije, na ranču, znala je sate i sate jahati, pa je putovanje dobro podnosila. Otekline na licu od Frenchova udarca nestalo je, ali modrica je ostala.

Na odmorenim konjima banda se brzo kretala. Shorty i Storms dočekali su otmičare i njihovu zarobljenicu prethodne večeri sa svježim konjima i s nekoliko litara vode. Dva do zuba naoružana čovjeka motrila su s visoke promatračnice trojku što im se izdaleka približavala. Bili su spremni da pomognu bude li otmičarima potjera za petama. Ali potjeri nije bilo ni traga, pa su se promatrači spustili do mjesta određenog za sastanak, kako bi se s Frenchom mogli sastati u sumrak.

Storms je umornim jahačima priredio večeru, a Shorty je iscrpljene konje odveo nekoliko kilometara dalje i pustio ih da se sami brinu o sebi.

* * *

U jutarnjim satima Beth je držala tempo s ostalim jahačima i nije se tužila. Dok su jedan pa drugi jahali pokraj nje, procjenjivala je njihove konje i shvatila da su joj dali najslabijeg i najsporijeg. Znala je da su to učinili namjerno, kako ne bi mogla pobjeći.

Jednom po jednom, Beth im je pogledala u oči i pokušala doznati bi li joj bio prijatelj ili neprijatelj ako ga zamoli za pomoć. Onim što je vidjela bila je zastrašena. Oči im nisu bile blage, već pohotne. Promatrale su je kao što pastuh promatra kobilu prije parenja. French je bio najgori od svih. Od njegovih pohotnih pogleda obuzimao ju je strah.

Još nije uspjela uhvatiti pogled najstarijeg među njima, onog što ga zovu Shorty. Jednom, dok se okretala, uhvatila ga je, zapravo, kako je gleda krajičkom oka, ali to nije bilo dovoljno da bi mogla otkriti bilo kakav trag njegovih misli.

Kad se skupina našla na uzvisini, Beth se brzo osvrnula na put koji su prešli ne bi li vidjela slijedi li ih tko.

— Nikoga nema toliko blizu da bi

ga mogla vidjeti – kazao je French sa sladunjavim smiješkom na licu.

Nije odgovorila. On je imao pravo. Odmorena, pošto je utažila žed, banda je imala golemu prednost. Tko god da ih slijedi, morat će skrenuti s traga da bi našao vodu, a i nalazi se daleko iza njih.

Djed je neće tražiti, razmišljala je, bolestan je i prestar za to. Serif s potjerom vjerojatno bi im mogao biti na tragu, no djed joj je govorio kako je potjera spora, a ako je sastavljena od gradskih ljudi, ubrzo će odustati od gonjenja. Ako je sve to točno, ne postoji vjerojatnost da potjera uhvati ovu dobro organiziranu bandu.

Onda se Beth odjednom sjetila Johna Skinnera i zamislila njegovo lice. Da, on će slijediti trag nemilosrdno, sve dok je ne pronade. Iskreno vjerujući u to, nasmiješila se i između usana bljesnuli su joj bijeli zubi.

– Što je tako prokleta smiješno?
– upitao je French, jer su njegove uvijek oprezne oči zapazile Bethin osmijeh.

Beth nije odgovorila. Brzo se uozbiljila i gledala pred sebe, Shortyju u leđa, razmišljajući o Johnu Skinneru.

Skinnerov otac i John Manderfield zajedno su došli u pustinijsko visočje Oregona. Skinner je svoga jedinog sina prozvao po njemu. Dok je Manderfield gomilao bogatstvo, stariji Skinner lovio je divlje konje i tražio zlato. Sin mu je odrastao na planini i u pustinji, krstareći njima s ocem.

Kad su posjećivali grad, Skinner je često ostajao na Manderfieldovu ranču. Onda je jednoga dana mladi John iz pustinje došao sam, bez oca i plačući ispričao kako je konj posrnuo i zbacio njegova oca na sedla, tako da je on glavom pao na kamen i ostao mrtav.

U to vrijeme i Manderfield je imao svojih razloga za tugu. Njegov

sin, koji je ostao bez majke, umro je, zatrpan u oknu rudnika koji je djelomično posjedovao njegov otac. Po kući je trčkarala zlatokosa djevojčica. Prišla je mladiću, uhvatila mu se za hlače i zagledala mu se u lice. Dodirnula je bistre suze na njegovim suncem opaljenim obrazima. Kao što to djeca čine, njezini prstići ubrzo su stavili svjetlucavu tekućinu na jezik. Okusila je tu blagu slanu tekućinu. I danas se mogla sjetiti njena okusa.

Mladi John posjećivao je Manderfieldov ranč sve češće. Promatrao je kako Beth raste. Kad se ona zadjevojčila, on je već bio snažan, visok muškarac. Smatrala ga je čovjekom iz pustinje i vjerovala da shvaća njegov teški život i divlju narav. Prema njoj je taj ogromni i ogrubjeli čovjek uvijek bio nježan i pažljiv.

Beth se sjećala tužnog dana kad je njezin djed, Johnu Skinneru, koji je došao u namjeri da je zaprosi, naredio da napusti ranč. Skinneru je tada bilo blizu trideset godina, a ona je napunila petnaest i njezinu djedu se to činilo kao zločin. Starac je danima bio ljutit, jer je to smatrao izdajom povjerenja što ga je imao u mladog Johna, kojem je na svom ranču pružao dobrodošlicu.

* * *

Jutro je Beth sporo prošlo. Postalo je vruće i podne ih je stiglo kad su išli dnom samotnoga strmog brda. Naišli su na predio velikih borovica i French je naredio da stanū. Odvezao je mješinu i ponudio Beth da se napije vode. Otkako su ujutro napustili logor, bilo je to prvi put da joj je netko ponudio vode, a silno je ožednjela. Kad je posegnula za mješinom, French ju je uhvatio za ruku i zagledao joj se u plave oči. Iz pogleda mu je izbijala požuda.

Istrgla mu se i on se nasmijuljio. Legao je u hladovinu i odmarao se, nadzirući svaku njezinu kretnju.

Uzbudivale su ga njezina ženstvenost i njezina blizina. Beth je osje-

ćala njegovu neodoljivu želju i svoju nemoć da se obrani od njegovih pogleda. Prvi put u životu strahovito se uplašila muškarca. Ustala je i brzo se premjestila na vruće sunce. Do nje je dopro Frenchov tihi i grubi smijeh.

* * *

Na vratu i hrptu golemi crni pastuh imao je velike brazgotine. Nedostajao mu je i vrh lijevog uha, koji je nestao među zubima visokog ridana kad je u borbi ridanu oteo krdo kobilu. Tih devetnaest ženki okruglih i sjajnih sapi što su svjetlucale na podnevnom suncu paslo je suhu travu na padini ispod uzvisine s koje je pastuh motrio okolicu. Kobile bi se povremeno osvrtaale da vide je li im ždrebac sigurna i načulile uši prema pastuhu, osluškujući neće li od njega začuti kakav znak.

Pastuhove velike oči vidjele su sve što se micalo u njegovu vido-krugu.

Penjući se iz ravnice u rano jutro, Peter je produžio na zapad, među valovita brda. Nije bilo ni traga čovjeku, ni bijelcu ni Indijancu. Dok se s jednog lanca brežuljaka probijao na viši, nije vidio ni stoku. Jahao je uleknućima i klancima između brda, kako bi ga potjera što teže otkrila.

Oprezni pastuh i Peter spazili su se istog časa kad je Peter izjahao iz klanca, na udaljenosti od oko četiri stotine metara. Pastuh je uzbuđeno zaoptao prednjom nogom i divlje jurnuo niz brežuljak, zapovjednički njišteći. Kobile su tog trenutka prestale pasti. Lupajući kopitima, pastuh ih je ujedao i nagnao u smjeru koji je izabrao za bijeg. Ubrzo, razumjevši namjeru gospodara, vodeća kobila se probila kroz krdo i pojurila. Ostale su je slijedile.

Peter je zastao i sa strahopoštovanjem promatrao bijeg divljih konja, njihove duge, nepodrezane repove što su se vijorili. Konji su jurili

penjući se uz strminu, a onda su nestali u planini.

Lijepih li životinja, pomislio je Peter. Sjetio se Skinnera i njegova krda. Nijedna od tih životinja ne bi smjela biti ubijena.

Gledajući na široku, travom prekrivenu dolinu, Peter se s naporom počeo spuštati s vrha najvišeg lanca. Područje prikazano na njegovoj karti tu je završavalo. Uočio je veliku promjenu na terenu, koja je odgovarala rubu karte, a to je bio okomiti planinski bedem.

Oznaka za izvor bila je postavljena na samom rubu karte. Procijenio je da bi voda morala biti točno ispod njega, u jednom od onih nekoliko malih kanjona. Ti su kanjoni bili vrlo slični, uski, sa strmim stranama, a presijecali su zapadnu stranu planine poput otiska pandži golemog lava.

Peter je jahao planinom točno iznad mjesta gdje su završavali kanjoni, tražeći bilo kakav znak koji bi upozoravao na vodu. Našao ga je. Uska, krivudava staza što su je utrle divlje životinje vodila je u napuklinu kanjona. Tragova je bilo toliko da su mogli voditi samo do vode.

Voda je izbijala iz dna kanjona. Konji, jeleni i druge životinje izgazili su blato i pili iz malih mlaka nastalih u udubljenjima od otisaka nogu. Ondje gdje su pile vodu životinje su praznile i crijeva i stvorile prljavu, nezdravu močvaru.

Na gornjem dijelu, nakon kopanja u mulju, Peter je pronašao mjesto na kojem je izbijala čista voda. Utažio je žeđ, dao konjima da se napoje, a onda napunio mješinu.

Za nešto manje od trideset sati prešao je divljim krajem više od sto dvadeset kilometara. I on i konji bili su iscrpljeni. Trebalo im je odmora, ali u kanjonu je bilo prevruće za spavanje, a znao je da je i opasno ostatu pokraj vode. Očekivao je da bi njegovim tragom odozgo mogla doći potjera, pa je poveo konje oko dva kilometra niz guduru. Kad je

stigao do kraja kanjona, vrućina je popustila, pa je izabrao brežuljak na kojem je puhao blag povjetarac.

Konjima je otpustio kolane, sivcu sputao prednje noge jer je bio nemiran, izvukao iz tovara gunj, legao na travu i zaspao.

IX

Petera je probudilo mukanje žedne stoke. Podigao je glavu i ogledao se postavivši dlan iznad očiju da bi ih zaklonio od zraka zalazećeg sunca. Konji su bili blizu i gledali su u kanjon. Pogledavši u tom smjeru, opazio je kako u kanjon ulazi stado od tridest goveda, koja su gonila dva jahača.

Jedan od njih opazio je Peterova osedlanoga konja.

— Gle, Same, ispred nas je osedlan konj! — rekao je i trgnuo pušku iz navlake na sedlu.

Drugi je učinio to isto.

Petera još nisu opazili, ali on je znao da će ga otkriti ako se približe za još nekoliko koraka. Ustao je iz trave, gologlav i ljutit sam na sebe što se tako lako dao uhvatiti. Ali, pomislio je, oni zacijelo ne mogu znati da je on opljaškao banku i da ga progoni potjera.

— Zdravo! — viknuo je prema jahačima udaljenim trideset-četrdeset metara i spustio desnu ruku do drška revolvera, a lijevu podigao i zaklonio oči od sunca.

Opazili su ga kad je ustajao i odmah u njega uperili puške. Jedan je bio srednje dobi, a drugi desetak godina mlađi. Obojica su nosila prljavu odjeću koja dugo nije vidjela vode, a lica preplanula od dugih dana provedenih na suncu i vjetru bila su im neobrijana. Sumnjičavo su promatrali Petera.

Pogledao je goveda koja su gonili i odmah zapazio na njima tri različita žiga. Zacijelo su to kradljivci stoke, zaključio je.

— Ne miči se! — naredio je stariji od dvojice. Ne skidajući pogled s Petera, reče onom drugom: — Sa-

me, odjaši na vrh gudure i pogledaj je li s njim još netko.

Sam je podbo konja uz strminu, razgledao kanjon i žurno se vratio.

— Ne, Lese, nema nikoga. Sam je.

— Odakle si? — upitao je Les.

— Iz Westfalla — odgovorio je Peter.

— Što radiš na ovoj strani Alvor-da s tovarnim konjem?

— Posvadio sam se s nekim ljudima.

— S kojim ljudima?

— Između ostalog i sa šerifom — odgovorio je Peter nadajući se da je dobro procijenio da su i ta dvojica u sukobu sa zakonom.

— Lijepo, lijepo. A zašto nam to govoriš? Ne bojiš li se da bismo te mogli predati Gumertu? — nasmijuljio se Les, a puška je ostala uperena u Peterova prsa.

Peter nije odgovorio.

— Same, pregledaj njegovu prtljagu i vidi ima li čeg što bismo mogli upotrijebiti — naredio je Les.

— Ako ništa drugo, ima dobre konje — odgovori Sem.

— Da, vidim — reče Les. — Možemo zadržati te konje, kako bismo zamijenili ove rage što smo ih dosad jahali.

Peter je odmjeravao Lesa koji je sjedio u sedlu, udaljen od njega više od trideset metara. Pri brzom povlačenju bio je težak cilj za revolver. Na toj udaljenosti puška što ju je Les držao u visini prsa mogla je biti smrtonosna.

Zrake zalazećeg sunca natjerale su Petera da zažmiri. Zakoračio je ulijevo, kako bi izbjegao bliještanje.

Lesu nije promakla ta kretnja. Smjesta je pomaknuo cijev puške tako da je ona opet bila uperana u Petera.

— Mladiću, znam da bi ti sunce moglo smetati, ali to baš i želim. Lijepo stani gdje si i bio. — Obliznuo je usne i nasmijuljio se.

Krajičkom oka Peter je vidio da se Sam približava ridanu i bisgama. Kad našu zlatu i novčanice, znao je da će biti mrtav.

— Zaboga, Lese, bisage su pune novca! — viknuo je Sam uzbuđenim glasom.

U trenutku kad je Les malko okrenuo glavu i pogledao prema svom partneru, Peter je povukao i opalio. Bio je to dalek cilj, možda predalek. Ali čovjek se trgnuo od udara metka. Poderao mu je kožu i meso i zaparao duž vanjske strane prsnog koša.

Puška se podigla do oka iznenađujućom brzinom i oštro prasnula. Peter je osjetio udar u lijevo rame. Nanišanio je revolverom i opalio još jednom, ravno i točno. Iako probijen kroz srce, Les je još djelić sekunde ostao u sedlu, a zatim se strovalio na kamenje.

Prestravljenog tim izgubljenim djelićem sekunde dok je čekao da Les padne, Petera je gotovo obuzela panika. Znao je da je već morao pucati i u drugog čovjeka. Revolver se okrenuo i susreo sa Samovim, koji je bio uperen u Petera. Peter je okret hitro produžio u pad na desnu stranu. Prije nego što je pao, opalio je pogodiivši Sama u prsa.

Žestok udar olova odbacio je čovjeka na ridanu, koji je odskočio. Tijelo bez oslonca palo je na zemlju i ostalo nepomično ležati.

Peter je pri skoku pao na kame-nje. Ležao je tako pokušavajući vratiti dah. Iznenadio se kad ga je počela boljeti lijeva ruka, jer je pao na desnu stranu.

Napipao je na ruci mjesto koje ga je boljelo i ugledao krv. Odjeća mu je bila poderana a on ju je još više razderao kako bi mogao pregledati ruku. Na vanjskom mišiću bila je rana od metka dovoljno velika da u nju stane prst.

Skinuvši maramu s vrata, napravio je podvez i čvrsto ga zategao iznad rane. Od komada košulje napravio je zavoj i povio ranu.

Kad je bolje privezao bisage da iz njih ne bi ispadao novac, vratio se do mjesta odakle je pucao, ali držao se dalje od mrtvih tijela. Odjednom mu je postalo slabo, ruke i noge su mu podrhtavale.

— Prokletstvo! — viknuo je bodreći sam sebe.

Kad je drhtanje prestalo, shvatio je da nije ponovo napunio revolver. Zatresavši glavom zbog toga propusta, izbacio je prazne čahure i ubacio nove metke.

Dok je rasedlavao izmorene konje one dvojice i puštao životinje da odu kanjonom za stokom, zaobila-zio je leševe. Onda je dugo proučavao kartu i gledao po dolini na zapad, prema nepoznatom kraju. Vidio je tridesetak kilometara u daljinu, do mjesta gdje su se ponovo uzdizala brda, na drugoj strani doline. Ali toga predjela nije bilo na karti.

Smotao je kartu od jelenje kože i pažljivo je spremio natrag u košulju. U suton je pojahao na sjever, u predio kojega nije bilo na karti.

* * *

— Da zapalim vatru i zagrijem hranu? — zapita Perrine.

— Možeš. Nema nikoga tridesetak kilometara u krug — odvrati French. — Uzmi suha drva i zapali vatru iza onih velikih stijena — pokazao je prema dvjema gromadama što su se dizale do visine ramena.

U ugodnoj sjeni Shorty se odmarao i promatrao iskre kako iskaču u mraku bez vjetra.

Te večeri, drugog dana pošto su to učinili Shorty i Storms prvog, Perrine je dočekao bandu. I ovaj je logor bio bez vode, kao i onaj prijašnji, promišljeno izabran, tako da progonitelji bez vode budu usporeni. Strategija je bila dobra, nije bilo ni traga potjeri.

Shorty je pogledao Beth, koja je sjedila podno velikoga kamena.

Uhvatio je njezin pogled i ona se prisilila na osmijeh. Oči su joj bile umorne a lice prilično opaljeno. Brzo je skrenuo pogled, jer nije želio razviti nikakvu veću privrženost prema njoj, ali nije se mogao otresti misli da su joj opekline vjerojatno bolne. No ona se nijednom nije potužila prilikom napornog jahanja, za kojeg su prevalili gotovo stotinu šezdeset kilometara u dva dana.

Shorty je promatrao Perrinea, koji je ispitivački gledao Beth i svlačio je pogledom. Iako je bila prašna i raščupana, njezino lijepo lice, zaobljeni bokovi i puna prsa privlačili su i Frenchov pogled. Sagнула je glavu i gledala u zemlju.

Ostala trojica su šutjela i nisu djevojci posvećivali nikakvu očitu pažnju, ali Shorty je osjetio Frenchovu opsjednutost njome. Kad budu u stalnom logoru, početak će njezine teškoće.

— Večera je gotova — reče Perrine. — Dok vi budete jeli, ja ću odvesti konje na drugu stranu brda — pokazao je na zapad — i pustiti ih na slobodu.

French je kimnuo.

— Imaš li dovoljno vode da im daš prije nego što ih oslobodiš? — upitao je Shorty.

— Nemam. Imam samo za nas i za konje koje ćemo jahati — odgovori Perrine.

Vodeći životinje kroz mrak, Perrine je izjahao. Kad se uski mjesec srp digao nad obzor, pet iscrpljenih jahača šutke je večeralo iz limenih posuda na koljenima.

Shorty je prostro gunj na zemlju, još toplu od dnevne vrućine. Udobno se smjestio gledajući u nebo. Kako je mrak postajao gušći, tako se pojavljivalo više zvijezda i nebo se uskoro načičkalo sjajnim točkicama. U toj tami Shorty je čuo kad se Perrine vratio i sputao lasom preostale konje.

U toku noći začuo je nekakvo

kretanje i po tome odakle je dolazilo pomislio je da je to ustao Perrine. Čovjek je otišao i uskoro se vratio vodeći konje. Privezao ih je za kolce blizu mjesta gdje su bila odložena sedla.

Začuo je Perrinea kako nešto šapće ondje gdje je Beth prostrla svoj gunj. Beth je nešto tiho odgovorila. Shorty je sjeo i stavio ruke uz uši da bi bolje čuo.

— ... da te netko zaštiti — šapnuo je Perrine.

Shorty se htio umiješati, ali zaključio je da to još nije potrebno. Onda je na pozadini zvjezdanog neba ugledao Frencha kako ustaje i prilazi Beth i Perrineu. Shorty je izvukao revolver iz korica, ustao i pošao prema Beth.

Čizme su zastrugale na tvrdoj zemlji. Ona dvojica su se pograbila, teško dišući. French se oslobodio i njegova teška šaka udarila je postrance u Perrineovu glavu, a odmah zatim udario ga je u lice i oborio na zemlju.

— Slomio si mi nos, krvarim — prostenjao je Perrine.

Nitko se na njega nije osvrato. Shorty je promatrao Frencha, koji je kleknuo pokraj Beth.

— Pusti me na miru! Makni ruku s mene! — čuo se djevojčin tihi glas.

— Miruj, neću te ozlijediti.

Do Shortyja su dopirali zvukovi prigušene, tihe borbe. French je pokušavao milovati Beth. Shorty je znao da ne bi trebalo da se miješa, ali umjesto da se povuče, njegov palac je zapeo kokot revolvera.

— Pusti me, molim te! Boli me — čuo je Bethin glas.

— Kažem ti, budi mirna ili ću te pljusnuti — zaprijetio joj je French.

Shorty se nakostriješio.

— Je li ozlijeđena? — viknuo je u mrak.

Nekoliko minuta trajala je potpuna tišina. French je ustao i Shorty

je mogao vidjeti njegov tamni lik. Ruka mu je bila ispružena. Shorty je znao da u njoj drži revolver.

— Jesi li to ti, Shorty? — Frenchova glava okretala se s jedne na drugu stranu pokušavajući ga otkriti u mraku.

Shorty je pustio da prođe još nekoliko sekunda. Na trenutak je osjetio silan poriv da ubije Frencha, pograbi djevojku i vrati se s njom u Westfall.

— Shorty, želim da pripaziš na djevojku. Brini se da je netko ne usnemiruje — rekao je French.

— Dobro — odgovori Shorty.

Vidio je kako French još pokušava otkriti mjesto na kojem se on, Shorty, nalazi. Onda je stavio revolver u korice i otišao u mrak.

Shorty je tiho prišao djevojci.

— Jeste li dobro, gospodice? — upitao je.

— Dobro sam. Mnogo vam hvala što ste mi pomogli.

Kleknuo je i opipavao tlo dok nije pronašao ono što je tražio.

— Evo, uzmite ova dva kamena i držite ih kod sebe — rekao je djevojci. — Ako vam ponovo zatreba pomoć, bacite ih prema meni. Znate li gdje ležim?

— Znam, ali radije bih imala revolver ili nož.

— Znate da vam ne mogu dati ni jedno ni drugo. Stoga je bolje da bacite kamenje nego da me pozovete. Nitko ne smije znati da vam pomažem. Shvaćate li?

— Da, učinit ću kako kažete — odgovorila je.

— Onda se ne brinite. Pokušajte zaspiti. Uskoro ćemo nastaviti put.

Osjetio je njezin nježni dodir na prsima, kao da mu kaže kako mu vjeruje, a zatim se njezina ruka brzo odmakla. Poželio je da ga nije dotakla.

* * *

Skinnerove oprezne oči pažljivo su promatrale usjeklinu koja se po-

javila pred njim na puškomet. udaljenosti. Gledajući kroz treperave valove vrućine, nije otkrio nikakvo kretanje ni ljudi ni životinja. Ali negdje duž puta otmičari će postaviti zasjedu onom tko ih slijedi, a to bi moglo biti ovo mjesto.

Skinner je posebnu pažnju posvetio grmu na vrhu, najvjerojatnije mu mjestu gdje bi skriveni bandit mogao stražariti nad putom. S te visoke točke mogao je opaziti Skinnera na velikoj udaljenosti i držati ga na oku dok prolazi dolje, između zakržljalog raslinja. Ako zasjeda propadne, mogao je odjahati, pobjeći prije nego što Skinner pronade put do vrha i počne ga goniti.

Svi su tragovi i dalje bili vidljivi, premda je pala slaba kiša. Bila je polovica trećeg dana otkako je Skinner krenuo u potjeru.

U prvom logoru bio je bez vode. Kad je krenuo, imao je četiri litre vode za sebe i šesnaest litara za konje. Proračunao je kako će s tim teretom, teškim dvadeset kilograma, prijeći oko stotinu šezdeset kilometara. Kad je otkrio prvi logor bandita i vidio da u njemu nema vode, znao je da će tako biti i u sljedećim logorima. Bit će to dugo i teško gonjenje.

Skinner je ubrzo napustio njihove tragove i počeo slijediti tragove divljači, nadajući se da će pronaći vodu. Pronašao je toliko slab izvor da su konji za nekoliko minuta isisali samo desetak litara. Vratio se na trag i nastavio gonjenje.

Jedna vrana lijeno je mahala krilima i nestala iza stijena. Ni na trenutak ptica nije pokazala nikakav znak straha i Skinner, zadovoljan što to vjerojatno nije mjesto zasjede, potjerao je konje naprijed. Bude li imao sreće, neki lešinar bi mu mogao otkriti banditski logor.

Polako i oprezno Skinner se približavao mjestu odakle je ptica poljetjela. Zaustavio je konje i nekoliko minuta pretraživao teren koji je iz-

gledao tako kao da je banda na njemu logorovala. Ništa se nije micalo i on je polako ušao u napušteni logor, držeći pušku spremnu. Našao je mjesto gdje su kuhali, spavali i vezali konje. Onda je naišao na zgrušanu mrlju krvi. Smjesta je kleknuo pokraj nje. Uz nju su se vidjeli samo tragovi muških čizama i on je s olakšanjem odahnuo.

Kružio je logorom tražeći vodu. Zapazio je tragove kamo je neki od bandita odveo umorne konje a zapazio je i mnogo starije tragove. Nigdje nije bilo površinske vode, pa ni vegetacije koja bi upozoravala na prisutnost podzemne vode. Bijeg bande planirao je netko tko dobro poznaje taj kraj.

Dva dana je Skinner pratio trag. Čak i onda kad su banditi dobili svježe konje, bio je iza njih samo pet-šest sati. Ali sada se sve promijenilo. Njegovi konji su u protekla dva dana popili samo dvanaest litara vode i sljedećeg dana morat će se dobro napojiti, makar to značilo i prekid gonjenja. Skinner je posljednji put pio vodu prethodne večeri.

Vratio se u logor i stao u sjenu. Iako je malo jeo, samo toliko da ne bude odviše gladan, postupio je ispravno što je ponio malo hrane, jer je tako imao manje tereta i mogao se brže kretati. Ali sad se našao u položaju kad je morao preživjeti makar i na štetu konja.

Prišao je kobilu i iz tovara uzeo limenu šalicu. Čučnuvši, snažno je pritisnuo glavu kobilu uz trbuh, ispred njezinih stražnjih nogu, i stao joj potezati kratke bradavice.

Izmuzao je punu šalicu mlijeka oždrijebljene kobile, no to je bilo sve što je imala i dok se ponovo dobro ne napoji, neće biti ni mlijeka.

Iako nije znao gdje da potraži izvor, odlučio je da krene dalje dok ne nađe na izgaženu stazu kojom se kreće divljač. Uzjahao je pastuha i ponovo pošao tragom koji je polako postajao sve stariji i koji će uskoro nestati.

* * *

Peter Pipe, umotan u gunj, slabo je spavao. Jahao je dok se nije smračilo, a onda se ulogorio na malo zaravni na sredini padine. Vode nije bilo.

Iako je skinuo zavoj i ruka mu je prestala krvariti, rana je bila bolna i nije se mogao dobro odmoriti. S prvim danjim svjetlom bio je na nogama. Izrezao je iz gunja trak, napravio povez i ovjesio ga oko vrata da u njemu može odmarati bolnu ruku.

S mukom je obavio sve pripreme prije napuštanja logora, a najteže mu je bilo osedlati konja. Isprva nije mogao zategnuti kolane bojeći se da mu rana ne prokrvari. Ali napokon je ipak uspio provući kožnate remene kroz metalne obruče i trzajem ih zategnuti. Izjahao je iz logora po ugaženoj stazi divljači, koja se čvrsto držala ruba planine.

Istočnom stranom neba buknule su crvene i narančaste boje. Put je vodio Petera između grmova slanuške, omiljene hrane divljači, i između rijetkih borovica što su rasle na gornjim dijelovima planine. Nije bio gladan, ali na silu je progutao mali osušeni plod dok je jahao i razmišljao kako da što bolje zamete svoj trag.

Jahao je po kamenitim dijelovima tla i po tvrdoj zemlji. Često bi se vraćao tamo gdje je već bio i krenuo potpuno drugim pravcem. Obično je jahao poprijeko, pa se njegovo kretanje nije moglo predvidjeti. Budući da nije imao odredište, kretao se bez cilja.

Sredinom jutra opazio je kako se krivudavi, razbacani tragovi divljači počinju skupljati u stazu. Zaključio je da voda nije daleko. Nakon jednog sata kretanja po tim tragovima pronašao je izvor ispod jedne hridi. Brzo je sjahao, pazeći na ranjenu ruku. Dok su konji pili, on je na karti provjerio svoj položaj i pronašao simbol za koji je vjerovao da se odnosi na taj izvor. Opet je

dakle bio na terenu koji je pokrivala karta.

Nakon jednósatnog odmora pošao je na istok, krivudajući gore i dolje kroz valoviti teren, a oko podne se uspeo na vrh i pogledao na široku ravnicu.

Ne dalje od pola kilometra šestorica su jahača, od kojih je jedan vodio teretnoga konja, presjekla tragove ispred sebe kasom jašući na sjever. Peter brzo odvede svoga konja iza stijene i skutri se. To vjerovatno nije potjera, razmišljao je. Ona bi morala biti iza njega, negdje na zapadnoj strani, ako ga šerif još slijedi, a po onome što mu je Skinner kazao o predstavniku zakona znao je da taj neće lako odustati.

Za nekoliko minuta skupina jahača je nestala, izgubila mu se iz vidokruga. Razmišljao je što bi trebalo da znači ta prisutnost stranaca. No ako šerif ide njegovim tragom, u što je bio uvjeren, ima li boljeg načina da sakrije tragove nego među tragovima šestorice jahača? Peter odluči da krene na jug po tragovima tih jahača u obratnom smjeru.

Pretpostavljao je da su jahali ravno. Ali oni su povremeno mijenjali smjer, često kad se najmanje očekivalo. Postupali su kao i on, jahali su po tvrdom tlu i po debelim naslagama bilja, krivudajući. Zatim bi, bez nekoga vidljivog razloga, promijenili smjer i pobrzali.

Dok se po tragu kretao na jug, dospio je u isušeno korito. Kako je napredovao, brda su se postupno gomilala, dok korito napokon nije bilo stiješnjeno u strmi kanjon, širok oko stotinu metara. Trag je vodio desnom kosinom i probijao se kroz gusto grmlje, visoko konjima do trbuha. Peter je jahao oprezno, ne napuštajući trag, ali dopuštajući konjima da sami biraju put.

Odjednom, ni pedeset metara daleko, pojavio se jahač vodeći drugog konja na povocu. Kretao se vododerinom prema Peteru. Zapazili

su se istovremeno. Čovjek je bio brz, u ruci mu se naglo pojavila puška. Peter se bacio s konja na tlo, brzo izvukao revolver i čučnuo iza grma. Njegovi konji ostali su na mjestu a vododerinom se začuo nji-sak neznaničevih konja.

Petera je zaboljela ruka a iz zavoja je potekla krv. Kad se bacio s konja, pozlijedio je ranu. Njegov protivnik imao je prednost, jer je Peter bio pritiješnjen uz stijenu. Morao se spustiti na dno vododerine.

Opresno, pognut, krenuo je zaklonjen grmljem postrance do ruba vododerine, sjeo, gurnuo revolver u korice i spustio se preko ruba. Oštro ga je zaboljela ruka, ali uspio se spustiti na dno ne rušeći kamenje. Izvukao je revolver i poželio da ima pušku. Podigao je malo glavu i vidio samo neznaničeve konje, udaljene od njega nekoliko metara.

— Hej, ti! — viknuo je čovjek. — Imam te u šaci! Ako ti je ime Peter, bolje je da se javiš!

Peteru je srce poskočilo. Glas mu se učinio nekako poznat, ali iskrivljen.

— Jesi li to ti, Skinneru? — viknuo je.

— Da, ja sam.

— Jesi li u potjeri za mnom?

— Nisam, Petere. Znaš da te ja ne bih slijedio. Gonim bandite koji su oteli Beth Manderfield.

— Možemo li popričati? — upita Peter.

— Svakako.

Peter je polako pomolio glavu iznad grma. Crvenokosi čovjek je ustao a na njegovu pjegavom licu odražavao se smeten osmijeh. On se tiho uspeo uz padinu i gledao prema mjestu gdje je, po njegovu mišljenju, bio skriven Peter i bio je iznenađen kad se mladić pojavio blizu njegovih konja.

— Prilično si dobar s revolverom, a čini se da znaš i druge trikove. — Držeći pušku u visini prsa, Skinner je krenuo kroz grmlje prema Peteru.

— Jučer sam dobio dobru lekciju, pa nisam želio da se to danas ponovi. Kako si znao da sam to ja?

— Prepoznao sam tvoga sivca kad sam se uspeo dovoljno visoko da ga dobro vidim. Hajdemo sad iz ovoga uskog prolaza, jer nije siguran — reče Skinner uzjahavši.

Peter je požurio suhom vododerinom do svojih konja i također uzjahao. Skinner je jahao iza njega.

Vraćali su se putem kojim je Peter došao i izašli u prostranu dolinu.

— Zar je netko oteo Beth? — upita Peter kad su pritegli uzde i stali.

— Na Manderfieldov ranč ujahala su dva Meksikanca, ubila Miguela i odjahala s djevojkom. Zahtijevali su sedamdeset pet tisuća dolara da je vrate za nekoliko dana. Ideš li sa mnom za njima?

— Dakako. Jesi li siguran da su otišli ovim smjerom?

Skinner je kimnuo.

— Prokletstvo, u tome ne mogu pogriješiti. Ovo je treći dan otkako sam im na tragu. Opskrbljeni su vodom i svježim konjima, zbog toga sam malo zaostao.

— Oko podneva su ispred mene projahala šestorica prema sjeveru — rekao je Peter. — Nisam bio siguran jesu li to Indijanci ili bijelci. Putovao sam po njihovim tragovima da bih sakrio vlastite, dok nisam naišao na tebe. To su zacijelo oni koje tražiš.

— Dakle nisu mi odmakli toliko koliko sam mislio. Indijanci nisu mogli biti, jer oni su u rezervatu. Koliko imaš vode? Ja sam potpuno suh.

— Osam litara ili nešto manje, ali znam gdje je izvor.

— Je li previše izvan ovoga smjera?

— Deset do petnaest kilometara.

— Peter izvadi kartu iz košulje. — Otac mi je izradio dobru mapu ovoga kraja. Pogledajmo gdje se nalazi sljedeći izvor prema sjeveru.

Skinner je pritjerao konja Peteru.

— Krvariš — rekao je.

— Neka. Pogledaj ovamo! Mapa pokazuje da na dnu velike doline, udaljene oko dan jahanja na sjever, ima vode. Misliš li da banda ide tim smjerom?

— U početku su me nadmudrili, ali sada sam ih prozreo. Oni kruže oko pustinje Alvord. Krenuli su iz Westfalla i jahali južnim dijelom Alvorda držeći se brda, zatim su postepeno skretali na zapad, a sada na sjever. Procijenio sam da se kreću prema Honeycombs Badlandsu. Kad budu išli po otkupninu, brzo će pet-šest sati jahati na jug i već su u Westfallu. Sada se još moraju kretati prema sjeveru i prijeći dolinu. Ako je to ona na koju mislim, onda je to Dolina Mormona.

— A što je s vodom? — upita Peter.

— Najprije ćemo se napiti mi, a ostatak ćemo dati mojim konjima, jer oni su već dva dana žedni. Zatim krećemo na sjever.

— A ako ondje ne bude vode? Na mojoj karti se ne vide drugi izvori u krugu od pedesetak kilometara.

— Bolje da je bude.

Obojica su dobro potegnula iz mješine. Skinner je ostatak ulio u svoj šešir i dao pastuhu da pije. Zatim je ponovo napunio šešir ostatkom vode iz druge mješine i donekle utažio žed kobil.

— Malo im je to — rekao je. — Čini se da ćemo dugo biti bez vode.

Uzjahali su i krenuli na sjever.

XI

— Vraćate se? Zašto? — upitao je šerif Gumert.

Bilo mu je vruće i osjećao se umornim, pa nije bio ljubazan prema trojici jahača što su se okupili pred njim.

— Šerife, tom Pipeovu sinu na tragu smo već gotovo tri dana. Trag je sve slabiji i sve više zaostajemo — odvratio je pomoćni radnik iz trgovine hranom.

– Nevolja je u tome što ste nesposobni – oštro je odgovorio šerif.

– Pa, šerife, nije način da tako razgovarate s nama. Bili mi sposobni ili nesposobni, Joe, Jack i ja nemamo u banci novca, a možda ga nemaju i neki od vas. Ništa ne dobivamo ako tog momka uhvatimo.

– Nestanite do vruga i nadam se da ćete zalutati! – kazao je šerif s gnušanjem.

Tri jahača okrenula su konje i pošla putem kojim su i došli. Šerif je promatrao ostale jahače iz potjere.

– Cijenim to što ostajete sa mnom. Uхватit ćemo toga momka, iako se čini da dobro poznaje ovaj kraj. – Šerif je proučavao suncem opaljena lica braće Fettus. Nije se mogao načuditi što se i oni nisu vratili. Ali oni su čestu činili ono što je bilo teško shvatiti. – Krenimo – reče.

Za jedan sat, slijedeći Peterov trag, pronašli su izvor ispod stijene.

– Odmorit ćemo se dok ne napojimo konje i ne napunimo mješine – reče šerif silazeći s konja. – Ollie, dodi da malo popričamo, a jedan od tvoje braće neka se pobrine za konje – naredio je.

Šerif je sjeo na kamen u sjeni na samom rubu grebena. Ollie mu se približio. Oči su mu bile oprezne poluzatvorene.

– Ollie, čuo sam da si jahao ovim krajem, s ove strane Alvorda. Zamislimo da si ti opljačkao banku i ubio onu dvojicu, na koju si naletio pokušavajući pobjeći. Bili su to kradljivci stoke, ali to ništa ne mijenja.

Ollie je zatresao glavom i pokušao nešto kazati, ali šerif nastavi:

– Shvaćam da ti ne bi učinio ni jedan od tih prijestupa, ali samo radi razgovora pretpostavimo da si ih učinio. Počevši odavde, kamo bi krenuo?

Olliejeve nepovjerljive oči prele-

tjele su preko Gumertova lica, a zatim se usmjerile na sjever. Kako li samo čezne da zbije onog pametnjakovića! Je li ta čežnja tolika da oda izvor? Oduvijek je to mjesto tajio za trenutak kad bi mu moglo zatrebati skrovište. Odlučio je i okrenuo se prema šerifu.

– Ondje, daleko u Honeycombsu, postoji izvor, zapravo dva izvora. Jedan je obilan, a drugi slabiji, niže od prvog. To je otprilike dva dana jahanja odavde. Vrlo malo ljudi zna za te izvore, a mjesto je pogodno i kao promatračnica. Ja bih pošao tamo.

Šerif je kimnuo.

– Zvuči dobro. Ima li još kakve vode u tom smjeru?

– Ne znam, ali vidao sam jelene i divlje konje prilično daleko od tih izvora, pa pretpostavljam da bi moglo biti. No ja ne znam ni za koji drugi izvor.

Šerif je ustao i krenuo prema ostalima.

– Pobrinite se da se konji dobro napoje. I vi se napijte. Napuštamo trag i idemo ravno onamo kamo se pljačkaš banke mogao zaputiti.

– Ako nije ondje? – upitao je Jake.

– Vratit ćemo se na jug u velikom krugu – odgovorio je šerif – dok ne naidemo na trag. Napunite mješine.

* * *

Pred večer su Skinner i Peter podigli logor. Vode nije bilo ni za njih ni za konje. Skinnerovi sputani konji izgledali su iscrpljeno i nemirno su toptali. Peterovi su lutali uokolo grickajući suhu travu.

– Prema životinjama ne volim postupati na ovakav način – reče Skinner, pokazujući glavom prema svojim konjima.

– Ni ja – složio se Peter. – Zaslужuju dobru hranu i vodu.

– Da ti pogledam ranu! – reče Skinner. Prekopao je po svojim

stvarima, pronašao malu kutiju i sjeo pokraj Petera.

— Kako se to dogodilo?

Trzajući se dok mu je Skinner skidao zavoj s rane, Peter je ispričao sve o svom susretu s kradljivcima stoke.

— Ova mast zacjeljuje ozljede konjima, a nekoliko puta pomogla je i meni kad sam se porezao. — Skinner je otvorio poklopac plosnate kutije s mašću, gurnuo prst u gusti žućkasti melem i premazao Peter ranu. — Dobro je što sam uspio skinuti zavoj uz tako malo krvarenja. S ovom mašću drugi se neće toliko zalijepiti.

Oblak je prekrrio mjesec i nad puštinjom je vladala mrkla noć. Skinner i Peter sjedili su na gunjevima i tiho pričali.

— Što će banda učiniti Beth? — zapita Peter.

Skinner nije odgovorio odmah, a kad je odgovorio, glas mu je bio leden.

— Učinit će joj ono što svi muškarci čine lijepoj ženi kad im je u rukama. Učinit će joj što i pastuh čini kobilu.

— Svi?

— Možda ne svi. Voda može biti dovoljno jak da ih drži dalje od nje. Ako nije, svi će biti na njoj.

— Ja ću ih sve pobiti, sve do jednoga. — I Peterov glas bio je leden.

— Mi ćemo ih sve pobiti, sve do jednoga — ispravio ga je Skinner slomljenim glasom.

Vlažnih očiju i stegnuta grla, Peter je bio sretan što je mrak pa mu Skinner ne može vidjeti lice. Napokon je tihim glasom rekao:

— Molim te, ispričaj mi cijelu priču. Jesam li ja za to odgovoran? Je li se to dogodilo zato što je šerif otišao iz grada u potjeru za mnom?

— Možda tu ima i tvoje krivice, ali pretpostavljam da bi oni odveli Beth prije ili poslije, makar Gumert i bio u svom uredu. — Skinner je ispričao Peteru sve što je znao o ot-

mici. — Shvaćaš li da dio novca što si ga ukrao iz banke pripada Beth i Manderfieldu? I nije sigurno da će moći dobiti novac što su ga uložili u banku, iako ne smatram da će tih osam tisuća dolara banku upropastiti.

— John Manderfield je rekao da sam pogrešno shvatio očeve riječi da opljačkam banku kad mi zatreba novac. Mislim da je imao pravo i da bih novac morao vratiti. Ali kako da to učinim a da ne odem u zatvor?

— Ne znam. Iz ovoga možda nećemo izaći živi, pa se o tome nećemo sada brinuti. Ali ako uspijemo, to će moći srediti John Manderfield.

— Što misliš, što će banda poduzeti? — upita Peter.

— Prvo, ne žele da ih netko prati do njihova skloništa. To im je prva briga. Postavit će zasjedu onom tko ih prati. Za nas je teškoća u tome što ne znamo gdje će to biti. Ako i naslutimo gdje nas očekuju, mogli bi ipak ščepati jednoga od nas ili obojicu.

Peter nije odgovorio. Legao je, navukao na sebe gunj i namjestio bolnu ruku koliko je mogao ugodnije. Zvijezde su sjale s tamnog neba.

XII

Pawonto, ratnik iz plemena Paiute, i njegov sin šuljali su se prema krdu jelena koje se sastojalo od jednog mužjaka, nekoliko ženki i mladunčadi.

Ratnik se osvrnuo po padini, ali nije vidio svoju squaw. Ipak, znao je da se ona nalazi malo dalje, skrivena s konjima, lukom i strijelama, i da čeka na njegov znak da se približi i pomogne kad bude trebalo oderati kože. Dobra je to, pouzdana žena, pomislio je.

Pogledao je sina, koji je bio mišićav i visok gotovo poput njega. Nasmiješio se. Taj dan je bio važan za obitelj, osobito za dječaka.

Pawonto se u planine povukao prije deset godina, 1878, pošto je poglavica Umatilla, izdajstvom i na nagovor bijelog čovjeka, ubio Eganu, poglavicu Paiutea. Bez njegova vodstva, bijeli vojnici, predvođeni generalom Oliverom Howardom, ubrzo su porazili pleme Paiute. Nakon toga teškog poraza nikad više nije bilo pokušaja da se od bijelaca vrati zemlja.

Na kraju bitke, koja se vodila na obalama rijeke Columbije, Pawonto je pobjegao, povukavši se sa ženom i djetetom u pustinju. Zakleo se da ga nikada nitko neće prisliti da ode u rezervat, da bude zatvoren i da gladuje, kao što se to godinama događalo.

Nakon dugog putovanja po pustinji, tročlana obitelj našla je utočište na nenastanjenoj planini što se dizala nad pustom dolinom. Mali izvor, visoko na padini grmljem prekrivene planine, bio je kilometre daleko.

Kako su prolazile godine i kako im se nije pridružio nitko iz njihova plemena, Pawonto je postajao sve zabrinutiji za svoga sina. Nije bilo dobro što raste bez druženja s vršnjacima, bez borbe i bez djevojača. Stoga je Pawonto radi dječaka oživio stari običaj svoga naroda. Dječak se morao dokazati kao muškarac tako da trči za jelenom dok se ovaj ne umori i da ga zatim ubije za hranu i kožu. Nakon toga pohvalit će ga da je pravi muškarac, jer je brži od velikog jelena. Danas će to dječak pokušati.

Hajka po grubom grmovitom tlu bit će dugotrajna i iscrpljujuća. Dječak je bio u lakoj odjeći, nosio je vrpce oko čela, mokasine, nazuvke do koljena i kožnati pojas s resama, a za pas je bio zadjenut oštri čelični nož.

Bili su blizu divljači. Jedna je košuta stajala i njušila zrak. Ne otkrivši ništa što bi je uplašilo, vratila se u krdo.

— Pažljivo promotri jelena — prošaptao je Pawonto sinu — da ga možeš prepoznati ako naide na drugo krdo. Čim počne trčati, procijeni veličinu i oblik njegovih tragova, da ih možeš raspoznati među ostalima.

Sin je kimnuo. Te upute dobio je već nekoliko puta. Imao je petnaest godina i bilo mu je dovoljno kazati i jedanput.

Promatrao je jelena. Sivosmed, s tri paroška na jednom rogu i četiri na drugom, od kojih je jedan bio zakrivljen tako da je gotovo doticao rog.

— Vidiš, lijevi rog se razlikuje od desnog. Pogledaj i onu brazgotinu straga na desnoj strani — šaptao je Pawonto.

Dječak je kimnuo. Brazgotinu dotad nije uočio.

— Pazi kako ga goniš, da ne napusti dolinu — opomenuo ga je otac.

Njih dvojica bila su udaljena od divljači samo dvadesetak metara. Jelen je stajao na mjestu, naćulivši uši i njuškajući vlažnim nazdrvama.

— Nanjušio je opasnost, ali još u to nije siguran — Pawonto je govorio vrlo tiho. — Jesi li spreman?

Dječak se okrenuo k ocu i uzbuđeno nasmiješio a crne oči su mu svjetlucale.

Uspravio se i izašao pred jelena. Jelenu su se napeli svi mišići. Otac i sin nisu se micali, želeći da jelen krene ravno od njih, dolje u dolinu, i to ne oko planine, gdje se mogao sakriti među grmlje i odakle ga nitko ne bi mogao istjerati.

Pawonto je podigao ruku i zamahnuo njome iznad glave. To je jelena prestrašilo, pa je pojurio niz padinu. Košute i lanad krenuli su za njim.

Dječak je jurnuo, osjećajući da može dugo trčati. Gonio je krdo, koje se moralo probijati kroz grmlje. Jurih su nizbrdo prema jugu, za-

padnom stranom između suhog korita i stijena.

Bijeg iz doline na jug bio je moguć jedino uskim prolazom koji su izbrazdale bujice povremenih proljetnih pljuskova. Veliki jelen još nikada nije prolazio krivudavom ravnicom, pa je zastao i dugo se ogledavao po njoj. Zatim je pogledao unatrag i vidio kako mu se približava progonitelj. Skreknuvši na istok, počeo je trčati natrag uz istočnu stranu padine. Sa svog teritorija nije se dao otjerati. Tražeći trenutak odmora, pojurio je u grmovitu guduru. Kad su dva kamena što ih je dječak bacio pala pokraj njega, jelen je istrčao bez košute i pobjegao u dolinu.

Dječakovo tijelo bilo je mokro od znoja a i s vrpce oko čela cijedio se znoj. Noge, za koje je prije dva sata mislio da mogu beskrajno trčati, sad su se počele grčiti. Onda je naišao novi val snage i olakšao mu disanje a i noge su ponovo postale lake.

Ubrzao je trk i primaknuo se jelenu. Od straha je jelen napustio ravnicu i počeo se penjati prema pukotini u stijeni pokušavajući naći spas na zaravanku iznad nje.

— Uspori, uspori! Tjeraš ga iz doline — dovikivao je Pawonto sinu s promatračkog mjesta visoko na planini.

Shvaćajući što jelen smjera, dječak se povukao. Vidjevši to, jelen se prestao probijati uz strmu padinu i ponovo je odjurio u dolinu. A ondje je dječak, poluskriven u suhoj travi, pronašao hrpu crnih kuglica i vlažno mjesto gdje se jelen olakšao. Sjećajući se da mu je otac spominjao kako je, kad se jelen isprazni, obavljeno više od pola posla, dječak je procijenio svoju preostalu snagu i bio siguran da može pobijediti jelena.

Jelen i dječak jurili su preko kamena, suhe trave i bodljikavog grmlja. Jelen se sve češće okretao

i mijenjao smjerove pod oštrim kutovima. Dječak ga više nije silovito gonio, već je nastojao da ga ustrajno slijedi i izmori.

Jelen se ponovo osvrnuo na svog progonitelja. Krenuo je ravno i zaputio se prema gustim borovicama visoko na planini.

Pawonto je sa svog promatračkog mjesta shvatio nakanu životinje. Sada, pomislio je, sada, dok se jelen kreće uzbrdo, treba da ga ščepa.

Kao da je čuo taj bezglasni poticaj, dječak je pojačao tempo. Dok su ga izmorene noge nosile, pluća su tražila zraka. Pawonto je požurio kako bi mogao prisustvovati dječakovoj pobjedi. Trka je bila pri kraju.

Pawonto je bešumno trčao. Na dnu gudure, krećući se niskom padinom planine, naišao je na velikog mužjaka koji je stajao u stavu obrane. Njegovi oštri rogovi bili su spušteni i prijeteci upereni u dječaka. Iako su mu se slabine napinjale od iscrpljenosti, jelen je oprezno pratio svaku protivnikovu kretnju, čekajući pogodan trenutak da pojuri i nabode ga na rogove.

Kamen je bio težak, ali dječak ga je držao iznad glave i oprezno kružio oko jelena. Pažljivo motreći zlobne rogove, postupno se približavao životinji. Odjednom je jurnuo i bacio kamen, otrgnuvši njime parožak s roga. Pograbio je drugi kamen pa i njega bacio, srušivši jelena na tlo.

Istog časa dječak je jurnuo na jelenu glavu, pritišćući je o zemlju svom svojom težinom. Jelen se borio da ustane, ali nije mogao odgurnuti dječaka. Držeći životinju čvrstim zahvatom za vrat, mladi lovac izvukao je nož iz pojasa i nekoliko puta ga zabio u pulsirajuću arteriju na vratu žrtve. Krv je šiknula po borovim iglicama. Pawonto je uzmaknuo nekoliko metara. Onda se vratio.

– Dobro je bilo, sine. Ponosim se tobom. Sada se odmori dok ne dovedem majku i konja da tom velikom jelenu oderemo kožu.

Pawonto se ubrzo vratio. Obitelj je veselo usmrćenom jelenu počela guliti kožu. Majka i otac pohvalili su dječaka da je odličan trkač i mudar progonitelj.

– Ustavit ću ovu veliku kožu i napraviti ti ratničku odjeću – obećala je majka sinu.

* * *

French, njegovi ljudi i zarobljena djevojka spustili su se u niži dio Doline Mormona i žurno se zaputili na sjever duž suhog korita. Od jutra su brzo jahali. Namjeravali su da navečer stignu do mjesta gdje ih čekaju posljednji svježi konji, pa da zatim brzo odjašu u logor.

Ne zaustavljajući se, presjekli su dolinu i ušli među borovice. Vodio ih je Shorty, držeći se puta što je vodio podnožjem planine. Tiho napredujući po igličastom sagu, prešli su malu uzvisinu i krenuli uz rub gudure.

Pawonto je iznad sebe začuo muklo toptanje kopita. Jahači su mu se približavali.

– Tiho! Slušajte! – prigušeno je rekao, pokazujući u smjeru odakle je dopirao zvuk.

Žena je prestala uvijati jelenju kožu i pogledala prema guduri. Dječak se tiho podigao s mjesta na kojem se odmarao.

Pawonto je razmišljao: ako njegovi ljudi nisu ukrali konje od bijelaca, jahači što im se približavaju njihovi su neprijatelji.

Jahači, bijelci, s velikim šeširima, pojavili su se iz borovica koje su ih skrivale, pogledali dolje, na Indijance, i naglo zategnuli uzde. Konji su stali.

Pawonto je mahnulo rukom sinu i uperio prst u konja.

– Na konja i bježi! Požuri! – naredio je.

Dječak je oklijevao. Na kraju krajeva, on je sada ratnik, a ratnici ne bježe.

– Idi, idi! – Pawontov glas nije trpio protuslovljenja.

Okretni mladi Indijanac skočio je na konjska leđa o koja su bile privezane torbe. Zabio je koljena životinji u slabine i oštro je pljesnuo po vratu. Konj je poskočio i jurnuo.

Pawonto je pograbio luk i strijele, uhvatio ženu za ruku i dao se u bijeg po dnu vododerine.

– Ubijte ih! Opazili su nas! – zaurkao je French. – Ti – pokazao je prema Stormsu – pucaj u dječaka! Vi, ostali, pomognite mi da uhvatimo ono dvoje!

Storms je dohvatio pušku i skočio s konja. Dječak, nagnut nad konjski vrat, brzo je odmicao. Svakog trena mogao je umaknuti. Storms je nišanio, pa kad su dječak i nišan bili u istoj ravnini s mušicom, povukao je obarač. Dječakov konj se propeo i pao na svog jahača, koji je bolno jauknuo prije nego što je umro. I dječak i konj otkotrljali su se do dna vododerine.

Pawonto je dojurio pod veliku borovicu i vidio što se događa. Prasak puške i smrtni jauk njegova sina pogodili su ga u dušu. Njegova snažna prsa potreslo je grčevito jecanje. Divlje je stisnuo ženinu ruku i pojurio između obronaka.

Tri člana bande, iza kojih su bili Shorty i Beth, brzo su jahali rubom gudure pokušavajući držati na vidiku Indijance, koji su trčali po pošumljenoj udolini.

– Ubijte ih, ubijte! – viknuo je French i brzo opalio revolverom na Indijanca koji se na trenutak pojavio.

Perrine i Acosta pucali su brzo, metak za metkom. Žena je pala i ruka joj se istrkla iz Pawontove. On se zaustavio, skočio natrag, do nje, i kleknuo. Metak koji se odbio pogodio ju je sa strane u vrat i napra-

vio otvorenu ranu. Njezine oči su ga pogledale, usne su se pokretale pokušavajući nešto reći, ali iz njenoga grla nije izlazio glas. Potom su oči pune ljubavi postale bezizražajne. Žena je izdahнула.

Sin i žena bili su mu mrtvi. Pawonto je strahovito bolno vrisnuo. Uspravio se, namjestio strijelu na luk i zategao ga do kraja.

Perrine je požurio do ruba gudure. Indijanac je stajao uspravan, ne skrivajući se, i gledao u njega. U prvi čas Perrine nije vidio luk, a kad je zatreperio, pokušao se izmaknuti, no strijela mu se već zarila među rebra.

French, iza kojeg se nalazio Aosta, bio je iznad Perrinea kad je ovaj zastao na guduri. Čim je Perrine pao s konja, French je opalio prema Indijancu i srušio ga na koljena. Pawonto se borio pokušavajući se podići na noge, a French ga je pogodio još dva puta i on je pao pokraj svoje squaw.

Storms je požurio, a slijedili su ga Shorty i Beth.

Životinjo! To nije bilo potrebno! Što su vam oni mogli učiniti nažao? – vikala je Beth na Frencha gledajući dolje, u beživotna tijela.

– Vidjeli su nas i mogli su nas odati potjeri – odgovorio je French.

– Nije istina! Oni bi se i od potjere sakrili kao što su se pokušali sakriti od nas! – ponovo je povikala Beth sa suzama u očima. – Ubili ste ih jer ste okrutni!

French je slegnuo ramenima i zagledao se u daljinu.

– Perrine je dobio siguran pogodak – reče Storms. – Kladim se da nije ni znao što ga je pogodilo. – Zatim je upitao Frencha: – Da ga pokopamo kao i Otleyja?

French je prečuo podrugljivo pitanje. Uzeo je Perrineov revolver u koricama i pušku te ih stavio na tovarnoga konja.

Idemo – naredio je i podbo ko-

nja. Glavom je pokazao Shortyju da preuzme vodstvo. – Koliko još ima do Gillespieja i McClunga?

– Manje od jednog sata – odgovorio je Shorty.

XIII

Dolina Mormona kupala se u podnevnom suncu. Bio je to drevni bazen, širok oko stotinu trideset kilometara i dubok između šezdeset i devedeset metara. Nekoć se s visokih padina planine spuštao potok, udarao u lavu, s vremenom se kroz nju probio i nastavio krivudati dolinom. Ali sada je ta vododerina ležala suha i prašna.

Peter, Skinner i njihova četiri konja zaustavili su se na rubu doline. Vodio je Peter, slijedeći trag petorice bandita i njihove zarobljenice. Pogledao je Skinnera, koji se jedva držao u sedlu, klonule glave, sklopjenih očiju. Proteklih osamnaest sati putovanja potpuno ga je iscrpilo. Na temperaturi od oko pedeset stupnjeva Celzija Peter se ipak malo znojio, a Skinnerovo lice bilo je suho i blijedo.

– Trebalo bi da smo blizu mjesta koje je na karti označeno kao izvor. Dok ja budem tražio vodu, ti se ovdje u sjeni odmori – reče Peter dok je pomagao Skinneru da sjaše.

Skinner, obamro od žeđi, oteturao je u sjenu vretenastih grmova i sjeo. Gledao je u suho korito.

Za jedan sat Peter se vratio.

– Ništa, baš ništa – rekao je. – Nigdje uokolo nema vlažnog mjesta, čak ni mrlje zelene trave.

Peter je sjeo pokraj Skinnera da se odmori. Na toj strašnoj vrućini osjećao je blagu vrtoglavicu.

– Bila bi to prokleta priča kad bi Skinner morao umrijeti od žeđi u kraju u kojem je odrastao, čak ako je to i predio u kojemu nikada nije bio – prošaptao je Skinner kroz otečene, raspucane usne, a njegov pokušaj da se nasmiješi pretvorio se u grčenje grla.

Peter je gledao Skinnera i pitao se nije li njegov žedni drug na rubu bunila.

Skinner je ustao i zaljuljao se.

— Petere, vrti mi se i ne vidim dobro. Postoji li u blizini neko povišeno mjesto na koje bismo se mogli uspeti, visoko barem nekoliko metara?

— Da, nekoliko stotina metara dalje postoji povišeno mjesto, gromada visoka nekoliko metara.

— Onda u mojih bisagama pronadi dalekozor, pa podimo na vrh te gromade.

Ravnicu je Skinner prešao sam, ali da bi se uspeo na gromadu usporednu sa suhim koritom, morao mu je pomoći Peter.

Visoki, snažni Skinner okrenuo se prema jugu.

— Razgledajmo pažljivo dolinu — kazao je hrapavim glasom. Moramo pronaći svježe zeleno mjesto. Vidiš li što?

Peter se polako okretao i dalekozorom razgledavao dolinu.

— Teško je promatrati — rekao je. — Od toplinskih valova sve treperi. Ne vidim nikakvog zelenila, samo suhu travu i sivo grmlje. Možda se one borovice mogu nazvati zelenima, ali to ne znači da ondje ima vode.

— Ne, ne znači. Sada pažljivo pogledaj strme strane kotline. Dobro razgledaj svaku napuklinu ili voderinu, a osobito mjesta ispod njih.

— Nema ničega, ničega toliko blizu da bi se odavde vidjelo dalekozorom — izvijestio je Peter spuštajući dalekozor.

— Nisi vidio baš ništa zeleno?

— Samo vrbe. Dolje, blizu mjesta gdje suho korito presijeca crni pojas kamenja. Dolje gdje smo ležali.

Skinner zahihota, napola već u bunilu, i njegova velika ruka pograbi Petera za rame željeznim stiskom.

— To je to! Vrbe! Korito i vrbe! Idemo dolje!

— Ali suho je, samo prašina i kamenje. Otac mi je rekao da korijenje vrba može urasti u zemlju, za vodom, petnaestak metara.

Skinner je već posrtao niz padinu prema kanalu i nije odgovorio. Peter je požurio za njim.

— Skinneru, ne možemo kopati petnaest metara, čak da i imamo lopate.

— Nisu nam potrebne. Pogledaj kako se tok korita uvija i krivuda iznad ove stijene koju presijeca, a pogledaj kako je ondje, niže ravan.

— Kad je Peter kimnuo, Skinner nastavi: — To znači da je ondje, negdje ispod ove stijene, kao u paklu i da se sva podzemna voda uzdiže do nje, a zatim teče površinom. Jedino ne znamo koliko je to duboko. Vidiš da pijesak i stijena leže u procijepu koji ide kroz lavu. Ispod mjesta na kojem smo mi mora biti vode. Počnimo kopati!

Peter je požurio do tovara i izvadio limene šalice. Vratio se i dao jednu Skinneru. Obojica su počela kopati.

— Što misliš, na kojoj je dubini voda? — zapitao je Peter.

Skinner nije odgovorio. Grebao je šalicom po suhom tlu.

— Je li ti dobro? — zabrinuto je upitao Peter.

— Jedva — protisnuo je Skinner hrapavim glasom. — Požuri.

Peter je kopao što je brže mogao. Ali pronašao je samo suhi pijesak i povremeno okruglo kamenje. Iskopao je jamu oko metar duboku kad je obala popustila i u jamu se urušio pijesak.

— Počinje se urušavati. Morat ću na vrhu napraviti širi otvor i početi iz početka — kazao je Peter polusvjesnom Skinneru.

— Kopaj, samo kopaj. Mislim da se mogu uspuzati uz obalu i pronaći sjenu. — Polako i s naporom Skinner se premjestio u sjenu vrba.

Peter je rukama vadio pijesak iz jame. U dubini nešto većoj od me-

tra naišao je na vlažan pijesak. Htio je viknuti od veselja, ali iz suhog grla nije izašao nikakav glas.

– Skinneru, pijesak postaje vlažan – protisnuo je.

Grozničavo je izbacivao šalice pijeska iz jame. Onda je naišao na raspucanu kamenu podlogu. Bilo je više kamenja nego pijeska i napukline na kamenoj podlozi bile su pune oblutaka. Išcupao ih je i pukotine su se počele puniti vodom.

Napokon je s napola punom šalicom izašao iz jame i doteturao do Skinnera. Podigavši mu glavu, prislonio je šalicu na raspucane usne.

– Pij! To je voda! Pij, čovječe, probudi se i pij! – Pokušavao je uliti vodu Skinneru u usta, ali ona se slijevala niz opuštene usne u prašinu. Peter je žestoko pljusnuo Skinnera.

– Ne prolijevaj!

Skinnerove oči počele su se micati.

– Jesi li to ti, Petere?

– Jesam. A ovo je voda, i to hladna. Pij!

Natečene usne širom su se otvorile i hladna voda kliznula je u suho grlo.

– Tako – reče Peter. – Samo se odmaraj, a ja ću se začas vratiti s još vode.

Dok je Peter marljivo skupljao vodu, sunce se polako kretalo preko modrog neba. Povremeno je Peter Skinneru davao po šalicu vode, a nekoliko ih je popio i sam. Proširio je mali bazen i zaoblio dno, tako da se sva voda skupljala na jednom mjestu. Uskoro je mogao napuniti šalicu za oko dvije minute.

Skinneru je tjelesna tekućina bila nadoknađena i on je zaspao ispod vrbe. I Peter je utažio žeđ, pa je počeo skupljati vodu za konje. Do mraka im je uspio dati svakome po nekoliko litara.

Skupljao je za konje dragocjenu tekućinu do duboke noći. Oko po-

noći je pao na pijesak i iscrpljen zaspao.

* * *

Probudio se u grču. Skinner je klečao pokraj njega i silovito ga vukao za ruku.

– Je li ti dobro? upitao je, a njegove oči podlivene krvlju izražavale su zabrinutost.

– Dobro mi je – odvratio je Peter i ukočeno sjeo. Sve me boli.

– I mene boli svaki mišić. Koliko vode izlazi iz jame?

– Prije nego što sam zaspao, svakih nekoliko minuta mogao sam natočiti šalicu. Čini mi se da se mlaz pojačao kad je pao mrak.

– Zapazio sam da su noću izvori obilniji. Pogledajmo koliko ima vode u tvom bazenu.

Peter je uzeo mješine i limenu šalicu i pošao za Skinnerom. Pažljivo, da ne odroni pješčane zidove, zakoračio je u jamu i stao na ravni kamen koji je tu postavio da ne mora stajati u vodi. Noću, dok su spavali, podzemni tok napunio je bazen i na dnu je bilo oko desetak centimetara bistre vode. Uronio je šalicu i dodao je Skinneru, koji je požudno popio vodu.

– Još – zatražio je Skinner i popio još dvije. – To je zasad dosta – kazao je. – Pogledat ću konje.

Petar se također napio vode, a zatim ju je stao ulijevati u mješine. Opazio je na dnu jame dva kamenčića zabijena u napukline stijene. Bili su bez sjaja, brončanožuti. Izvukao ih je i razmišljajući što bi to moglo biti, stavio ih u džep.

– Sve mješine su pune! – doviknuo je Skinneru – Možemo napojiti konje.

Teško natovaren mješinama, izašao je iz jame. Skinner mu je pošao u susret i pomogao da donese vodu do konja. Skinuvši šešire, punili su ih vodom i pojili životinje.

– Koliko si im vode dao sinoć? – upita Skinner.

– Oko trećine onoga što im je bilo potrebno.

– Onda ih sada napojimo koliko mogu popiti i polako krenimo.

– Bit će nam za to potrebno vremena. Voda izvire jače nego jučer, ali ipak slabo.

– Dobro. Ne želim da ponovo dospijemo u onakvo stanje u kakvom smo bili jučer, pogotovu ja. Još jedan dan bez vode i pronašao bih je po njuhu – nasmiješio se Skinner.

– I ja sam od žedi imao prividenja – reče Peter. Zavukao je ruku u džep i izvadio kamenčiće. – Znaš li što o kamenju? Bi li to moglo biti zlato? – Pružio je ruku prema Skinneru.

Skinner ih je uzeo, provaljao po dlanu i onda lagano zagrizao u jedan od njih.

– Točno, to su grumenčići zlata? Gdje si ih pronašao? – Skinnerov glas se malo povisio od uzbuđenja.

– Ima ih nekoliko na dnu onog bazena – odgovorio je Peter brzo, zažarenih očiju pokazujući palcem prema jami. – Leže na dnu, a neki su zarijeni u napukline stijene.

– Možda si pronašao zlatnu žilu – smijuljio se Skinner.

Peter je, smijući se zajedno s njim, požurio do jame i uskočio u nju.

– Evo grumena zlata! Još jednog i još jednog! – Onda je zašutio i pobirući grumenje po dnu napunio limenu šalicu dragocjenom žutom kovinom. Glava mu je provirila iz jame. – Pogledaj ovu šalicu do vrha punu zlata, Skinneru! Nikada nije bila teža! – uzviknuo je uzbuđeno.

Skinner je pružio ruke u jamu i Peter mu je u njih istresao šalicu punu zlatnoga grumenja. Skinner je sjeo podvijenih nogu i gledao u grumenje. Bilo je tu komada od veličine graška do veličine trešnje. Neki su bili okrugli, a neki splošteni.

– Petere, pitao si me kako da izravnaš račune sa zakonom nakon pljačke banke, Pa novac pruža čovjeku divne načine da učini ono što želi. S dovoljno ovoga grumenja i uz

pomoć Johna Manderfieldda mogao bi uspjeti.

– Nadam se da ću uspjeti – radosno reče.

Dok su čekali da se skupi dovoljno vode, razotkrili su kamenu podlogu i blagom što je tu ležalo opet napunili šalicu. Peter je otvorio nož i izvlačio grumenje ukliješteno u kamenu podlogu. U pijesku i kamenju izbačenom prilikom jučerašnjeg kopanja pronašli su još nekoliko žutih grumena i pridodali ih ostalima.

Peter je pronađeno blago pažljivo složio na ravni kamen i podijelio ga na dva jednaka dijela.

– Izaberi gomilicu koju želiš – rekao je Skinneru.

– Ti si to pronašao i sve je tvoje – odgovorio je Skinner odmahujući glavom.

Peter ga je dugo gledao u oči, a onda kazao:

– Sjećaš li se kad si rekao da ćemo ti i ja zajedno pobiti cijelu onu bandu što je otela Beth? Time smo postali ravnopravni partneri.

Skinner je uzvratio Peteru pogled, a zatim mu se licem raširio zadovoljan osmijeh.

– Uzet ću blago, jer smo doista ravnopravni partneri. Ja bih tebi također dao polovicu da sam ga ja pronašao.

– Dobro – reče Peter. – Što ćemo s ostatkom što ga još nismo iskopali? Dno vododerine zacijelo je pokriveno tisuću puta većom količinom zlata.

– Zatrpaćmo jamu, a kad obavimo posao i odvedemo Beth kući, vratit ćemo se ovamo s alatom i iskopati svaki grumenčić.

– Bit ćemo bogati – smijao se Peter.

Napojili su konje i napunili mjешine. Jamu su zatrпали pijeskom i kamenjem. Skinner je proveo svoje konje nekoliko puta preko zatrpane jame.

– Konji su dobro nabili pijesak. Nitko neće pronaći ovo mjesto – rekao je Skinner.

Peter i Skinner izjahali su iz Doline Mormona i ušli među borovice što su rasle na planini. Konji su koraćali polako. Trbusi su im od vode bili kao baloni.

Skinner, koji je vodio, naglo je zastegao uzde.

— Pogledaj dolje — rekao je tho, pokazujući mrtvoga konja koji je polovicom tijela ležao na mladom Indijancu.

— Netko je ubio konja. Vidim ranu od metka — prošaptao je Peter. — Zašto su to učinili?

Skinner je odmahnuo glavom i potjerao konja dalje.

— Neki ljudi moraju ubijati. Po dječakovim očima vidi se da je ubijen prije nekoliko dana. Krenimo, jer moramo požuriti. Prilično zaostajemo.

Trenutak zatim pastuh je zarzao i zabacio glavu prema nečemu što je ležalo u grmu. Skinner se zaustavio i pogledao Perrinea, kojemu je iz tijela virila strelica. Pogledao je dalje, preko ruba kanjona, gdje je opazio tijela Indijanca i Indijanke na dnu voderine.

— Čini se da je banda pobila cijelu obitelj. Ali prije toga muškarac je jednog sredio.

— Prokleta loš omjer — izusti Peter.

— Jedna puška manje protiv nas — reče Skinner.

Sjena borovica ostala je daleko iza njih i ušli su na veliko područje zaobljenih brežuljaka.

Skinner je stao, skinuo šešir i počeo brisati znoj sa čela. Ne okrećući se, obratio se Peteru tihim glasom:

— Možeš li me čuti?

— Mogu odgovorio je Peter, ispitivački gledajući Skinneru u leđa.

— Neopazice pogledaj ono brdašce desno ispred nas. U otvoru svake duplje, nekoliko kilometara uokrug, nalaze se glodavci, ali ne i u dupljama na tom brdu. Netko se nalazi na vrhu. Gore su jedan ili dvojica. Na dometu smo pušaka, pa se ne može-

mo okrenuti natrag, jer će zapucati. Ne smijemo dopustiti da pobjegnu i obavijeste ostale. To bi Beth moglo nanijeti zlo.

— Spreman sam na sve. Što namjeravaš? — upitao je Peter, odvezujući povodac sivca s jabuke i pripremajući se za pucanje.

— Kad ti naredim, u silovitom galopu kreni prema stražnjoj strani brda. Spriječi svakoga tko pokuša da pobjegne. Ubij ako moraš, ali bilo bi bolje da ne moraš.

— Gdje ćeš ti biti, Skinneru, da te zabunom ne ubijem?

— Zaokružiti ću sjevernu stranu, da im spriječim put krenu li onuda.

Peter je ispustio povodac sivca, skrenuo konja udesno i silovito ga podbo. Prasak puške iz daljine nadjačao je topot konjskih kopita. Fijuk metka nije čuo.

Ridan je jurio svom snagom. Prignut nad konjski vrat, Peter je letio kroz grmlje kadulje i preko travnate površine između grmlja. Metak mu je prozviždao pokraj uha. Potom se našao u sjeni stijene, zaštićen od metaka odozgo. To je trajalo smao nekoliko sekunda, a onda je opet izbio na otvoreno.

Ispred Petra pojavio se čovjek bez konja. Brzo krivudajući, poput divljeg zeca, trčao je kroz grmlje koje mu je sezalo do pojasa. Peter ga je vidio samo na trenutak, a onda, ušavši u uleknuće, više ga nije vidio. Uspravio se na stremenima da bi ponovo vidio čovjeka i usmjerio konja prema vrhu grebena.

Ubrzo je stigao do vrha. Čovjek ga je dočekao s uperenom puškom. Peteru se srce stislo, znao je da s te udaljenosti protivnik ne može promašiti. Samo što je to pomislio, čovjek se trgnuo i zgrčen pao u grmlje.

Brzo se ogledavši, Peter je opazio Skinnera na pastuhu, a iz njegove puške se dimilo. Uzdahnuo je od olakšanja, diveći se Skinnerovoj vještini da tako dobro gađa unatoč daljini, pucajući s konja. Pojahao je do mjesta na kojem je čovjek pao u

grm i sjahao. Pretražio ga je i pozvao Skinnera.

— Mrtav je. Kod sebe ima neke papire. Čini se da se zove Frank McClung — reče Peter.

Skinner je kimnuo i pogledom pažljivo pretraživao grmlje i teren pun vulkanskoga kamenja.

Peter je ponovo uzjahao i kazao Skinneru:

— Odjašimo do mjesta na brdu na kojem je ovaj momak ležao u zajedu, da vidimo ima li još koga.

— Bilo bi pametnije da odjašemo na drugu stranu, u smjeru u kojem je trčao ovaj momak, da vidimo koliko ćemo konja pronaći. Ako ih je više, vratit ćemo se i uhvatiti onoga gore.

Petar je kimnuo, odobravajući Skinnerov mudri prijedlog. Krenuli su u smjeru u kojem je čovjek trčao.

— Ostao sam tvoj dužnik — reče Peter Skinneru. — Hvala. Zacijelo bi me bio ubio.

— Samo sam ti platio onu jučerašnju vodu — nasmijao se Skinner.

Na podnožju brda pronašli su samo jednoga konja i oslobodili ga.

Skinner je procijenio visinu sunca, koje je već doticalo obzor.

— Sutra ujutro pronaći ćemo njihov logor — kazao je. — Onaj izviđač nije imao opremu za spavanje, znači da se večeras namjeravao vratiti u logor. Pronađimo mjesto za svoj logor. Ne bih baš volio da na bandu naletimo po mraku.

* * *

Gillespie, koji je stražario u toku dana, ujahao je u logor jedan sat poslije zalaska sunca. Rasedlao je konja i pustio ga da pase na maloj livadi što je orkuživala izvor. Ništa ne govoreći, pridružio se ostalima, postajkujući pokraj vatre što je plamsala na sredini šumarka topola. Natočio je šalicu kave iz posude postavljene na rub žeravice, sjeo i počeo pijuckati.

French se osjećao samo donekle sigurnim. Bio je to kraj prvoga dana cijelog provedenog u skorvištu.

Banda se cijelim putem brzo kretala i progoniteljima nije bilo ni traga. Kad je pala noć, French je dopustio da se duboko među drvećem potpali vatra za kuhanje.

Promatrao je Gillespieja, koji je glasno srkao vruću kavu.

— Jesi li što vidio? — upitao ga je.

— Dva guštera, čegrtušu i smrdljivog martina — odgovorio je Gillespie, ne mareći za to tko mu je postavio pitanje.

— Što je s McClungom, jesi li ga vidio? — upita French.

Gillespie je zavrtio glavom.

— Pažljivo sam motrio prije mraka i nisam mu vidio ni traga.

— Rekao sam ti da ga pričekas i da se zajedno vratite u logor. Jesi li čuo kakvu pucnjavu?

— Ne, ništa nisam čuo. Ali McClung se mogao vratiti po našem tragu dovoljno daleko od mene da ne čujem pucanje čak ako ga je i bilo. Čekao sam gotovo jedan sat nakon zalaska sunca prije nego što sam se počeo vraćati ovamo.

French je ustao i rekao glasno, da ga svi čuju:

— Čini se da se McClung večeras neće vratiti, ali ipak porazgovarajmo. Odmarali smo se cijeli dan. Stari Manderfield vratit će se iz Denvera s novcem, pa je vrijeme da krenemo tamo.

Sva četvorica i Beth, koja je sjedila na rubu stijene, gledali su u Kanadanina.

— A što ako se McClungu nešto dogodilo? — upitao je Storms.

— Po ovome mraku ne možemo ga tražiti — odgovorio je French. — Postavit ćemo stražu za slučaj da mu je netko promaknuo. Okupite se oko mene. Nacrtat ću mapu, tako da svi znamo o čemu govorimo. — French je rukom poravnao prašinu na tlu i uzeo kratko drvce. U prašini je nacrtao ovalni oblik, izdužen u smjeru sjever-jug. — Mi smo ovdje — zagrebao je drvцем po prašini. — Na istočnoj strani pustinje su

vulkanske stijene, a negdje ovdje je njihov produžetak. Taj produžetak je trinaest ili petnaest kilometara sjeverno od Westfalla i lako ga možete pronaći. Sutra ujutro, s prvim svjetlom, Shorty, djevojka i ja krenut ćemo na jug istočnom stranom. Negdje ovdje – opet je zagrebao drvcem – Shorty će se odvojiti, povesti djevojku na vrh vulkanskih stijena i čekati. Ja ću poći na Manderfieldov ranč i starcu dati upute kamo i kada da donese novac.

French je prekinuo izlaganje i pogledao svakoga pojedinog člana svoje družine da vidi kako prihvaćaju plan.

– To je otprilike isto ono o čemu smo govorili prije nekoliko dana, osim što ćete ti i Shorty sami krenuti s djevojkom – kazao je Storms. – Što ćemo mi ostali?

– Još ne znam. Ali što ako nam je netko na tragu, blizu nas? – upitao je French. – Kako bismo bili sigurni da imamo vremena uzeti novac, ti, McClung kad dođe, Acosta i Gillespie ostat ćete ovdje veći dio sutrašnjega dana. Postavit ćete izviđača, kao i danas. Zatim, kasnije, odjahat ćete na jug i sastati se s nama na mjestu gdje će biti Shorty s djevojkom. Ja ću navečer donijeti novac, okupit ćemo se i podijeliti ga.

– Kako ćeš donijeti novac ako nisi siguran neće li te netko pratiti kad pođeš po njega? – oprezno upita Shorty.

– Uredit ću da ga Manderfield donese na ravnicu, odakle mogu vidjeti jahača kilometre daleko. Postavit ću visoki kolac sa zastavom da može pronaći odredište i da tu ostavi novac malo prije nego što padne mrak. Kad on ode, uzet ću plijen i doći do vas. – French se nadao da zabrinuti Shorty neće proniknuti u njegov tajni plan da Manderfield preda novac poslije podne umjesto pred večer. Na taj način, uz brzo jahanje, može još po podne pronaći Shortyja i djevojku, ubiti Shortyja, uzeti njegova odmo-

renog konja i biti s djevojkom daleko prije nego što se pojave Storms i ostali. – Djevojku ćemo posjesti na konja i neka se sama vrati kući. Nakon toga imat ćemo na raspolaganju cijelu noć da odemo svaki svojim putem – završi French.

Beth je skočila, zakoračila na svjetlo vatre i okrenula se k Frenchu.

– Lažljivče! Nikada nećeš podijeliti novac s ostalima, čak ako ga i dobiješ! A smatram da i mene nećeš osloboditi!

French je pocrvenio a oči su mu divlje zasjale.

– Prokleta djevojko, ne znaš što pričaš! – izderao se.

Naglo je zakoračio i oštro je pljusnuo teškom rukom. Zateturala je, ali uspostavila je ravnotežu i ostala stajati. Oči su joj se punile suzama bijesa i bola.

Storms je ustao, gnjevan, raširenih nogu, a ruka mu je dodirivala držak revolvera. U odsjajima što ih je bacala treperava vatra oči su mu sijevale.

– Nemoj to ponoviti, French! – upozorio je. Žene su za ljubav, a ne za batine.

S druge strane vatre Shortyjeva ruka kliznula je u sjeni do desnog bedra. Oprezni French zapazio je Shortyjevu kretnju.

– Stormse, poznat si kao revolveraš, ali vjerujem da sam brži od tebe – kazao je French.

– Nije me briga što ti misliš. Morat ćeš dokazati da si brži od mene ako je još jednom udariš. Od samog početka mi se nije svidala zamisao o otmici i mislim slično kao djevojka.

French je nestrpljivo trzao rukom od želje da započne dvoboj. Da ubije Stormsa, imao bi jednog protivnika manje kad pobjegne s novcem. No čak ako i ubije Stormsa, znao je da će Shorty ubiti njega prije nego što se uspije okrenuti prema njemu.

– Do vraga! Za dva dana razdijelit ćemo sedamdeset pet tisuća do-

lara, pa zašto da se borimo?! — reče French.

Beth je pogledala u Shortyja, ali on se okrenuo u stranu. Znao je da se ona pita zašto joj nije prišao i pomogao, a nije joj sada mogao objašnjavati da ništa ne bi postigao time da je izazvao Frencha pošto ju je već udario. To mu je moglo donijeti samo nevolje.

No i Shorty je vjerovao da French ne namjerava podijeliti novac, pa je počeo razradivati plan kako da dođe do svoga dijela.

XV

Peter i Skinner, zaštićeni od ranog jutarnjeg sunca širokim obodima šešira, s najistočnijeg su dijela vulkanske stijene, s visokog platoa, promatrali Honeycombs Badlands koji je ležao tri stotine metara ispod njih. Pred njima su se prostirala negostoljubiva, gotovo neprohodna stjenovita brda i oštri vrhovi koji su tvorili stanice kamenog saća. Na jugu je ležala sivo-bijela pustinja Alvord.

Dvojica jahača žurila su niz stazu koju su utrle zvijeri i koja je vodila u cikcaku preko strme padine. Spustivši se, Skinner je ponovo preuzeo vodstvo, slijedeći trag. Probili su se na zapadni kraj, lako odgonetajući sada već poznat način na koji su banditi pokušavali prikriti svoje tragove. Vrućina je u vododerinama naglo rasla, iako je bilo rano jutro.

— Dan će biti vrlo vruć — reče Peter prekidajući tišinu prvi put otako su uzjahali.

Zategnuvši uzde i zaustavivši konja, Skinner je kimnuo.

— Što tvoja karta pokazuje, ima li vode u ovom smjeru? — upitao je pokazujući prema kamenim šiljcima.

Peter je izvukao prašnu, znojem natopljenu kartu i razmotao je preko sedla.

— Postoje dva izvora — odgovorio je, upirući prstom u oznake na mapi.

— Otprilike jedan sat jahanja — procijenio je Skinner, već priviknut na razmjere na mapi. — Drži oči otvorene, jer zacijelo će postaviti promatrača.

Nakon šest kilometara Skinner je u prašini otkrio tragove čizama i naglo stao.

— Vjerojatno smo točno nad logorom — prošaptao je. — Ne shvaćam zašto nema straže. Podimo dalje pješice.

Brzo su privezali konje za zakrhljalo grmlje i iz navlaka izvukli puške. Skinner je pogledao Petera.

— Ti podi desnom, a ja ću ovom stranom. Sve razgledaj i ponovo ćemo se za desetak minuta sastati ovdje, pa ćemo razraditi plan. Budi hladnokrvan i ne pucaj ako nije prijeko potrebno. — Razdvojili su se i tiho krenuli naprijed.

Dolina je bila široka nekoliko stotina metara i širila se na jednu i drugu stranu dalje nego što je Peter mogao vidjeti. Skupina velikih topola označavala je mjesto jednog od izvora, a red manjih topola i nekoliko vrba označavao je vodotok. Peter se šuljao od jedne do druge borovice, polako se krećući prema drugome izvoru. Kako je išao dalje, kanal se suzivao.

— Tražiš li nešto? — začuo je tihi glas s lijeve strane.

Polako se okrenuo. Pogledom je potražio čovjeka među borovicama i gromadama kamenja. Opazio ga je: stajao je između dva drveta i hladno ga promatrao, s revolverom još u koricama.

Čovjek nije trebao da bude tu. Izviđaju gore, s promatračnice ili iz logora, ali ne ovdje.

— Što tražiš? — ponovo je upitao Storms, promatrajući iskru iznenađenja što je zasjala u mladićevim očima.

Ali iznenađenje je odmah splasnulo. Storms je zapazio malu kretanju mladićeva tijela: pripremu za borbu. Zapitao se je li pogriješio što stranca nije ubio čim ga je opazio.

Htio je pogledati po dolini, da vidi

nema li uljez prijatelje, jer činilo se da je odviše siguran u sebe. Ali revolveraški oprez mu je govorio da ne odvraća pogled s momka. Zatim mu se vratilo povjerenje u svoju vještinu, a čekajući da mladić možda potegne, srce mu je brže zakucalo.

— Možda tražiš zlatokosu djevojku, ha? — zapita Storms.

Peter nije odgovorio. Proučavao je revolveraša koji je mirno stajao promatrajući ga i shvatio da je taj drugačiji i opasniji od svih s kojima se dotad suočio. To se vidjelo po njegovim prodornim očima, po njegovu nisko privezanu izlizanom revolveru i po njegovoj hladnokrvnosti.

— Povući ćeš na mene? — upitao je Storms.

Peter je učinio kretnju glavom kao da će kimnuti, ali umjesto toga naglo je ispustio pušku, posegnuo za revolverom, izvukao ga i opalio.

Storms, iznenaden trikom i brzinom potezanja revolvera, izvukao je svoj revolver naglom kretnjom. Ali nešto ga je udarilo u prsa i njegov revolver je promašio cilj. Zatekuravši, napregnuo se da opali još jednom, ali prije nego što je povukao obarač, u prsa ga je pogodio drugi žestoki udarac i više nije vidio svoj cilj. Iz beživotne ruke ispao mu je revolver.

Peter je nadlanicom obrisao znoj sa čela. To je bilo odviše blizu, zbilja odviše blizu. Otvorio je bubanj revolvera i izbacio dvije čahure.

Krajičkom oka zapazio je neko kretanje na rubu borovica. Dok se okretao prema novoj opasnosti, zatvorio je bubanj revolvera. Sad je u njemu imao samo četiri metka.

Prije nego što se dokraja okrenuo, puščani metak probio mu je nadlakticu lijeve ruke i zabio mu se u pluća. Pao je. Uspio se malo pridici i pokušao podignuti revolver.

— Nastavite pucati! Pucajte, pucajte!

Gotovo istog časa jedan metak se zabio Peteru u glavu, a drugi u srce.

— Imamo ga! — začuo se divljački glas. — Imamo pasjeg sina!

* * *

— Ollie, mislio sam da poznaješ ovaj kraj, ali uspio si samo u tome da zalutamo! — ljutito je rekao šerif.

Jahao je iza Ollieja, a široki obod šešira navukao je do očiju, kako bi ih zaštitio od jarkog sunca.

— Nitko ne poznaje ovaj predio toliko dobro da se nikada ne bi zabunio — odgovorio je Ollie. Shvatio je da je potjeru odveo predaleko na jug. Protekla četiri dana krivudali su tražeći put prema sjeveru i nailazeći na suhe vododerine, jednu za drugom. Ali sada je prepoznao suho korito u koje su upravo ušli. — Ovo korito vodi do izvora. Bit ćemo kod njega otprilike za jedan sat — reče Ollie s očitim olakšanjem.

Šerif je nešto progundao. Uskoro će vidjeti je li točna njegova pretpostavka o tome kamo je Peter krenuo. Ako se je dobro procijenio i budu li imali malo sreće, gonjenje će uskoro završiti, ali ako je pogriješio, može se vratiti u Westfall i pripremiti novu potjeru.

Nekoliko minuta kasnije Ollie je zastao i pokazao na skupinu topola udaljenu oko četiri stotine metara, koja se nalazila ispod visokoga kamenog šiljka.

— Ondje, kod drveća, nalazi se manji izvor, i to ne toliko daleko koliko sam mislio.

— Kod kojeg izvora je bolje logorovati? — upitao je šerif.

— Kod gornjeg. Ondje je više drveća i mala livada. Nalazi se odmah iza zavoja vododerine.

— Dobro — reče šerif. — Momci, vi tu negdje pronadite hladovinu i ne pokazujte se. Ja ću pregledati gornji izvor, pa ako ondje ništa ne otkrijem, vratit ću se do donjeg. To neće dugo trajati.

Šerif je sjahao, privezao konja za grm i krenuo nisko sagnut.

Dvojica iz potjere povelala su konje malo dalje, zbijajući ih da bi svi bili u sjeni borovica. Buck i Oscar Fetus također su sjahali i Ollie im je mahnuo da mu se približe. Njegovo oprezno oko zapazilo je neko kretanje među topolama.

— Prošetajmo do onoga nižeg izvora i razgledajmo teren. Uštedimo Gumertu malo vremena — kazao je Ollie.

Buck je pogledao Oscara i obojica su se primaknula bliže starijem bratu, kako ih ostali članovi potjere ne bi čuli.

— Ollie, zašto bismo išli tamo bez šerifa? — upitao je Buck.

Ollijevo lice razvuklo se u podli smijeh.

— Mogli bismo imati sreće i pronaći ondje Petera Pipea — odgovori.

— Ollie, nemoj tako. Pričekajmo šerifa — reče Buck.

— Prokletstvo, ne! — naljutio se Ollie. — Privežite konje i uzmite puške!

Pošli su prema topolama šuljajući se od drveta do drveta.

Tada su začuli glas koji je govorio tiho i smireno. Brzo su se bacili na tlo.

— Odakle dolazi? — prošaptao je Buck.

Ollie je pokazao ulijevo.

— Upravo odande, između borovica. Pužimo! Budite smireni i ne stvarajte buku!

Tiho su puzali dvadesetak metara i provirili iz grmovite borovice. Baš kad se Ollie napregao da bolje vidi, opazio je dvojicu kako potežu revolvere jedan na drugog. Njihovi pucnjevi stopili su se u eksploziju. Stariji je zateturao i pao, pogoden mecima mladeg.

Ollie se uspravio. Onda je mahnuo braći da izađu iza drveća i šapnuo:

— To je Pipe, šćepajmo ga!

Spustio se na koljeno da bi mogao bolje pucati.

* * *

Skinner je ležao skriven i promatrao dvojicu ljudi, jednog Amerikanca i jednog Meksikanca, koji su u sjeni topola prikupljali svoje stvari. Njihovi glasovi jasno su dopirali do njega. Nije ni vidio ni čuo ostale članove bande i Beth.

— Misliš li da će French dobiti novac? — upitao je Gillespie, Amerikanac.

Acosta, Meksikanac, ne podižući pogled s gunjeva, odgovorio je:

— Radije pitaj hoće li doći s novcem k nama i hoće li vratiti djevojku.

— Da, i o tome sam razmišljao. Kladim se da je djevojka imala pravo. — Gillespie je pokupio svoje stvari i natovarao ih na konja. — Nadam se da Storms žuri i da je pronašao svoga konja. Želim doći do Shortyja i djevojke prije Frencha.

— Kako to da se sinoć nije vratio McClung? — upita Acosta.

— Do vraga, on uvijek kasni. Stići će nas — odgovori Gillespie.

Skinner je upravo htio otpuzati, kad su se vododerinom, jedan za drugim, prolomila tri pucnja.

— Storms je upao u neprilike! — viknuo je Gillespie. — Hajdemo odavde! Na nezgodnom smo mjestu.

Dva bandita brzo su pograbila uzde svojih konja.

Skinner je oklijevao djelić sekunde, a onda se uspravio i podigao pušku. S manje grižnje savjesti nego kad je ubijao divlje mustange pogodio je Gillespieja kad je uzjahao i počeo juriti niz dolinu. Acosta, čuvši prasak puške, krenuo je drugim smjerom. Bio je lak cilj. Skinner ga je pogodio u srce prvim metkom.

Gotovo istog trenutka iz vododerine su se začuli pucnji pušaka. S njima se stopio divljački krik nekog čovjeka. To nije bio Peterov

glas. Skinner je jurnuo prema mjestu pucnjave koliko su ga noge nosile, u trku ponovo puneći pušku.

Pucnji su naglo zamrli. U nastaloj tišini čuo se glas:

— Pogodili smo ga!

Na te riječi Skinnera podide jeza. Zar je njegov prijatelj mrtav?

Zaobide krivinu i spazi braću Fettus kako s polako približavaju čovjeku što je ležao na zemlji. Ollie je nogom okrenuo mlitavo tijelo na leđa.

Skinner je vidio Peterovo izobličeno lice. Njegov prodorni krik pun bola i gnjeva, razlegao se vododerinom.

— Vi, kujini sinovi, umrijet ćete svi do jednoga!

Obuzdao je bol, podigao pušku i iskoračio na otvoreno.

Trojica Fettusa, iznenađeni, okrenuli su se prema njemu. On je pritisnuo obarač i pogodio Ollieju u prsa. Oscar je stajao zabezeknut. Metak ga je pogodio među oči. Buck se bacio na zemlju i nanišao Skinnera. Ali Skinnerov metak već ga je pogodio u čelo.

Skinner je potrčao prema Peteru i kleknuo pokraj njega. Poduhvativši mu glavu, zaplakao je. Peterova krv slijevala se kroz njegove prste.

XVI

Šerif Gumert, s revolverom u ruci, oprezno je prišao mjestu s kojeg je čuo pucnjavu. Bio je zbunjen iznenađnom pucnjavom s prilično udaljenih mjesta. Prije nego što je došao do gornjeg izvora, vidio je kako otud trči čovjek prema donjem izvoru. Počeo ga je slijediti. Još ga nije stigao kad je počela pa prestala pucnjava pušaka.

Gumert je izašao iz grmlja borovica koje su mu zaklanjale vidik i ugledao čovjeka kojeg je slijedio. Bio je sagnut nad mrtvim tijelom. Stavljajući ruku preko kokota kako bi prigušio zvuk, šerif zapne revolver. Čovjek koji je klečao pokraj

ubijenog čuo je škljocanje i zadivljujućom brzinom posegnuo za puškom što je ležala pokraj njega u travi.

— Skinneru, što ti, do vraga, radiš ovdje? — uzviknuo je iznenađeni šerif, prepoznajući crvenokosog čovjeka dok se ovaj okretao.

— Fettusi su ubili Petera — odgovorio je Skinner ustajući.

Šerif je promotrio tijelo trojice braće i nepoznatog mladića.

— A tko je ubio njih? — sumnjivo je upitao.

Skinner je obrisao ruke o hlače i Peterova krv ostavila je na njima crvene mrlje.

— Zacijelo ih je Peter uspio ubiti prije nego što je umro — rekao je.

Jake Jallapi i ostali članovi potjere dojurili su i stali. Brzo su sjahali.

— Šerife, onaj ondje jedan je od bandita koji su oteli Beth Manderfield — objasnio je Skinner. — Na tragu sam im četiri-pet dana i sada moram poći za posljednjima od njih.

— Stani! — reče šerif. — Ima tu nečega što ne shvaćam. Što je to s Manderfieldovom unukom?

Skinner je ukratko objasnio događaje koji su ga doveli u dolinu. Potom je dodao:

— Sada vam je jasno da moram poći za njima prije nego što učine nešto nažao Beth. Vjerujem da bi je, kad dobiju novac, mogli ubiti.

— Nisam siguran da je Pipeov sin ubio ovu svu četvoricu — reče Gumert. — Lijepa je to priča, Skinneru, da bi se ti izvukao odavde prije nego što doznam istinu.

Skinner je prezrivo pogledao na tijela trojice braće.

S mjesta gdje je ležalo Olliejevo tijelo doprlo je jedva čujno mrmljanje. Šerif je pogledao Skinnera, kao da mu kaže da ostane na mjestu, pa je kleknuo pokraj umirućeg čovjeka. Ollie je nešto mrmljao, a onda prestao. Glava mu je klonula u stranu a oči se zastaklile.

Šerif je ustao.

— Što je rekao? — upitao je Jake.

Gumert nije odgovorio, već je gledao Skinnera, koji je stajao nasuprot njemu razmaknutih nogu, držeći u rukama pušku. Sekunde su se vukle u mučnoj tišini.

— Nisam mogao razabrati što mi je želio kazati — napokon izusti šerif. — Prihvatit ćemo Skinnerovo objašnjenje o tome što se dogodilo.

— Pronaći ćete još dvojicu mrtvih kod drugog izvora — reče Skinner.

— Ja sada odlazim.

— A ta dvojica su iz bande koju slijediš? — upitao je šerif.

— Da. Ostala su još dvojica ili samo jedan od njih. O njima se mogu pobrinuti bez ičije pomoći. Vi ostanite ovdje i pokopajte mrtve. — Stao se udaljavati, ali se onda vratio, uzeo Peterov opasač i revolver koji se nalazio pokraj njegove ruke.

— Šerife, učinit ćete mi uslugu ako Petera pokopate dalje od ovih smrdljivih gnjida, osobito ako mu nad glavu postavite kamen, tako da mogu pronaći njegov grob kad se vratim.

— Učinit ću to — odgovori šerif.

— Na Peterovu tovarnom konju nalazi se osam tisuća dolara novca iz banke. Konj je privezan na podnožju brda zapadno od izvora — kazao je Skinner.

— Idem s tobom i odmah ću ga dovesti — odvratio je šerif.

— Kako vam je volja — reče Skinner i krene prema mjestu gdje su on i Peter privezali svoje konje, a šerif ga je slijedio.

* * *

Skinner je istočnom stranom pustinje natjerao konja u kas. Uzeo je Peterovo zlato i papirnati novac koji nije bio iz banke, odbijajući šerifovu ponudu da on pronađe Petrove rodake, ako ih ima, i pošalje im novac. Skinner će to za svog prijatelja učiniti sam. Suspregao je tugu, usredotočujući se na trag i Beth.

Tragova bandita bilo je lako slijediti, jer se nisu trudili da ih prikriju. Nakon nekog vremena Skinner je došao do mjesta na kojem su se

tragovi razdvajali. Dva traga vodila su na istok, prema rubu pustinje i prema stijenama što su se nalazile između nje i planine, a osamljeni jahač nastavio je prema jugu, prema Westfallu i Manderfieldovu ranču.

Skinner se uputio na istok. Jedan od ta dva traga bio je trag Bethina konja.

Raspoloženje mu se popravilo. Između Beth i njega nalazio se samo jedan čovjek, i to najviše nekoliko kilometara ispred njega.

* * *

Shorty se okrenuo k Beth, koja je sjedila na kamenu iza njega, i mahnuo joj da pride rubu stijene. Vidjevši na njegovu licu napetost, požurila je k njemu.

— Tko je ono? — upitao je Shorty pokazujući niz strmu padinu što se spuštala prema pustinji. — Čini mi se da ga ne poznajem.

Beth je pogledala u označenom smjeru. Osamljeni jahač na velikom crnom konju oprezno im se približavao. Nestao je iza gromade lave, a onda se pojavio još bliže. Zaustavivši konja, rukom je zasjenio oči od sunca i promatrao kameni vrh gdje su zaklonjeni stijenom bili Beth i Shorty.

Nekoliko trenutaka jahač je ostao nepomičan, a onda je spustio ruku, okrenuo konja udesno i nestao iza gomile kamenja odronjene s brda.

Beth je prepoznala visokog jahača.

— To je John Skinner! — viknula je veselo i suze radosnice udarile su joj na oči. — Znala sam da će me on pronaći!

— Kako je prošao pokraj svih ostalih? — upitao je Shorty, uznemiren blizinom toga čovjeka i vještinom koja ga je dovela na pravi trag.

— John ih je zacijelo ostavio mrtve za sobom — reče Beth široko zamahujući rukom, prikazujući sva brda, doline i udaljenosti koje su

projahali proteklih nekoliko dana.

Shorty je motrio hrpe kamenja iza kojih je nestao jahač, koji se još nije pojavljivao, a minute su prolazile. Brzo je razmotrio nekoliko mogućnosti da otkloni opasnost. Još je bio u prednosti, jer je znao gdje se došljak nalazi, a njegov i Bethin položaj taj čovjek je mogao samo nagađati. No želi li on toliko taj novac, upitao se, da bi pokušao ubiti tog Johna Skinnera i zadržati djevojku? Pogledao je Beth, njezino lice koje se ljuštilo od sunca i vjetra, njezine modre oči koje ni u jednom trenutku nisu pokazale da se predaju.

— Gospodice, žao mi je zbog svih onih nevolja koje smo vam nanijeli proteklih dana. Vaš prijatelj je dolje i vi ste sigurni. Moglo bi se dogoditi da se prema meni ponese neljubazno, pa ja odlazim. Pokušajte da mi ne zamjerite previše. — Shorty je ispustio djevojčinu ruku, okrenuo se i pošao prema konjima koji su bili skriveni iza kamenja.

Beth ga je promatrala dok je odlazio, a zatim brzo potrčala do ruba stijene i uspela se na veliki kamen, tako da je Skinner odozdo može vidjeti.

— John! John! Skinneru! Ja sam, Beth! — viknula je.

Nije bilo odgovora.

— John! Ja sam, Beth! — viknula je ponovo što je glasnije mogla. — Gdje si?

— Iza tebe — reče tihi glas.

Beth se okrenula. Pred njom je bio John Skinner, visok, snažan, čvrst kao i stijena na kojoj je stajao, a u njegovim plavim očima tog su se trenutka, kao i nekad, davno, kad je dolazio na Manderfieldov ranč, zrcalile radost i nježnost. Gledao ju je tako trenutak ili vječnost, Beth to više nije znala, znala je samo da je on voli i da je zbog nje riskirao i sam život. Nježno ju je zagrlio a ona mu je ovila ruke oko vrata. U njegovu zagrljaju spoznala je sreću i sigurnost, spoznala je da uz njega želi ostati cijeli život.

Iznenada se začulo kotrljanje kamenja. Johnu Skinneru učas se našla puška u rukama. Shorty je na konju jurio preko obronka. Beth uhvati Johna za ruku.

— Ne pucaj, pomogao mi je! Branio me od ostalih.

Ali Skinner je nije slušao. Ispucao je jedan za drugim tri metka.

Shorty je jače podbo konja i nestao s vidika.

— Promašio si! — uzviknula je Beth iznenađeno.

— Da, promašio sam — reče Skinner smijući se i gledajući je nježnim, sretnim očima. — Htio sam mu samo zadati straha. Iako te branio, ipak je on bandit.

Opet je napunio pušku i naslonio je na kamen. Beth se ponovo našla u njegovu zagrljaju. Podigla je oči i susreli su ih se pogledi, koji su govorili ono što njih dvoje jedno drugom još nisu stigli reći.

— John! otidimo odavde prije nego što dođe vođa bande, ne želim da se s njim boriš i da se ponovo izlažeš opasnosti — kazala je Beth.

Dotakao joj je modricu na obrazu, a mišići na njegovu licu su zatreptali.

— Čekat ću ga — odgovorio je.

— Ali on je strašan i nikada ga više ne želim vidjeti.

— Upravo to i hoću da ga nikada više ne vidiš. Da bih bio siguran u to, dočekat ću ga. A moram uzeti i novac tvoga djeda.

— Da ti se nešto dogodi, ne bih to mogla podnijeti.

— Znaš li odavde put kući? — upitao ju je.

— Ne želim sama poći kući.

— Nećeš ići sama — obećao je.

Doveo je konja i ostavio ga uz Beth. On se primaknuo rubu stijene i dalekozorom promatrao dolinu.

Beth se rasplakala kad joj je ispričao kako je Peter poginuo.

— Bio je gotovo još dječak, a sada je mrtav.

Da bi rastjerao i njezinu i svoju tugu, opisivao je Peterovu radost

kad je pronašao zlato i Beth se nasmiješila.

Skinner je kroz dalekozor opazi kako se dolinom približava jahač.

— Udaljen je oko pet kilometara — reče.

— O, Johne, moraš li to učiniti?

— Znaš da moram. Evo, uzmi Peterov revolver i ne oklijevaj ni sekunde da ga upotrijebiš ako ustreba.

— Uzeo je pušku i požurio nizbrdo, u dolinu.

U toku mnogih godina s vrhova planine otkidalo se kamenje i kotrljalo u dolinu. Skinner je uzeo četiri golema kamena i stavio ih na hrpu. Iza te hrpe, u pukotini brda, počeo je kopati usku jamu. Kad je jama bila dovoljno velika, razbacao je oko nje prašinu da zamete tragove i legao u nju na leđa. Tijelo mu je bilo samo malo ispod površine zemlje, stopalima okrenuto u smjeru iz kojeg je dolazio bandit. Pušku je imao kod sebe, spremnu. Povremeno bi podigao glavu, da pogleda preko kamena i pogledom potraži došljaka. Napokon ga je mogao vidjeti prostim okom.

Beth je promatrala Frencha već nekoliko minuta. Srce joj je sve jače udaralo kako se on približavao Skinneru, koji je ležao u jami.

Uha prislonjena uz zemlju, Skinner je jasno čuo približavanje konjskih kopita. Znao je da će biti otkriven istog časa kad se podigne u položaj za pucanje. Nije želio da bude prepucavanja, htio ga je ubiti što brže. Prosudio je da je bandit dovoljno blizu. Uspravio se, podigao pušku i zapucao.

French je promatrao stijenu i nije vidio Skinnerovu glavu i ramena što su izvirivali iznad kamena, ali vidio ga je preplašeni konj i istog se časa stao propinjati, zabacujući jahača lijevo-desno. Skinnerov metak poderao je Frenchu košulju i proparao mu plitku brazdu na ramenu.

Shvativši da je upao u zasjedu, French je nagoniski produžio svoj pad uhvatio se za konjsku grivu a desno stopalo zahvatilo mu je vrh sedla. Konj je jurnuo s jahačem koji mu je visio o vratu sa strane suprotne Skinneru.

Skinner se okrenuo udesno i podigao na koljena. Prokletstvo, ne može dopustiti da mu bandit pobjegne! Opalio je u Frenchovu nogu što je virila iznad sedla. Vidio je kako se noga trgla od pogotka, ali jahač je ostao priljubljen uz konja što je jurio u sigurnost.

Smrtonosnom preciznošću poslao je Skinner drugi metak kroz donji dio konjskog vrata u banditova prsa.

Konj je zateturao i pao, a French se stropoštao na tlo. Dok se bandit trudio da sjedne, John ga je pogodio u srce.

Beth je vidjela Johna kako prilazi konju i ubija ga, prekidajući mu muke. Pretražio je Frenchove džepove, a zatim i bisage. Očito pronašavši Manderfieldov novac, prebacio je bisage preko ruke i brzo krenuo prema stazi što je vodila do Beth. Ona je požurila prema konjima, odvezala ih i pošla niz puteljak, njemu u susret.

Propuštena prilika

Šerif Mike Stanley naglo se trgnuo kad je začuo da se otvaraju vrata njegova ureda. Spustio je noge sa stola i srdito procijedio kroz zube:

– Do vraga, tko mi to dosaduje u ovo vrijeme?

Tek je prošlo podne, vrijeme kad nastupa poznata siesta. Iako nije bio Meksikanac, Stanley je, kao uostalom i većina stanovnika Novog Meksika, smatrao da su rani popodnevni sati namijenjeni isključivo za odmor.

Njegova mrzovolja naglo je splasnula kad je prepoznao posjetioca. Hitro je ustao i krenuo u susret visokom i snažno građenom muškarcu. Nasmiješio se i srdačno rekao:

– Koje dobro vas nosi k meni, i to još u ovo doba, gospodine Willarde? Bio sam uvjeren da i vi ništa ne radite dok traje siesta.

Willardu očito nije bilo do šale. Mrko ga je odmjerio i promrmljao:

– Nije dobro, Stanley. Čini mi se da ćemo uskoro imati grdne glavobolje.

Šerif se naglo uozbiljio. Više mu se čak i nije drijemalo.

– Što se dogodilo? Zar su se oni prokleti crvenokošci opet pobunili?

Willard je odmahnuo glavom.

– Nešto mnogo gore od toga.

Šerif nije ništa shvaćao. Nije mu bilo jasno što može biti gore od pobunjenih Indijanaca. Bio je svjedok jedne takve pobune što se dogodila prije pet godina, i još danas mu se pri samoj pomisli na taj događaj od straha dizala kosa.

Pa ipak, odlučio je pričekati da Willard nastavi. Shvatio je da njegov sugovornik ljutit kao najljuća meksička paprika, stoga nije htio izazivati njegov bijes. I doista, Wil-

lard je nekoliko puta bijesno zafrktao kao puma, te dodao:

– Saznao sam da će sutra s poštanskom kočijom stići savezni šerif.

Iznenadna vijest potpuno je slomila šerifa. Činilo mu se kao da mu je netko podsjekao noge, ali je teškom mukom uspio zadržati mir.

– Možda to nije točno – rekao je na kraju.

Willard ga je prezirno pogledao, ali nije ništa rekao. To je ohrabrilo šerifa, koji je pogrešno protumačio njegovu šutnju.

– Tko vam je to rekao? – upitao je. – otkud vi znate.

Willard se sav zapjenio. Jedva se sudržavao da ne plane. Glas mu je podrhtavao od bijesa kad je prosiktao:

– Dobro, reći ću vam, iako vas se to ne tiče. Održavam vrlo dobre poslovne odnose s dvojicom trgovaca, koji su kongresmeni. Vjerojatno vam je jasno da se oni u tome ne mogu prevariti.

Šerif je problijedio kao krpa. Shvatio je da više ne može sumnjati u Willardove riječi.

– Čak su mi javili i njegovo ime. Riječ je o nekom Ronaldu Merittu.

Predstavniku zakona to ime ništa nije govorilo, ali samo po sebi to ionako nije bilo važno. Najvažnije je bilo to što će uskoro za vratom imati saveznog šerifa.

– Što očekujete od mene? – sumorno je upitao.

– Što očekujem od vas? – podrugljivo je ponovio Willard, a onda viknuo: – Želim da ga ušutkate, i to na bilo koji način!

Ponovo se prezirno nasmijao i nešto mirnijim tonom rekao:

– Iako, iskreno govoreći, sumnjam da ste sposobni za tako nešto.

— Mislim da nije vrijeme za svađu. U istom smo škripcu, pa nam je najpametnije da razmislimo kako da se iz njega izvučeno.

— Ne želim se mnogo zamarati time. Ne namjeravam vam savjetovati što da učinite. Na kraju, za to vas i plaćam.

Šerif se ugrizao za jezik, ali više ništa nije rekao. Willard je, po svemu sudeći, smatrao da je razgovor time završen. Kimnuo je u znak pozdrava i uputio se prema vratima. Kad je već dohvatio kvaku, na kratko se okrenuo i dobacio preko ramena:

— Pazite da ne pogriješite, Stanley. Sumnjam da biste to poslije mogli popraviti.

Pošto je ostao sam, šerif je prišao drvenoj polici u kutu sobe i s nje uzeo čašu i bocu s viskijem. Natočio je piće i otpio gutljaj.

— Samo mi je još to trebalo — zabrinuto je promrmljao.

Mike Stanley više nije bio mlad. Blžio se pedesetim, a to je doba kad se teško mijenjaju neke navike. Osobito ako je ta navika lagodan život kojim je živio posljednjih dvanaest godina, otkako je bio šerif u Fence Lakeu. Šerifska plaća mu zato nije bila dovoljna, ali, na svu sreću, ubrzo je shvatio da postoje i drugi načini da zaradi novac. Jedan od tih je bio da zažmiri na jedno oko, ili bolje rečeno na oba oka, kad je shvatio kakvim se prljavim poslom bavi Frank Willard. Naoko se činilo da je sve u redu, jer je Willard bio ovlašteni predstavnik vlade za suradnju s Indijancima iz plemena Zuni, koji su živjeli u rezervatu vrlo blizu grada. Na taj položaj bio je postavljen nakon neuspjele pobune Indijanaca, koji su bili nezadovoljni nedovoljnim količinama hrane i odjeće koje im je vlada prema ugovoru morala isporučivati.

Ubrzo se pokazalo da je Willard još bezobzirniji nego što je bio njegov prethodnik. Isporučivao im je pokvarenu hranu i iznošenu odjeću, ali je ipak pronašao uspješan način da smiri njihov bijes. Mjesečno bi im poslao nekoliko bačvica

najgoreg alkohola da ih oraspoloži. U toj priči nije nevažno spomenuti da su se sve nabave obavljale preko dviju prodavaonica kojih je Willard bio vlasnik.

Šerif je vrlo brzo uočio o čemu je riječ, ali je indijanski agent znao kako da se ponaša s ljudima lakomim za novcem kao što je bio Mike Stanley. Potplatio ga je da šuti o svemu što je vidio, a pri tom je bio prilično velikodušan tako da su na kraju obojica bili zadovoljni.

— Do vraga i takva vlada. Umjesto da brinu o pametnijim stvarima, oni razbijaju glavu tim gnjida-ma. Ti su prokleti crvenokošci ljenčine koji su navikli da ih besplatno hranimo, a sad još postavljaju i uvjete. Za njih je jedino dobro vruće olovo — ogorčeno je prosiktao šerif i iskapio čašu.

* * *

Drugog dana šerif je stigao pred postaju gotovo pun sat prije predviđenog dolaska kočije iz Santa Fea. Znoj je s njega tekao u potocima, no činilo se da ga to ni najmanje ne smeta. Misli su mu bile usmjerene na sasvim druge stvari.

Bit će najbolje da ga odmah uko-kam prije nego što počne njuškati okolo, odlučio je i nakon toga se osjećao malo bolje.

Vrijeme je sporo prolazilo, no on je strpljivo stajao naslonjen na ulični stup. Tek ponekad bi maramom obrisao čelo i nastavio piljiti niz ulicu odakle se morala pojaviti kočijs.

Napokon je u daljini začuo tutnjavu i ugledao oblak prašine. Kad se oblak dokotrljao do postaje i malo slegnuo, šerif je ugledao kočiju u koju je bilo upregnuto šest mula.

Lijeno je podignuo ruku i otpozdravio kočijašu i njegovu pratocu koji su ga srdačno pozdravili. Pogled mu je bio prikovan na vrata kola. Čim se kočija zaustavila, vrata su se otvorila i iz kočije su izašla dva muškarca.

Prvi je izišao suhonjavi muškarac odjeven u izlizano odijelo od jelenske kože. Duga, crna kosa dopirala mu je do ramena. Lice mu je

bilo usko i tamnoputo. Savijen nos odavao je njegovo indijansko porijeklo.

Šerif se iznenadio kad je vidio njegove kao planinski potok plave oči. To je očito neki prokleti mješanac, pomislio je. Više na njega nije obraćao pažnju. Njegova pozornost bila je usmjerena na muškarca koji je odmah zatim izišao iz kola. Na sebi je imao crno odijelo i kao snijeg bijelu košulju. U lijevoj ruci držao je široki šešir, koji je odmah stavio na glavu. U drugoj ruci držao je duguljastu torbu valjkasta oblika.

To je sigurno taj Meritt. Savezni šerifi očito paze na to kako se odijevaju, pomislio je Stanley.

Muškarac je neodlučno zastao i ogledao se kao da traži nekog poznatog. Tako je ostao nekoliko sekundi, a onda se polako uputio niz ulicu.

Šerif ga je pratio u stopu. Pošto su odmakli dvadesetak koraka ubrzao je i sustigao ga.

— Gospodine — tiho ga je zazvao.

Muškarac se okrenuo i upitno ga pogledao. Kad je ugledao metalnu značku na reveru njegova kratkoga kaputića, prijazno se osmjehnuo i rekao:

— Čime vam mogu pomoći, šerife?

— Koliko je sati? — nedužno je upitao Stanley.

Muškarac je lijevom rukom posegnuo u unutrašnji džep na sakou. Stanley je samo to čekao. Munjevito je trgnuo revolver i zapucao s boka, i ne ciljajući. Udaljenost između njih je bila premala da bi promašio.

Čovjek u crnom odijelu primio se za trbuh i savio se, zateturio i srušio se licem u prašinu. Šerifa nije smetalo što se njegov protivnik više ne može braniti i što mu od njega ne prijeti opasnost. Još jednom je zapucao, pažljivo ciljajući u protivnikovu glavu.

Kad su shvatili da je pucnjava završila, sa svih strana su se počeli skupljati znatiželjnici. Šerif je još jednom odmjerio mrtvaca i više za sebe procijedio u bradu:

— Tvor me pokušao iznenaditi, ali mu to nije pošlo za rukom. Vje-

rojatno je to neki opasni zločinac.

To je ipak rekao dovoljno glasno da su ga najbliži promatrači mogli čuti.

— Pucao si u nenaoružanog čovjeka, kojote — prosiktao je s mržnjom netko iza Stanleyja.

Šerif se ljutito okrenuo da vidi tko je taj drznik. Pred sobom je ugledao mješanca koji je stigao kočijom.

— Kako se usuđuješ tvrditi tako nešto?! — s mržnjom je zaštektao šerif te dodao: — Platit ćeš mi za tu drskost, smrdljivče!

U ruci je još držao revolver. Htio ga je podići i uperiti u mješanca, ali se i u njegovoj lijevoj ruci iznenada našao pištolj.

— Da sam na tvom mjestu, ne bih tako nešto pokušavao — hladno ga je upozorio mješanac.

Šerif je neko vrijeme oklijevao, a onda je zaključio da je pametnije poslušati.

— Tko si sad ti, i što te se sve ovo tiče? Siguran sam da nisi čak ni vidio kako se sve to dogodilo. O tome ti najbolje mogu posvjedočiti oni koji su vidjeli da je došljak prvi posegnuo za oružjem — oprezno je rekao.

Stanley je bio siguran da se nitko od stanovnika Fence Lakea neće usuditi tvrditi suprotno. Previše dobro su poznavali svog šerifa i njegovu naglu prirodu.

— Dokazat ću ti da nije bio čak ni naoružan — hladno je rekao mješanac i sagnuo se ne ispuštajući šerifa iz vida. Polako je okrenuo mrtvaca i izvukao njegovu lijevu ruku koja je još bila zataknuta u džep sakoa. U šaci je čvrsto stiskao veliki džepni sat.

Iznenadeni žamor začuo se sa svih strana. Činilo se da je to samo još više razljutilo šerifa. Bijesno je odmjerio promatrače i oni su naglo zašutjeli.

— Putovali smo zajedno iz Santa Fea i usput mi je ispričao da je liječnik. U vaš grad je došao da otvori ordinaciju — optužujući tonom rekao je mješanac.

Promatrači su opet zagrijali. Sad više nisu šutjeli, iako ih je šerif stri-

jeljao pogledom. Bijes u njemu je sve više rastao. Opet se okrenuo i zarežao: —

Nećete valjda dopustiti da nam jedan smrdljiv crvenokožac dijeli pravdu?

— To će se uistinu dogoditi, svijelo se to tebi ili ne sigurnim glasom rekao je mješanac.

— Tko si ti da možeš tako nastupiti? — zanimalo je Stanleyja, jer je shvatio da nema posla s običnim Indijancem.

Umjesto bilo kakvog odgovora, mješanac je lijevom rukom posegnuo u džep. Kad ju je rastvorio, na dlanu mu je bljesnula srebrna značka. Na njoj je bilo utisnuto: RONALD MERITT. Sitnijim slovima ispod toga pisalo je SAVEZNI ŠERIF. Stanleyju se zavrtjelo pred očima. Shvatio je da je učinio veliku grešku, koju više nije mogao ispraviti.

— Vjerojatno tako nešto nisi očekivao — nacerio se mješanac. Slegnuo je ramenima i dodao: — Ako to dosad nisi znao, onda si očito sad shvatio da je život prepun iznena-

đenja. Sigurno nisi očekivao da će jedan poluindijanac postati šerif, i to savezni. Moji pretpostavljeni iz Washingtona poslali su me ovamo da uvedem malo reda. Vjerojatno su smatrali da sam upravo ja najprikladniji za takav zadatak, jer je moja majka Indijanka iz plemena Zunu, i još u djetinjstvu sam naučio njihov jezik.

Stanley je nekoliko puta otvorio i zatvorio usta, ali iz njih nije izlazio nikakav zvuk.

— Prije nego što se pozabavim tobom, strpat ću te u zatvor da se malo ohladiš — nastavio je savezni šerif i nedužno se nasmiješio. To je potrajalo tek sekundu, dvije, a onda je smiješka nestalo s njegova lica.

— Najprije ću ipak potražiti Willarda, zbog koga sam došao ovamo. Ne bih stavio ruku u vatru da niste povezani, ali ću to uskoro otkriti.

Stanley je i dalje zijevao kao riba uhvaćena na suhom. Sjetio se Willardove opomene i duboko uzdahnuo. Znao je da je sve izgubljeno i da više ništa ne može popraviti.

U PRIPREMI:

Rolf Shark

Tajanstveni jahač

Cijena pretplate za godinu dana iznosi 14.040 d, a za šest mjeseci 7.020 d. U cijenu je uračunat i pretplatnički popust. Pretplata se uplaćuje općom uplatnicom u korist računa: NIŠPRO »Vjesnik«, Interna banka, Zagreb, broj 30101-833-2052 (00027 — LASO). Cijena inozemne pretplate za šest mjeseci: DM 33,00, ASCH 234,00, SFR 27,00, HFL 37,00, SKR 116,00, FF 109,00, US\$ 17,00 (avionom US\$ 20,20), C\$ 24,00 (avionom C\$ 28,30), Australia £12,00 (avionom £15,00). Uplata na devizni račun 30101-620-16-3252051 kod Udružene banke Hrvatske, Zagrebačka banka, Zagreb (za »Laso« izdanje OOUR-a IRO). Ekonomska propaganda »Vjesnik«, Agencija za marketing Zagreb, Trg bratstva i jedinstva 6. Zadnja kolor stranica 75.000 d, c/b stranica 50.000 d. Oslobođeno plaćanja poreza za promet, mišljenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH broj 2935/7-1973. od 26. XI. 1973. Rukopisi se ne vraćaju.

**POZIVAMO VAS U VELIKI LOV NA ALBUME
SA SAMOLJEPIVIM SLIČICAMA**

**TKO PRIJE — TAJ DOBIJE
SUPERNAGRADE U SUPERNATJEČAJU**

**ALBUMOM DO AUTOMOBILA
FIAT 126 P**

I DRUGIH VRIJEDNIH NAGRADA

KAKO?

**POTRAŽITE JOŠ DANAS
ALBUM SA SAMOLJEPIVIM SLIČICAMA**

**POPUNITE GA SLIČICAMA I POŠALJITE REDAKCIJI
AKO STE PRVI, AUTOMOBIL JE VAŠ**

